

Siilinjärven seurakunta

TALOUSARVIO 2017 TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2017-2019

Kannen kuva
Reformaatio -juhlavuoden 2017 Omenapuu-tunnus ja Suomi 100 -juhlavuoden tunnus

TALOUSARVIO 2017 SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2017-2019

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE	4
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	5
KIRKON TOIMINNAN SUUNTA VUOTEEN 2020	5
TALOUSARVION VALMISTELUN PERUSTEET	6
SIILIJÄRVEN SEURAKUNNAN TOIMINTASTRATEGIA 2016-2020	9
SEURAKUNNAN TALOUSTILANNE	12
VÄESTÖTIEDOT	14
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN 2017-2019 LAADINTAPERIAATTEET	15
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUOSILLE 2017-2019	17
MAANKÄYTTÖSUUNNITELMA.....	19
KÄYTTÖTALOUSOSA	21
YLEISHALLINTO	21
SEURAKUNTATYÖ	27
HAUTAUSTOIMI	55
KIINTEISTÖTOIMI	58
TULOSLASKELMAOSA.....	69
INVESTOINTIOSA	72
RAHOITUSLASKELMA	74
ERILLISKIRJANPITONA HOIDETTAVAT RAHASTOT	75

ESIPUHE

Kahden teeman juhlavuosi

Toimintavuosi 2017 on ensi näkemältä kahden juhlateeman sävyttämä. Reformaation - aiemmin puhuttiin yleisesti uskonpuhdistuksesta - tulee kuluneeksi 500 vuotta. Luterilaisen uskontulkinnan keskeiset teemat ovat huomion kohteena, kun juhlavuotta vietetään kattavasti kaikilla seurakuntatyön alueilla. Muutama yhteinen näyttävä tapahtuma pitkin vuotta huipentaa juhlavuoden. Reformaation merkkivuoden valtakunnallinen teema on ARMOA! 2017.

Vuosi 2017 on myös itsenäisen Suomen juhlavuosi. Seurakunta tuo oman panoksensa itsenäisyyden 100-vuotisjuhliin pääosin muiden toimijoiden kanssa yhteisissä tapahtumissa. Juhlavuoden halutaan näkyvän toiminnassa ja tapahtumissa monin tavoin.

Juhlavuosien vieton yksi ulottuvuus on riittävän näkyvyyden ja vaikuttavuuden aikaansaaminen. Viestintä ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa ovat avainasemassa. Seurakunnan on pidettävä uskon keskeisiä asioita rohkeasti ja omintakeisesti esillä. Monet meille tänään itsestään selvät asiat kumpuavat paitsi itsenäisyyden lahjasta myös reformaation perinnöstä.

Edellinen vuosi jätti perinnöksi ainakin jumalanpalveluksiin liittyvän panostuksen ja kehittämistyön, jossa ei päästy tavoitteiden mukaisiin tuloksiin. Jumalanpalveluselämän ympärille on hyvä rakentaa yhä vahvempaa osallisuutta ja sitoutumista omaan seurakuntaan. Vaikka Kirkonmäen toivotaan usein kuhisevan, on seurakunnan jäsenyyttä syytä vahvistaa myös vahvalla ja aktiivisella läsnäololla seurakuntalaisten ja paikkakunnan eri yhteisöjen elämässä.

Toiminnan tiimirakenteen vakiintuminen vaatii vielä suunnittelu- ja yhteistoimintakäytäntöjen hiomista. Luottamushenkilöiden ja työntekijöiden tiiviimpään vuorovaikutukseen ja seurakuntaelämän yhteiseen rakentamiseen on edelleen syytä panostaa. Hyvän tulevaisuuden rakentaminen vaatii henkilöstön ja muiden tarvittavien resurssien realistista arviointia ja oikeaan osuvia valintoja.

Viime vuosiin on sisältynyt henkilöstömuutosten ja myös tiloihin liittyvien muutosten ja tilapäisyyksien aikoja. Kun ne ovat takana, on hyvä hetki koota rivit suurten teemojen toteuttamisen merkeissä. Uskon niiden luovan omalta osaltaan myös yhteishenkeä yhteisössämme.

Seppo Laitanen
kirkkoherra

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

Kirkon toiminnan suunta vuoteen 2020

Lähde: Kohtaamisen kirkko – Suomen evankelisluterilaisen kirkon toiminnan suunta vuoteen 2020

Kirkon strategian mukaan sen tulee tuntea sekä pysyvä tehtävänsä että toimintaympäristön muutokset. Kohtaamisen kirkko toimii suuntana, kun kirkon elämää ja toimintaa uudistetaan vastaamaan muuttuvan maailman haasteita. Jokaisella seurakunnalla on oma, ainutlaatuinen toimintaympäristönsä sekä omat voimavaransa ja erityishaasteensa, jotka ohjaavat valintoja. Kohtaamisen kirkko on tukena, kun seurakunnat määrittelevät omat tavoitteensa, toimenpiteensä, aikataulunsa ja mittarinsa. Yhteydessä kirkkoon ihminen kohtaa Jumalan, lähimmäisensä ja oman elämänsä todellisuuden. Kohtaamisen kirkko kannustaa seurakuntia keskittymään tähän ttimeen ja elämään siitä käsin.

Kirkon tehtävä:

Kirkko kutsuu ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaisee välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.

Kirkon arvot:

- Usko – Yhteys armolliseen Jumalaan on kristityn elämän kestävä perusta.
- Toivo – Jeesuksen lupaus tulevaisuudesta tuo toivon.
- Rakkaus – Pyhä Henki rohkaisee meitä rakastamaan toisiamme.

Kohtaamisen kirkko vuonna 2020:

Seurakunnan jäsen kokee uskon Jumalaan voimavarana, ja yhä useampi pitää yhteyttä kirkkoon merkittävänä.

Seurakunta on luottamuksen yhteisö, joka tuo erilaiset ihmiset yhteen, ja kirkon sanoma kuuluu ja vaikuttaa kaikkialla.

Kohtaamisen kirkon painopisteet

Kohtaamisen kirkossa on neljä painopistealuetta. Ne keskittyvät sanomaan, kohtaamiseen, lähimmäisenrakkauteen ja jäsenyyteen.

Nostamme sanoman esiin

- Puhumme Jumalasta, Jeesuksesta ja Pyhästä Hengestä rohkeasti ja ymmärrettävästi kaikkialla.
- Hengellinen elämä seurakunnissa on monipuolista ja vastaa ihmisten tarpeisiin.
- Jumalanpalvelukset ovat vieraanvaraisia, saavutettavia ja sopivia kaiken ikäisille. Seurakuntalaiset osallistuvat niiden suunnitteluun ja toteuttamiseen.
- Tavoittaaksemme jokaisen välitämme sanomaa ennakkoluulottomasti ja vuorovaikutteisesti myös uusilla viestimillä.
- Tuemme kristillistä kasvua kaikissa elämänvaiheissa. Kaikki seurakunnan jäsenten lapset kastetaan.

Kohtaaminen koskettaa

- Yhteydessä seurakuntaan ihminen kohtaa Jumalan ja lähimmäisen sekä oman elämänsä todellisuuden.
- Vuorovaikutukselle luodaan tilaa. Kirkko toimii siellä, missä ihmiset elävät ja liikkuvat.
- Kuljemme toistemme rinnalla ja jaamme tarinamme.
- Viestintä puhuttelee sekä tunteita että älyä ja haastaa toimimaan.

Rakastamme lähimmäistä

- Toimimme haavoittuvassa asemassa olevien hyväksi Suomessa ja ulkomailta.
- Seurakunta yhdistää avuntarvitsijat ja -tarjoajat.
- Kirkko viestii arvoistaan ja tekemästään hyvästä uskottavasti.
- Rakennamme tuleville sukupolville parempaa maailmaa.

Arvostamme jäsenyyttä

- Ihmisten elämä, odotukset ja palautteet auttavat linjaamaan seurakunnan toimintaa.
- Seurakuntalaiset osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä saavat kykynsä käyttöön.
- Tiedostamme henkilökohtaisen kohtaamisen tärkeyden. Jokainen jäsen tulee vuosittain tavoitetuksi laadukkaasti.
- Luottamus kirkkoon säilyy. Kirkkoon liittyvien määrä nousee.

Kirkko viestii kohtaamisessa

Kirkon perusviesti nousee perustehtävästä: evankeliumin julistamisesta ja sakramenttien jakamisesta. Kirkon sanoma uskosta, toivosta ja rakkaudesta on viesti, jota tulee jakaa vuorovaikutteisesti, innostuneesti ja monipuolisesti.

Viestinnän avainasiat:

- Jokainen seurakunnan jäsen viestii kirkosta.
- Viestintä luo yhteyttä.
- Viestintä ennakoii ja reagoi.
- Viestintä vaikuttaa mielikuviin.

Talousarvion valmistelun perusteita

Lähde: Kirkkohallituksen yleiskirje 14/2016.

Talouden nykytila

Talouden kehitys Suomessa on ollut alavireistä vuodesta 2009 alkaen. Kuluvana vuonna talous on hieman piristynyt, mutta kasvua on vain prosentin verran. Kirkollisveron tilityksissä seurakuntiin (vuoden 2015 rahan arvoon muutettuna) saavutettiin vuonna 2009 huippu, josta vuoteen 2015 mennessä on tultu alas noin neljä prosenttia. Vuoden 2015 tilinpäätöksen tunnusluvut osoittavat, että seurakuntien taloudellinen tila parani jonkin verran. Kulukuri on ollut hyvää jo pitkään, ja varsinkin henkilöstömenoissa on kyetty säästämään. Vuonna 2015 seurakunnille tilitettiin verotuloja (kirkollisverot ja osuus yhteisöverosta) kaikkien aikojen suurin euromäärä. Sekä kirkollisveron että yhteisöveron määrät ylittivät arvion. Vuodeksi 2016 ennustettiin kirkollisverotulojen alenevan noin kaksi prosenttia. Ennuste saattaakin toteutua, sillä marraskuun maksuunpanotilityksestä on tulossa suurempi kuin vuonna 2015.

Ennusteita vuodelle 2017

Suomen talous supistui neljänä peräkkäisenä vuonna, vuosina 2011–2014. Vuonna 2015 kasvua oli 0,2 prosenttia, ja vuosille 2016 ja 2017 ennustetaan noin yhden prosentin kasvua. Ennustetta tukevat vain ohuet tiedot paremmasta talouskasvusta. Kasvunäkymät ovat siis niukat.

Inflaatio on kuluvana vuonna noin puoli prosenttia ja ensi vuonna noin prosentin. Kuluttajahintojen nousu tulee olemaan lähitulevaisuudessa vähäistä. Ansiotaso nousi alkuvuonna 2016 hieman yli prosentin, ja vuonna 2017 sen ei odoteta nousevan. Palkkoihin ei ole tulossa korotuksia, ja julkissektorin lomarahoja leikataan 30 prosenttia. Työttömyysasteen ennustetaan alenevan ja työllisyyden kasvavan.

Kirkollisvero ja jäsenmäärän kehitys

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, kirkollisveroprosentin suurus ja seurakunnan jäsenten ansiotulojen määrä.

Veroperusteiden muutokset ja talouden väisä tila heikentävät kirkollisverotilityksiä. Hallitus on esittänyt muutoksia muun muassa ansiotulojen verotukseen. Verokevennys ehdotetaan toteutettavaksi korottamalla työtulo-, tulonhankkimis-, perus- ja eläkevähennyksiä. Nämä kaikki vaikuttavat kirkollisveroon. Kirkollisverokertymää pienentävät myös palkansaajien työeläkemaksujen kasvu, joka lisää verovähennyksiä, ja jul-

kisen sektorin lomarahojen leikkaus, joka alentaa ansiotuloja. Näiden muutosten vaikutus seurakuntatalouksien yhteenlaskettuun kirkollisveroon on noin 44 miljoonaa euroa. Tämän perusteella vuodeksi 2017 kirkollisvero alenisi noin viisi prosenttia vuoden 2015 ja noin kolme prosenttia vuoden 2016 kirkollisverotilityksistä.

Seurakuntien jäsenmäärän aleneminen on jonkin verran taittunut. Kirkosta eroamia on vuoden 2016 elokuun loppuun mennessä ollut saman verran kuin viime vuosina keskimäärin. Seurakuntien on edelleen jatkuvasti seurattava jäsenmäärän kehittymistä ja tehtävä kehityksestä omia ennusteitaan. Kokonaisjäsenmäärän lisäksi on tärkeää seurata kirkollisveroa maksavan eli ansiotyössä olevan jäsenistön määrän kehitystä.

Valtionrahoitus

Laki valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa, ja samalla luovuttiin seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella. Korvattavia tehtäviä ovat hautausoimi, väestökirjanpito- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkon keskusrahastolle maksettavan valtion korvauksen suuruus on 114,5 miljoonaa euroa vuonna 2017. Summa maksetaan Kirkon keskusrahastolle 12 erässä kuukausittain. Marraskuussa kokoontuvalle kirkolliskokoukselle esitetään, että 114,5 miljoonan euron valtionrahoituksesta jaetaan vuonna 2017 viisi miljoonaa euroa avustuksina kulttuurihistoriallisten rakennusten korjaushankkeisiin ja kaksi miljoonaa euroa Kirjurin ylläpito- ja kehitystyöhön sekä 107,5 miljoonaa euroa seurakunnille euroa/kunnan jäsen -jakoperusteen mukaan 31.12.2015 tilanteen mukaan.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Tuloverolaista ja verontilityslaista on vuoden 2016 alusta lukien poistettu maininnat seurakunnille tilittävistä yhteisöveron tuotto-osuudesta. Verovuodelle 2015 ja sitä aikaisemmille verovuosille kuuluvia yhteisöveroja tilitetään seurakunnille vielä vuosina 2016 ja 2017; verohallinnolta saadun tiedon mukaan viimeiset erät lokakuussa 2017. Nämä osuudet yhteisöverosta kirjataan kirjanpitoon samoin kuin ne on tähänkin asti kirjattu. Tuloarvion budjetoinnissa on otettava huomioon, että vuonna 2017 seurakunnille tilittävät yhteisöveromäärät ovat enää vähäisiä.

Kirkon keskusrahastomaksu

Laskennallisen kirkollisveron perusteella määräytyvän Kirkon keskusrahaston perusmaksun suuruudeksi kirkolliskokoukselle esitetään 7,5 prosenttia. Maksuperusteeseen ei tule muutosta. Seurakunnan laskennallinen kirkollisvero lasketaan jakamalla seurakunnan verovuoden 2015 kirkollisverotuotto seurakunnan kirkollisveroprosentilla.

Eläkemaksut

Helmikuussa 2016 neuvotellun kilpailukyky sopimuksen mukaan työnantajan eläkemaksua alennetaan 0,2 prosenttiyksiköllä vuodeksi 2017. Kirkolliskokoukselle ehdotetaan, että seurakuntien työnantajan eläkemaksu on 23,8 prosenttia.

Kirkollisveron perusteella määräytyvän eläkerahastomaksun suuruudeksi ehdotetaan 4 prosenttia vuodeksi 2017. Prosenttiosuus pysyy nykyisellään. Vuoden 2017 maksun perusteena käytettävä seurakunnan verovuoden 2015 kirkollisvero vahvistetaan lokakuun lopussa.

Verotuskustannukset

Seurakuntataloudet maksavat verotuskustannuksina Verohallinnosta annetun lain 30 §:n perusteella 3,4 prosenttia Verohallinnon toimintamenoista. Yhtenä osana vuonna 2015 tehtyä valtionrahoitusratkaisua ja yhteisövero-osuuden poistamista verotuskustannuksia alennettiin vuodesta 2016 alkaen. Valtion vuoden 2017 talousarvioesityksen perusteella seurakuntien osuus verotuskustannuksista on 14,9 miljoonaa euroa. Määrä pysyy vuoden 2016 tasolla.

Henkilöstökulut

Kirkon nykyinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 31.1.2017 saakka. Uusi sopimus on allekirjoitettu, ja se toteuttaa työmarkkinakeskusjärjestöjen helmikuussa 2016 neuvottelemaa kilpailukyky sopimusta. Sopimuskausi on 1.2.2017-31.1.2018. Sopimuskaudella palkkoihin ei tule korotuksia. Julkisen sektorin (valtion, kunnan, kirkon, Kelan, Kevan ja Suomen Pankin) lomarahoja vähennetään 30 prosentilla nykyisestä tasosta. Vähennys koskee vuosina 2017-2019 päättyvien lomanmääräytymisvuosien aikana ansaittuihin vuosilomiin liittyviä lomarahoja. Vuoden 2017 palkkoja budjetoitaessa tulee siten ottaa huomioon, että lomarahosta jätetään 30 prosenttia maksamatta.

Työnantajan eläkemaksua alennetaan 0,2 prosenttiyksiköllä 23,8 prosenttiin ja työnantajan sosiaaliturvamaksua 0,94 prosenttiyksikköä 1,18 prosenttiin. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu alenee 0,45 prosenttiyksikköä - maksu määräytyy työnantajan palkkasumman perusteella.

Kilpailukyky sopimuksen mukainen alennuslinja jatkuu siten, että myös vuonna 2018 työnantajan eläkemaksua alennetaan 0,2 prosentti yksikköä ja vuosina 2019 ja 2020 0,4 prosenttiyksikköä vuodessa. Myös sosiaaliturva-maksu alenee vuosina 2018-2020.

Talouden mittarit

Julkisyhteisöjen taloudenhoidon perustana on talouden tasapaino. Käytännössä talous on aina yli- tai alijäämäinen, mutta pitkällä aikavälillä sen tulee olla keskimäärin tasapainossa. Talouden suunnittelussa tulee ottaa huomioon seurakunnan talouden nykytilan yli- tai alijäämäisyys. Talouden tasapainon mittarina suositellaan käytettäväksi vuosikatteen määrän suhdetta tulevien investointien ja lainanlyhennysten vuosikeskiarvoon. Jotta seurakunnan vuosikatteen riittävyyttä voidaan arvioida, on tulevista peruskorjaus- ja uusinvestoinneista sekä lainanlyhennyksistä syytä tehdä vähintään viiden vuoden päähän ulottuva arviolaskelma.

Seurakuntatalouksissa tulisi tarkistaa, antaako tase oikeaa tietoa edellisten tilikausien ylijäämistä, rahastoista ja varauksista. Taseen vastaavaa-puolen rahoitusarvopapereiden, rahojen ja pankkisaamisten sekä muun helposti rahaksi muutettavan omaisuuden raha-arvon tulee olla suurempi kuin vastattavaa-puolella olevien oman pääoman, yleiskatteisten rahastojen, ylijäämien ja varausten yhteismäärä. Jos määrissä on merkittävä epäsuhta, tulee asia korjata.

Seurakunnassa, jossa uhkana on alijäämäinen talousarvio vuodelle 2017 tai jossa vuosikate ei riitä kattamaan vastaisia investointeja ja lainanlyhennyksiä, on talouden tasapainottamiseksi laadittava vähintään kolme tulevaa vuotta kattava suunnitelma.

Seurakunnan voidaan katsoa olevan taloudellisessa kriisissä, jos vuosikate on ollut kahtena perättäisenä vuotena negatiivinen. Tilannetta heikentää huomattavasti taseeseen kertynyt alijäämä. Rahavarojen riittävyyttä tulee myös tarkkailla; jos rahavarojen riittävyys on alle 60 päivää, tulee tilanne pyrkiä korjaamaan parempaan suuntaan. Velan määrä seurakunnissa on suhteellisen pieni. On kuitenkin joukko seurakuntia, joissa suhteellinen velkaantuminen on yli 50 prosenttia, mikä on eräs kriisikunnan tunnusmerkistön raja-arvoista. Tunnusluku kuvaa velan määrän suhdetta toiminta- ja verotuottoihin. Suhteellinen velkaantuminen -tunnusluvun kehitystä tulee seurata säännöllisesti.

Jos seurakunta on taloudellisessa kriisissä, on talouden tasapainotustoimenpiteisiin ryhdyttävä välittömästi. Talouden tervehdyttämiseksi suositellaan ensisijaisesti kiinteistöjen määrän vähentämistä ja käyttökustannusten karsimista ja vasta tämän jälkeen henkilöstön määrään liittyviä ratkaisuja. Henkilöstön vähentämiseksi voidaan hyödyntää tilanteita, joissa virka tai työsuhde tulee avoimeksi. Samalla tilannetta voidaan hyödyntää jäljelle jäävän henkilöstön tehtävänkuvien uudelleen arviointiin ja laajentamiseen. Eileivät edellä mainitut keinot riittä, on turvaututtava henkilöstön lomautuksiin - ja aivan viimeisenä keinona irtisanomisiin.

Yksi tapa vahvistaa seurakunnan taloutta on kirkollisveroprosentin korottaminen. Korottamisen toiminnalliset ja taloudelliset perusteet tulee analysoida huolellisesti, ja ne on syytä esittää mahdollisimman avoimesti

päättäjien lisäksi myös seurakuntalaisille. Hallinnossa kannattaa ensin tehdä päätökset talouden linjauksista ja tiedottaa niistä ja vasta sen jälkeen tehdä varsinaiset kirkollisvero- ja talousarvioesitykset. Mitä aikaisemmin asiasta tiedotetaan, sitä paremmat mahdollisuudet on sitouttaa jäsenet pysymään jäseninä ja osallistumaan seurakunnan talouden tukemiseen.

Siilinjärven seurakunnan toimintastrategia 2016-2020

Lähtökohtia

Kirkkovaltuuston 11.6.2015 vahvistama seurakunnan toimintastrategia 2016-2020 perustuu vuonna 2014 hyväksytyyn kirkon yhteiseen strategia-asiakirjaan "Kohtaamisen kirkko". Sen mukaan kirkon tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen ja rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Kohtaamisen kirkko hahmottaa kirkon lähivuosien toimintaympäristöä ja sen muutoksia. Ennakoidut muutokset ovat Siilinjärven seurakunnassa pääosin samat:

- Katsomusten kirjo laajenee
- Muuttoliike
- Informaatioteknologia muuttaa elämää
- Väestörakenne muuttuu

Erityisiä tekijöitä seurakunnan toimintaympäristössä ovat voimakas muuttoliike ja parina viimeisenä vuonna kirkosta eroamisen äkillinen lisääntyminen. Väestön ikärakenne muuttuu myös Siilinjärvellä, mutta hitaammin kuin maassamme keskimäärin. Iäkkäiden määrä kasvaa, mutta nuorten ikäluokkien osuus pysyy jatkuvasti korkeana.

Aiempaa yhteistä strategia-asiakirjaa seurakunnalla ei ole ollut parina viime vuosikymmenenä. Talous- ja toimintasuunnitelmien strategisissa osioissa on liitytty kirkon yhteisten asiakirjojen linjauksiin.

Strategia-asiakirjan toteutumista arvioidaan vuosittain tasekirjan toimintakertomusosuuksissa ja strategiaa myös tarkistetaan vuosittain laadittavan talous- ja toimintasuunnitelman yhteydessä.

Seurakunnan elämän ja toiminnan perusajatus ja arvot

Osana maailmanlaajaa Kristuksen kirkkoa ja Suomen ev.lut. kirkkoa Siilinjärven seurakunta haluaa elää ja toimia uskon ja rakkauden yhteisönä. Seurakunta todistaa Jumalan rakkaudesta sanoin ja teoin, kutsuu yhteyteensä kaikkia ja tarjoaa jäsenilleen kestäviä perusteita kristityn elämään, kasvuun ja vastuuseen. Seurakunta arvostaa yhteisöjä, jonka keskellä se elää, ja haluaa olla myös vahvasti paikallinen toimija yhdessä muiden tahojen kanssa.

Seurakunnan arvot pohjautuvat sen sanomaan. Evankeliumin hyvä sanoma Jumalan rakkaudesta on seurakunnan elämän perusta. Sen pohjalta rakentuvat seurakunnan arvot, jotka kirkon asiakirjassa on kiteytetty kolmeen käsitteeseen.

Usko - luottamus Jumalan rakkauteen ja elämän hyvyyteen, kristillinen ihmiskäsitys, joka sisältää näkemys ihmisestä Jumalan luomana ja Kristuksessa sovitettuna olentona. Uskoon sisältyy myös kristillinen ihmiskuva, käsitys ihmisestä Jumalan luomana ja Kristuksessa sovitettuna olentona, jota Jumala rakastaa.

Rakkaus - ihmisten välinen rakkaus Jumalan lahjana ja tehtävänä rakastaa lähimmäistä niin kuin itseään, tasa-arvoisuus ja kunnioitus jokaista ihmistä kohtaan Jumalan luomana olentona sekä rakastava huolenpito siitä maailmasta, joka meidän hoitoomme on uskottu.

Toivo - jatkuvan kasvun ajatus ihmisen elämän eri ulottuvuuksilla ja toivo siitä, että Jumala johdattaa huolenpidollaan meidät läpi elämän. Kuljemme kohti yksin Jumalan tiedossa ja hallussa olevaa tulevaisuutta, jonka saamme ottaa vastaan luottavaisesti.

Suuri osa arvoihin liittyvistä tekijöistä on yleisesti hyväksyttyjä. On myös sellaisia arvoja, joita seurakunnan tulee erityisesti pitää esillä. Heikoimpien tukeminen ja puolustaminen, yhdenvertaisuus ja kaikkien huomiointi ovat kirkossa tärkeitä arvoja. Niiden suhteen on syytä pyrkiä vaikuttamaan myös muualla yhteiskunnassa tehtäviin ratkaisuihin silloin, kun se osoittautuu tarpeelliseksi.

Evankeliumin hyvään sanomaan sisältyvät arvot antavat suuntaviittoja seurakunnan elämän ja konkreettisen toiminnan periaatteiksi. Sanoma ei kuitenkaan ole vain lähtökohta, vaan jatkuvasti olennainen osatekijä seurakunnan toiminnassa.

Seurakunnan olemassaolon, elämän ja toiminnan kysymykset voidaan kirkon yhteisten arvojen pohjalta kuvata sen sanoman sekä kolmen keskeisen tekijän pohjalta.

1. Vahvistamme seurakunnan jäsenyyttä.

Siilinjärven seurakunnassa kysymys seurakuntalaisen identiteetistä ja seurakunnan jäsenyydestä on tärkeä muun muassa erityisen voimakkaan muuttoliikkeen vuoksi.

Seurakunnan jäsenten osuus kunnan väestöstä on aiemminkin ollut laskussa, mutta viime vuosina kirkosta eroaminen on ollut aiempaa voimakkaampaa.

Toimintalinjauksen keskeisenä tavoitteena on seurakunnan jäsenten identiteetin vahvistaminen ja seurakunnan jäsenyyden myönteisen merkityksen esillä pitäminen eri tavoin tulevina vuosina.

Väkiluvultaan kohtalaisen isossa seurakuntayhteisössä identiteetin ja jäsenyyden kysymykset ovat muutenkin haastavampia kuin pienissä yhteisöissä. Seurakunnan elämässä ja toiminnassa tapahtuvassa vuorovaikutuksessa ja kohtaamisissa tulee sen vuoksi määrätietoisesti pyrkiä niitä vahvistamaan. Harvoin tapahtuvasta, kertaluonteisesta ja ohimenevästä vuorovaikutuksesta tulee pyrkiä kohti toistuvaa kohtaamista ja pidempiä vuorovaikutusprosesseja ja siten luoda edellytyksiä vahvemmalle sitoutumiselle.

Seurakuntalaisten ja seudulla asuvien muidenkin ihmisten kohtaamisessa ja vuorovaikutuksessa tulee lähteä ihmisten elämän ja tilanteen ehdoilla. Ihmiset eivät saa olla vuorovaikutustilanteissa toiminnan kohteita, vaan aidosti osallisia.

Seurakunnan työtä ei saa katsoa tiloista ja rakenteista käsin. Seurakunnan toiminnalle on mahdollisuuksia myös työ- ja harrastusyhteisöjen parissa ja tärkeää kohtaamista tapahtuu kodeissa ja asuinalueilla. Jokaisella seurakunnan jäsenellä on oikeus ja myös vastuu olla sen edustaja omassa elämänpiirissään.

Seurakunnan elämän tulee olla avoimena ja myönteisenä tarjolla jokaiselle paikkakunnalla asuvalle ilman rajoja. Seurakuntaan muuttavien kiinnittyminen uuden kotiseurakunnan yhteyteen vaatii seurakunnalta aktiivisuutta ja riittävän monipuolisia toimintatapoja. Seurakunnan jäsenyyden myönteisten merkityksien pitäminen esillä vaikuttaa osaltaan myös kirkosta eroamiseen ennaltaehkäisevästi.

Eri tehtäväalueiden omaleimaisella toiminnalla on suuri merkitys seurakunnan jäsenten identiteetin kannalta. Seurakunta pyrkii rakentamaan olohuone-tyyppisiä tilaisuuksia ja tarjoamaan mahdollisuuksia myös vapaalle yhdessäololle ja viihtymiselle.

Identiteetin syntymisen kannalta varhaiset ikävuodet ja niihin sijoittuvat asiat ovat usein ratkaisevia. Seurakunta luo jäsenilleen kasteesta alkaen mahdollisuuden jatkuvalla kasvulla kristittyinä kunkin ikäkauden ja sen edellytysten mukaisesti. Ensimmäiset ikävuodet ja lapsiperheet, kouluikä ja nuoret aikuiset ovat esimerkkejä seurakunnan jäsenten ikävaiheista, joihin liittyviin kysymyksiin ja toimintaan seurakunnan on erityisesti kiinnitettävä huomiota.

Työntekijän identiteetin selkeydellä ja vahvuudella on oma merkityksensä myös seurakuntalaisten identiteetin muotoutumisen ja vahvistumisen kannalta. Siksi myös kaikkeen työntekijän omaa identiteettiä vahvistavaan on syytä kiinnittää huomiota ja hengellisen elämän hoitamisen tapoja ja välineitä on vaalittava

myös työyhteisössä. Jokainen seurakunnan työntekijä, luottamushenkilö ja seurakuntalainen on omalla tavallaan sen sanoman viestinviejä.

2. Kutsumme kasvamaan

Kasvun ulottuvuus on olennainen osa identiteettiä, koska ihminen on olemukseltaan kasvava ja muuttuva olento ja myös identiteetissä tapahtuu iän ja kokemusten myötä muutosta. Kristitty on toisaalta valmis ja täysivaltainen kasteesta alkaen ja sen perusteella, mutta ikä ja elämäkokemukset aiheuttavat ihmisessä muutoksia läpi elämän. Näin kristitty ei toisaalta voi sanoa olevansa täysin valmis, vaan kasvua tapahtuu koko ajan loppuun saakka.

Seurakunta tarjoaa hyviä kasvun eväitä elämän eri vaiheissa. Lapsen kohdalla on kysymys enemmänkin uskon ja kristittyinä elämisen perusasioiden oppimisesta, aikuinen tarvitsee tilan ja ajan keskustelulle elämän syvimmistä kysymyksistä. Seurakunta osallistuu aktiivisesti kasvatuksen kysymysten käsittelyyn omissa toiminnassaan ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kasvun myötä seurakunnan jäsenen identiteetti säilyy ja vahvistuu myös niissä murrosvaiheissa, joita lapsesta aikuiseksi kasvamiseen sisältyy. Eri ikäkausien taitekohtiin sisältyy usein siirtyminen yhdeltä tehtäväalueelta toiselle. Näissä taitekohdissa on pidettävä huolta seurakuntayhteyden säilymisestä mahdollisimman ehyenä ja toimivana.

Monipuolinen lapsi- ja perhetyö muovaa merkittävästi myös seurakunnan elämän kokonaiskuvaa. Nuorten keskuudessa rippikoulu on edelleen suosiossa ja siihen sisältyy myös laajempia mahdollisuuksia seurakunnan kasvatustyölle ja muulle toiminnalle. Musiikki on kaikissa ikäryhmissä vahvasti vaikuttava ja yhdistävä tekijä. Seurakunnan on panostettava riittävästi näihin vahvuuksiinsa ja niihin sisältyviin mahdollisuuksiin.

Aikuisten ja nuorten kanssa keskustelu tapahtuu yhä lisääntyvässä määrin sähköisissä viestimissä ja sosiaalisessa mediassa, jotka seurakunnan toimijoiden tulee hallita riittävän hyvin ja olla niiden käytössä aktiivinen. Niissä seurakunnan jäsenille avautuu myös aktiivisen toimijan rooleja.

3. Rakastamme lähimmäistä

Tavoite liittyi seurakunnan sanomaan ja sitä on julistuksessa ja opetuksessa pidettävä jatkuvasti esillä. Lähimmäisenrakkaus tarkoittaa kykyä ymmärtää toisen ihmisen tilannetta, reagoida hänen tarpeisiinsa sekä valmiutta auttaa ja palvella tilanteen niin vaatiessa.

Lähimmäisenrakkaudessa on myös identiteettiin ja kasvuun liittyvä ulottuvuus: toisten hyväksi tapahtuva toiminta ja osallistava palvelu vahvistaa merkittävästi identiteettiä ja vaikuttaa kristittyinä kasvamiseen. Seurakunnan eri tehtäväalueilla on omat vahvuutensa ja mahdollisuutensa, joita tulee johdonmukaisesti hyödyntää.

Seurakunta kutsuu osallisuuteen ja tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden antaa omat lahjansa käyttöön yhteiseksi hyväksi. Seurakunnan jäsenyyteen sisältyy valtuutus olla aktiivinen ja tasavertainen toimija työntekijöiden rinnalla. Kaikkia yhteen kokoavan yhteisen jumalanpalveluksen tulee erityisesti olla osallisuuden tapahtuma siihen osallistuville.

Lähimmäisenrakkaus on universaali periaate, jonka säilymistä yhteiskunnassa keskeisenä arvona seurakunta toiminnallaan edistää. Seurakunta tekee arvoihin liittyvää vaikuttamis- ja kasvatustyötä kaikenikäisten parissa ja eri sidosryhmiensä piirissä.

Joillakin seurakunnan tehtäväalueilla painotus on nimenomaan palvelussa. Diakoniatyössä se on keskeistä, samoin toimistotyössä ja kiinteistötyössä. Sielläkin on nähtävä sen yhteys muihin keskeisiin tekijöihin. Myös luonteeltaan arkisessa palvelussa kirkon usko ja sanoma on toiminnan ytimenä.

Kaikki palvelutehtävät luovat myönteistä mielikuvaa seurakunnasta ja sen elämästä. Joidenkin vaikutus voi ulottua hyvinkin laajalle ja olla näin kutsumassa uusia ihmisiä niihin tehtäviin, joita seurakunnassa on tarjolla.

4. Viestissämme on sanoma

Evankeliumin hyvä sanoma on Jumalan elävää ja uudestisyntyttävää toimintaa. Seurakunta elää tästä sanomasta ja on kutsuttu välittämään sitä eri tavoin maailmassa.

Evankeliumiin, joka on esillä seurakunnassa sanan ja sakramenttien muodossa, sisältyvät seurakunnan elämän ja toiminnan peruslinjat. Niitä on syytä varjella ja vahvistaa kestävinä ja ihmisille turvallisuutta luovina, tuttuina perusasioina, jotka seurakunnan elämästä on aina löydettävissä. Näin syntyy myös hyvää perinnettä, joka kantaa samanlaisena, ihmisille tuttuina ja turvallisena läpi aikojen.

Evankeliumilla on paikkansa paitsi seurakunnan kaikessa toiminnassa, myös muualla ja muissa tilanteissa ja sitä saa välittää avoimesti ja rohkeasti. Evankeliumi sisältää myös ne perusarvot, joita seurakunta haluaa pitää esillä ja joiden se toivoo säilyvän keskeisinä yhteiskunnassa ja eri yhteisöjen elämässä. Evankeliumin ytimessä on armo ja osallisuus, johon se kaikkia kutsuu.

Kirkon pyhien toimitusten merkeissä seurakunnan sanoma tavoittaa usein niitäkin, jotka eivät ole seurakunnan jäseniä. Kastetilaisuuksissa, hautajaisissa ja konfirmaatioissa kirkon sanomalle on siksi myös laajempia mahdollisuuksia. Kirkollisen avioliittoon vihkimisen osuus kaikista solmituista avioliitoista on ollut viime vuosina voimakkaassa laskussa. Siihen sisältyviä myönteisiä asioita on syytä erityisesti pitää esillä eri tavoin.

Hyvän sanoman välittämisen, niin kuin seurakunnan muunkin viestinnän, edessä on suuria kysymyksiä. Eri ihmisryhmät, erityisesti eri ikäryhmät, ovat tottuneet erilaiseen viestintään.

Seurakunnalla on oltava viestinnässään valmiutta tavoittaa kaikki, niin perinteiseen kuin sähköiseen viestintään ja sosiaaliseen mediaan tottuneet. Lähivuosina viestinnän murroksen odotetaan yhä syvenevän, mikä vaatii seurakunnalta hyvää ennakointia nopeastikin muuttuvassa viestinnän kentässä.

Evankeliumi on muutakin kuin julistettua sanaa – se on parhaimmillaan läsnä myös sanattomana keskinäisessä vuorovaikutuksessa, asenteissa ja toiminnassa ja läpäisee seurakunnan kaiken elämän. Myös palvelun eri muodoissa ollaan itse evankeliumin ytimessä Jeesuksen opetuksen ja esimerkin mukaisesti ja Jumala toimii myös kaikissa ihmisten kohtaamisissa. Uusien välineiden ohella myös perinteiset keinot kuten musiikki ovat voimakkaita välineitä evankeliumin palveluksessa.

On myös muistettava, että seurakunta viestii koko elämällään, rakenteillaan ja ratkaisuillaan eikä vain tietoisesti lähettämillään viesteillä. Myönteinen mukanaolo alueen elämässä ja yhteisöissä sekä yhteistyö sidosryhmien kanssa takaa sen, että seurakunnalla on myös tulevaisuudessa vahva sija paikkakunnan ihmisten elämässä.

Seurakunnan taloustilanne

Lähtötilanne

Vuoden 2015 tilinpäätöksen perusteella seurakunnan taloustilanne ja maksuvalmius säilyivät kohtuullisen hyvinä huolimatta siitä, että toiminnan vuosikate heikentyi merkittävästi edellisvuosista ja tilinpäätös osoitti reilun 55.000 euron alijäämää. Keskeisinä syinä vuosikatteen heikkenemiseen olivat kirkollisverotulojen kääntyminen laskuun ja runsaista investoinneista johtuva poistotason nousu. Samaan aikaan toimintakulut ja erityisesti henkilöstökulut jatkoivat kasvua. Seurakunnan tuloveroprosentti 1,25 on Kuopion hiippakunnan alhaisin ja myös kokonaiskirkon keskiarvon alapuolella. Seurakunnalla ei myöskään ole pitkäaikaista vierasta pääomaa.

Vuonna 2016 toiminnan vuosikate heikkenee edelleen. Toimintakulujen kasvu on pysähtynyt, mutta kirkollisverotulot vähenevät ja investoinneista johtuva poistotaso kasvaa. Vuodelle 2016 on talousarviossa

ennakoitu 362.400 euron alijäämäistä tulosta. Tilinpäätöksessä päästäneen kuitenkin hieman tätä parempaan tulokseen. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä tulee taseessa olemaan ylijäämää aiemmilta vuosilta noin 3,9 miljoonaa euroa.

Talousarviovuonna 2017 toimintakulut alenevat henkilöstökulujen alenemisen myötä 3,5 %. Samaan aikaan kuitenkin myös kirkollisverotulot alenevat vuoden 2015 toteutuneesta tasosta 5 % ja vuoden 2016 toteutuma-arviosta 3,6 %. Vuosien 2015 ja 2016 mittavista korvausinvestoinneista johtuen poistotaso kasvaa vielä vuonna 2017. Vuosikate jää varsin pieneksi eikä kata poistoja, mutta riittää kuitenkin kattamaan vuoden 2017 vähäiset investointitarpeet. Suunnitelmakaudella 2018-2019 toiminnan vuosikate ei nykyisellä tuloveroprosentilla riitä enää kattamaan käyttöomaisuuden poistoja tai korvausinvestointeja ja tilikausien tulokset tulisivat olemaan vuosittain noin 400.000 euroa alijäämäisiä.

Uhkatekijöinä seurakunnan talouskehitykselle ovat talouden taantuman ohella kuolleisuuden kasvu, kirkosta eroaminen ja muuttoliikkeen kääntyminen tappiolliseksi. Seurakunnan jäsenten osuus kunnan väestöstä on kirkosta eroamisten seurauksena jatkuvasti laskenut. Seurakunnan jäsenmäärä on 2000-luvulla paria poikkeusvuotta lukuun ottamatta kasvanut, mutta nyt kasvu on pysähtynyt. Luonnollinen väestönkasvu hidastuu tulevaisuudessa kuolleisuuden lisääntyessä. Kunnan vuoteen 2030 saakka ulottuvien väestöennusteiden mukaan Siilinjärvi säilyisi muuttovoittoisena. Luonnollisen väestön kasvun ja muuttovoiton ansiosta seurakunnan jäsenmäärä säilynee nykyisellä tasolla edellyttäen, ettei kirkosta eroamistaso nykyisestä merkittävästi nouse.

Suunnitelma seurakunnan talouden alijäämän tasapainottamisesta

Vuoden 2017 alijäämä katetaan aiempien vuosien ylijäämästä.

Tuloveroprosenttia korotetaan vuodesta 2018 lukien 1,4 prosenttiin. Tällöin vuosikate säilyy positiivisena ja riittää kattamaan tulevien vuosien investointien ja poistojen vuosikeskiarvon vähintään viiden vuoden aikajänteellä. Tulevien tilikausien tulokset säilyvät veroprosentin korottamisesta huolimatta hieman alijäämäisinä. Alijäämät katetaan aiempien vuosien ylijäämästä.

Seurakunnan rahavarat riittävät suunnittelukauden alussa noin 200 päivän kuluihin. Tuloveroprosentin korotus parantaa rahavarojen riittävyyden suunnittelukaudella keskimäärin 240 päivään. Rahavarojen li säys yhdessä ylijäämän pienenemisen kanssa korjaa vuosina 2015-2016 tehtyjen suurten investointien aiheuttamaa rahoitusvarallisuuden ja oman pääoman epäsuhtaa. Suunnittelukauden alussa taseen vastaavaapuolen rahoitusarvopapereiden, rahojen ja pankkisaamisten sekä muun helposti rahaksi muutettavan omaisuuden raha-arvo (noin 5 milj. euroa) on noin puolet vastattavaa-puolella olevien oman pääoman, yleiskat-teisten rahastojen, ylijäämien ja varausten yhteismäärästä (10 milj. euroa).

Seurakunnan suhteellinen velkaantuneisuus on alle 20 %. Vierasta pitkäaikaista pääomaa ei talouden tasa-painottamiseksi ole tarvetta ottaa, joten suhteelliseen velkaantuneisuuteen ei ole odotettavissa muutoksia.

Vuodesta 2019 lukien tarjotaan huvilatonttien vuokra-aikojen päättyessä nykyisille vuokraajille mahdollisuutta lunastaa tontti omakseen jatkovuokrauksen vaihtoehtona. Tonttien myynnistä mahdollisesti saatava myyntivoitto parantaa tilikauden tulosta sinä vuonna, jona myynti tapahtuu. Toisaalta vuosittaiset vuokratulot tällöin alenevat.

Taloutta tasapainotetaan myös käyttökustannuksia ja henkilöstökuluja alentamalla. Virka- tai työsuhteiden tultua avoimeksi, on niiden täyttämiseen saatava kirkkoneuvoston lupa. Tällöin on mahdollista arvioida tehtäväkuvauksia uudelleen ja tehdä tarvittaessa tehtäväjärjestelyjä. Uusia virkoja/tehtäviä ei perusteta ja toisaalta lomautuksia ja irtisanomisia vältetään.

Väestötiedot

Kunnan koko väestö ikäryhmittäin 2013-2025

Ikä	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2025
0 - 6 v	2014	2043	2058	2065	2109	2158	2185	2491
7 - 12 v	1813	1801	1798	1822	1828	1867	1908	2124
13 - 15 v	905	919	940	913	877	859	880	994
16 - 24 v	2023	1992	1975	1988	1999	2011	2032	2102
25 - 39 v	3793	3825	3836	3829	3862	3941	4015	4489
40 - 64 v	7510	7411	7355	7269	7167	7078	7006	6674
65 - 74 v	2100	2193	2274	2339	2364	2372	2375	2294
75 -	1409	1484	1558	1639	1723	1809	1902	2320
Yhteensä	21567	21668	21794	21866	21927	22096	22203	23486

Väestötiedot perustuvat Siilinjärven kunnan väestöennusteeseen syksyllä 2016. Siilinjärven väestön kasvu on hidastunut huomattavasti aiempien vuosikymmenien kasvusta. 1980-luku oli voimakkaan kasvun aikaa, kasvua 3 581 asukasta. Vuosien 1990-1999 kasvu oli 1040 asukasta ja vuosien 2000-2009 kasvu 1380 asukasta. Kuluvalle vuosikymmenellä väestön kasvu kuntastrategian mukaan on 1500 - 2200 asukasta. Kunnan valitseman rohkean kasvupolitiikan mukaan pienenevä luonnollinen kasvu korvataan kasvavalla muuttovoitolla. Tavoitteena on vuoteen 2025 saakka kokonaiskasvu vähintään 150 asukasta vuodessa. Siilinjärven väestö on varsin nuorta. Keski-ikä vuonna 2015 oli 40,2 vuotta, mikä on 16:ksi alhaisin yli 15.000:n asukkaana kuntien joukossa. Alle 15 -vuotiaiden osuus oli 20,6 % (Pohjois-Savo 15,1 %, koko maa 16,3 %). Kunnan asukkaista vajaa puolet asuu kirkonkylässä, runsas neljännes maaseutualueella ja neljännes Toivala-Vuorela -alueella. Väestö on hyvin koulutettua, vuonna 2014 oli 75,2 % 15 vuotta täyttäneistä suorittanut vähintään keskiasteen ammatillisen tutkinnon (Pohjois-Savo 70,7 % ja koko maa 70,2 %).

Seurakunnan väestömuutokset 2013-2019

	2013	2014	2015	2016e	2017e	2018e	2019e
Seurakunnan jäsenmäärä	17 505	17 319	17278	17 200	17 130	17130	17130
Jäsenmäärä % kunnan väestöstä	81,1	79,9	79,3	78,7	78,1	77,5	77,2
Kastetut	231	228	220	190	200	210	210
Kuolleet	135	128	117	125	130	135	140
Seurakuntaan liittyneet	35	58	59	65	65	60	60
Seurakunnasta eronneet	263	310	209	170	180	190	190
Seurakuntaan muuttaneet	989	904	860	860	870	950	950
Seurakunnasta muuttaneet	972	935	845	900	900	900	890

Seurakunnan väestöennusteen 2016-2019 pohjana on kunnan väestöennuste. Siinä on huomioitu syntyvyyden ja kuolleisuuden arvioitu kehitys sekä muuttoliike suhteutettuna väestön seurakuntaan kuulumiseen. Olettamana on, että seurakuntaan liittyneiden määrä säilyisi vuoden 2015 tasolla ja toisaalta seurakunnasta eronneiden määrä jäisi edellisvuosia pienemmäksi. Seurakunnan jäsenmäärä kääntyi vuonna 2014 laskuun ja laskusuunta jatkunee vielä vuonna 2017. Vuosille 2018-2019 on ennustettu kunnan väestöennusteen mukaisesti muuttovoittoa ja tämän seurauksena väestömäärän väheneminen näyttäisi pysähtyvän. Syntyvyys on alentunut aiempien vuosien tasolta ja toisaalta väestön ikääntymisestä johtuen kuolleisuus kasvaa. Seurakunnan jäsenten suhteellinen osuus kunnan väestöstä laskee vuosittain 0,5-0,6 %-yksikköä, mutta osuus säilyy kuitenkin korkeampana kuin seurakunnissa keskimäärin. Vuonna 2015 ev.lut. kirkkoon kuului 72,9 % koko maan väkiluvusta (edellisvuonna 73,7 %). Kuopion hiippakunnassa kirkkoon kuulumisprosentti vuonna 2015 oli 77,0 (77,7).

Toiminta- ja taloussuunnitelman 2017-2019 laadintaperiaatteet

Kirkkohallituksen virastokollegio on antanut ohjeen seurakunnan talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman laatimiseksi. Ohje korostaa toiminnan ja talouden tiivistä yhteyttä, taloudellisten resurssien merkitystä ja suunnittelun realistisuutta. Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan myös pidemmällä aikavälillä. Toiminnan ja talouden suunnittelun tavoite on auttaa seurakuntaa toteuttamaan perustehtävänsä ja selviytymään käsillä olevista ja tulevista haasteista nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Toiminnan ja talouden strateginen suunnittelu on mahdollisuuksien selvittämistä ja hyödyntämistä, erilaisten toimintavaihtoehtojen etsimistä, palveluiden asettamista tärkeysjärjestykseen, ongelmien ratkaisuvaihtoehtojen hakemista ja toiminnan sopeuttamista seurakunnan tuloperustaan. Talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnassa on kyse ns. operatiivisesta suunnittelusta, jossa konkretisoidaan lyhyen aikavälin toiminta yksilöimällä tarkoituksenmukaiset toimintatavat tavoitteiden toteuttamiseksi ja sovittujen vaikutusten aikaansaamiseksi sekä osoitetaan toiminnan rahoitus.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen

Kirkkojärjestyksen mukaan talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Toiminnallinen tavoite on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle sitovana hyväksymä määrärahan käyttötarkoitusta, seurakunnan palvelujen määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite.

Tavoitteet johdetaan seurakunnan toiminta-ajatuksesta ja keskeisistä painopistealueista. Toiminnalliset tavoitteet voidaan asettaa määrä-, laatu-, taloudellisuus- ym. tavoitteina sen mukaan, mitä eri toimintayksiköissä ja tehtäväalueilla katsotaan tarkoituksenmukaisiksi ja mahdolliseksi käyttää. Ne asetetaan tunnuslukuina, mikäli mahdollista. Tavoitteet on asetettava siten, että niiden toteutumista voidaan arvioida.

Jokaisen tehtäväalueen on tullut esittää toimintasuunnitelmassaan enintään kolme keskeistä toiminnallista/taloudellista tavoitetta.

Tavoiteasettelussa on tullut kiinnittää erityistä huomiota siihen, että asetettu tavoite

- ohjaa seurakunnan toimintaa ja työntekijöitä hyväksytyyn vision ja strategisten linjausten toteuttamiseen
- on konkreettinen, yksiselitteinen ja realistinen
- on arvioitavissa oleva, kriteerit asetetaan tavoitteita asetettaessa
- lähtee seurakuntalaisten tarpeista ja odotuksista
- auttaa toiminnan suunnittelussa ja pitkäjänteisyydessä sekä priorisoinnissa
- on haasteellinen, mutta annettujen resurssien mukainen.
-

Seurakunnan tavoitteiden tulee olla sisäisesti samansuuntaiset, vaikka ne asetetaan erilaisina organisaation eri työmuodoille. Tehtäväalueiden toiminnalliset tavoitteet eivät saa olla ristiriidassa koko seurakunnan yhteisten strategioiden, tavoitteiden ja taloudellisen tilanteen kanssa.

Taloudellisella tavoitteella tarkoitetaan kirkkojärjestyksen mukaan talousarvioon otettavan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämää määrärahaa ja tuloarviota. *Määräraha* on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. *Tuloarvio* on kirkkovaltuuston tehtäväalueelle asettama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrärahat ja tuloarviot pääsääntöisesti bruttoluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kirkkovaltuusto päättää talousarvion tuloarvioiden ja määrärahojen sitovuudesta. Sitovuustasona käytetään tehtäväalueen nettomääräistä toimintakatetta kirkkoneuvostolle asti ja pääluokkatason toimintakatetta kirkkovaltuustolle asti. Bruttomääräinen sitovuus on käytössä tuloslaskelman toimintakatteen jälkeisissä tuloarvioissa ja määrärahoissa.

Talousarvion käyttötalousosan määrärahoissa ja tuloarvioissa esitetään myös toiminnan ja talouden ohjauksen sekä seurannan kannalta tärkeät sisäiset ja laskennalliset erät. Talousarviossa sisäisten ja laskennallisten tuotto- ja kuluerien tulee olla yhtä suuret eikä niillä ole vaikutusta tilikauden tulokseen. Sisäiset tuotto- ja kuluerät, sisäiset korot ja hallinnon vyörytyserät jätetään talousarvion sitovuustason ulkopuolelle.

Taloussuunnitelman 2018-2019 osalta määrärahat ja tuloarviot hyväksytään kirkkovaltuustossa ohjeellisesti.

Kustannusten kohdentaminen

Seurakunnan laskentatoimessa on käytössä kirkkohallituksen ohjeen mukainen kustannuslaskenta, jonka tarkoituksena on saada todellista tietoa varojen käytöstä ja eri tehtäväalueiden todellisista kustannuksista. Kustannusten kohdentaminen seurakunnan perustehtävien kesken aiheuttamisperiaatteen mukaan antaa tietoa, onko voimavarojen käyttö toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytyjen tavoitteiden mukaista. Kustannusten kohdentaminen toimii seurakunnan johtamisen yhtenä apuvälineenä. Työajan ja muiden taloudellisten voimavarojen suunnittelu ja kohdentaminen etukäteen sekä toteutuneen toiminnan arviointi tukevat jokaisen työntekijän omaa työtä ja sen kehittämistä. Kirkkohallitus tarvitsee täsmällistä tietoa voimavarojen jakautumisesta perustehtävien kesken tarvitaan mm. kirkon yhteiskuntasuhteitten hoitamisessa.

Kustannusten kohdentamisen keskeinen sisältö talousarviossa on seuraava:

1. Henkilöstön palkkakustannukset kirjataan suoraan kustannuspaikoille aiheuttamisperiaatteen mukaan käyttäen pohjana työntekijän omaa arviota työajan jakaantumisesta kuitenkin siten, että palkkakustannukset jakaantuvat enintään viidelle kustannuspaikalle.
2. Käyttöomaisuuden poistot kirjataan kuukausittain kustannuspaikkojen kuluksi kirkkovaltuuston vahvistaman poistosuunnitelman mukaisesti.
3. Kirkon eläkerahastomaksu vyörytetään tilinpäätöksessä henkilöstökulujen mukaisessa suhteessa niille kustannuspaikoille, joilla on kirjattu henkilöstökuluja.
4. Kiinteistöjen nettokustannukset jaetaan tilinpäätöksessä sisäisinä vuokrina käytön mukaisessa suhteessa yleishallinnon ja seurakuntatyön kustannuspaikoille. Hautaus-toimen kiinteistöjen nettokustannukset kohdentuvat kuitenkin vain hautaus-toimen kustannuspaikoille. Maa- ja metsätalouden sekä sijoitus-asuntojen kustannuksia ei kohdenneta vaan ne jäävät kiinteistötoimen tuotoksi ja kuluiksi sellaisenaan.
5. Keittiötoiminnan kustannukset kohdennetaan käytön mukaan kustannuspaikoille sisäisinä ateriapalveluina ja -vuokrina.
6. Hallintoelinten, talous- ja henkilöstöhallinnon, kirkkoherranviraston ja muun yleishallinnon kustannukset sekä verotuskulut ja kirkon keskusrahastomaksut vyörytetään seurakunnallisen toiminnan ja hautaus-toimen sekä osakehuoneistojen ja metsätalouden kustannuspaikoille bruttokulujen mukaisessa suhteessa tilinpäätöksen yhteydessä. Kirkonkirjojen pidosta aiheutuneita kuluja ei vyörytetä, koska kirkonkirjojen pito on luonteeltaan oma itsenäinen yhteiskunnallinen palvelunsa.
7. Käyttöomaisuuden laskennalliset korot kohdistetaan kustannuspaikoille sisäisinä korkokuluina ja -tuottoina.
8. Arviot vyörytettävistä tuotoista ja kuluista sekä käyttöomaisuuden laskennallisista koroista on esitetty laskelmissa informatiivisina eränä kohdassa "Laskennalliset erät".

Henkilöstösuunnitelma vuosille 2017-2019

Kirkkovaltuusto vahvisti 26.10.2010 henkilöstösuunnitelman vuosille 2011-2020. Henkilöstösuunnitelman laadinnan lähtökohta oli seurakunnan toimiminen itsenäisenä seurakuntana. Suunnitelma ei sisällä henkilöstömuutoksia vuosille 2017-2019. Suunnittelukaudella eläkkeelle on siirtymässä 4-5 työntekijää.

Toiminta- ja taloussuunnitelma ei sisällä muutoksia virka- ja työsuhteisiin vuosina 2017-2019. Viran/tehtävän avoimeksi tullessa on lähtökohtana, että kirkkoneuvosto antaa luvan sen täyttämiseen. Ennen virkojen/tehtävien täyttämistä voidaan tarvittaessa tehdä tehtävä-/virkajärjestelyjä.

Vakinainen henkilöstö

Tehtävänimike	Virka	Työsop.	2016	2017	2018	2019
Kirkkoherra	x		1	1	1	1
Kappalainen	x		3	3	3	3
Seurakuntapastori	x		3	3	3	3
Tiedottaja	x		1	1	1	1
Kanttori	x		3	3	3	3
Lapsityönohjaaja	x		1	1	1	1
Lastenohjaaja		x	13,5	13,5	13,5	13,5
Nuorisotyönohjaaja	x		5	5	5	5
Johtava diakonianviranhaltija	x		1	1	1	1
Diakonianviranhaltija	x		4	4	4	4
Lähetys sihteeri	x		1	1	1	1
Perhetyöntekijä	x		1	1	1	1
Talousjohtaja	x		1	1	1	1
Toimistosihtööri	x		2,4	2	2	2
Toimistosihtööri		x	2	2	2	2
Kiinteistötyönjohtaja	x		1	1	1	1
Suntio	x		3	3	3	3
Haudankaivaja		x	1	1	1	1
Puutarhuri		x	1	1	1	1
Keittiöesimies	x		1	1	1	1
Emäntä		x	4	4	4	4
Siivooja		x	2	2	2	2
Yhteensä (henkilötyövuotta)			55,9	55,5	55,5	55,5

Määräaikainen henkilöstö

Määräaikaisen henkilöstön tarve kohdentuu ensisijaisesti kesäajalle nuoriso- ja rippikoulutyöhön, hautausmaiden ja puistoalueiden hoitoon sekä Ruokoniemen leirikeskukseen ruokahuoltoon ja kiinteistön siivoustyöhön. Kesäteologit, kesäkanttori ja nuorisotyöntekijä palkataan tilapäiseen virkasuhteeseen.

Tehtävä	Virkas.	Työsop.	2016	2017	2018	2019
Kesäteologi /rippikoulutyö, 2 kpl	x		0,4	0,4	0,4	0,4
Kesäkanttori/musiikkityö	x		0,1	0,1	0,1	0,1
Nuorisotyöntekijä/erityisnuorisotyö	x		0,3	0,3	0,3	0,3
Yövalvojat/rippikoulutyö		x	0,4	0,4	0,4	0,4
Toimistosihtööri/k-herranvirasto		x	0,2	0,2	0,2	0,2
Keittiöapulainen-siivoaja/leirikeskus		x	0,2	0,2	0,2	0,2
Kiinteistötyöntekijä/hautatoimi		x	0,5	0,5	0,5	0,5
Kausityöntekijät/hautatoimi		x	2,0	2,0	2,0	2,0
Yhteensä (henkilötyövuotta)			4,1	4,1	4,1	4,1

HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ (henkilötyövuotta)	60,0	59,6	59,6	59,6
--	------	------	------	------

Henkilöstön koulutussuunnitelma 2017-2019

Vuoden 2014 huhtikuussa tuli voimaan Kirkon henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämissopimus. Sopimuksen tarkoituksena on edistää palveluksessa olevan henkilöstön ammatillista osaamista.

Työnantajan laatiman koulutussuunnitelman tulee sisältää

- 1) arvio koko henkilöstön ammatillisesta osaamisesta,
- 2) arvio ammatillisen osaamisen vaatimuksissa tapahtuvista muutoksista ja näiden syistä,
- 3) arvioon perustuva suunnitelman henkilöstöryhmittäin tai muutoin tarkoituksenmukaisella tavalla ryhmiteltynä,
- 4) yleiset periaatteet, joilla pyritään ylläpitämään työkyvyttömyysuhan alaisten ja ikääntyneiden työntekijöiden työkykyä,
- 5) yleiset periaatteet, joilla pyritään ylläpitämään työttömyysuhan alaisten työntekijöiden työmarkkinakelpoisuutta.
- 6) miten sitä on tarkoitus toteuttaa ja seurata.

Toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnan yhteydessä on henkilöstölle on laadittu kehittämissopimuksen mukainen tehtäväaluekohtainen koulutussuunnitelma, jonka kirkkoneuvosto erikseen hyväksyy. Tehtäväalueiden talousarvioon on varattu määrärahat koulutussuunnitelman toteuttamiseen. Koulutukseen liittyvät taloudelliset etuuksista on määräykset virka- ja työehtosopimuksessa.

Maankäyttösuunnitelma

Nykytilanne

	Kunta	Kylä	Pinta-ala ha	Vuokrattu ha
Metsä- ja puistoalueet				
Repomäki 5:22	Siilinjärvi	Pöljä	83.48	
Suontaus 4:39	Siilinjärvi	Pöljä	29.48	
Välimaa 9:27	Siilinjärvi	Pöljä	6.62	
Särkiniemensuo 6:28	Siilinjärvi	Pöljä	112.89	
Palopaikka 14:15	Siilinjärvi	Pöljä	23.56	
Kurkisuo 7:11	Siilinjärvi	Hamula	30.72	
Ruokokallio 7:54	Siilinjärvi	Väänälänranta	16.09	
Ryhjänpuro 2:10	Siilinjärvi	Kehvo	76.89	
Kilpiniitty 6:125	Siilinjärvi	Kehvo	52.59	
Soramäki 14:65	Siilinjärvi	Hakkarala	2.27	
Kirkkopuisto 14:54	Siilinjärvi	Hakkarala	0.56	
Hietaranta 1:113	Siilinjärvi	Kasurila	3.81	
Hämeensuo 3:80	Kuopio	Tavinsalmi	79.74	
Narnia 3:79	Kuopio	Tavinsalmi	1.14	
Saari-Julkula 1:40	Kuopio	Julkula	87.52	
Lehtoniitty 1:49	Kuopio	Julkula	0.56	
Palosaari 19:0	Tervo	Talluskylä	67.14	
Savonneva 27:30	Lapinlahti	Nerkoo	58.23	
Yhteensä			733.29	
Vesialueet				
Ilvesvesi 1:37	Kuopio	Julkula	120.13	120.13
Tonttialueet				
Hietaranta 1:113	Siilinjärvi	Kasurila	3.37	3.37
Kirkkotontti 18:378	Siilinjärvi	Kasurila	3.79	
Lepomäki 5:178	Siilinjärvi	Kasurila	0.24	
Louhela 5:344	Siilinjärvi	Kasurila	1.18	
Mäntylä 5:345	Siilinjärvi	Kasurila	0.17	
Peltomäki 5:343	Siilinjärvi	Kasurila	0.01	
Räihäntupa 5:354	Siilinjärvi	Kasurila	0.09	0.09
Peltokulma 9:121	Siilinjärvi	Toivala	0.22	0.22
Seurakuntakeskus 9:120	Siilinjärvi	Toivala	1.53	
Kilperi 9:357	Siilinjärvi	Toivala	0.08	0.08
Saari-Julkula 1:40	Kuopio	Julkula	17.36	17.36
Yhteensä			28.04	21.12
Hautausmaat				
Viinamäki 49:0	Siilinjärvi	Kasurila	4.06	
Rauhanpuisto 14:33	Siilinjärvi	Hakkarala	4.82	
Yhteensä			8.86	
Maa- ja vesialueet yhteensä			890.32	141.25

Vuokratut tonttialueet käsittävät 31 omakotitalo- ja neljä rivitalotonttia, yhden kerrostalotontin sekä 79 huvilatonttia, joiden vuokra-ajat vaihtelevat 25-60 vuoteen. Nykyisiä vuokrasopimuksia on tarve uusien seuravaan kerran vuonna 2019.

Rakennuskaava-alueella olevista tonttialueista noin 7 ha on seurakunnan omistamien rakennuskiinteistöjen tonttialueita.

Maankäytön tavoitteet 2017-2019

Metsäalueet:

Metsäalueilla suoritettavat toimenpiteet perustuvat seurakunnan metsäsuunnitelmaan 2011-2020. Seurakunnan metsien hoitoon liittyvät suunnittelu- ja työnjohdolliset palvelut on vuoden 2016 alusta lukien ostettu yksityiseltä yrittäjältä. Metsien hoitoon liittyvät palvelut ostetaan pääosin yksityisiltä palvelujen tarjoajilta. Myös Savon Ammatti- ja aikuisopiston luonnonvara- ja ympäristöalan metsäopetusyksikön kanssa voidaan tehdä yhteistyötä. Puutavaraa myydään vuosittain metsätaloussuunnitelman hakkuusuunnitteen mukaisesti. Metsästysoikeuden vuokraamista alueella toimiville metsästysseuroille jatketaan.

Saari-Julkulan tilalla olevia rakentamattomia saaria on mahdollista hyödyntää virkistysalueina jokamiehen oikeudella. Maankäytössä huomioidaan tilaan kuuluvat luonnonsuojelualueet, joita ovat Mäntysaari sekä Honka-, Havukka- ja Lökkisaariin ja niiden läheisyydessä oleville luodoilla oleva 21,2 ha:n suuruinen Rauniohonka-niminen luonnonsuojelualue. Tomperin saareen rakennetun virkistyskohteen ylläpitoa jatketaan yhteistoiminnassa Vuorelan Kunnan kanssa.

Vesialueet:

Pohjois-Kallavedellä sijaitseva Ilvesvesi- vesialue on vuokrattu Saari-Julkulan osakaskunnalle toistaiseksi. Siilinjärveläisillä on mahdollisuus saada osakaskunnan kautta alueelle kalastuslupia. Osakaskunta valvoo samalla saarialueiden virkistyskäyttöä.

Tonttialueet:

Vuokrattuja huvila- ja ok-talotontteja ei suunnittelukaudella myydä, ellei se taloustilanteen tasapainottamiseksi ole tarpeen tai myynti ole muutoin seurakunnan kannalta tarkoituksenmukaista. Nykyisten vuokra-aikojen päättyessä huvilatontin vuokralaisille tarjotaan jatkovuokrauksen vaihtoehtona mahdollisuutta vuokra-alueen lunastamiseen, jota varten tonteille määritellään lunastushinnat vuonna 2018.

Siilinjärven kunnassa on vireillä Asemanseudun ja Viinämäen asemakaava ja asemakaavan muutos. Pappilan itä- ja pohjoispuolinen alue, joka kuuluu seurakunnan omistamiin Louhela 5:344, Mäntylä 5:345 ja Peltomäki 5:343 tiloihin, liittyy tähän kaavaan. Alueelle on suunniteltu yksi asuinpienalojen korttelialue, jolla rakennusoikeutta olisi 450 krs-m² ja yksi asuinkerrostalojen korttelialue, jolla rakennusoikeutta olisi 4.500 krs-m². Lisäksi alueella muodostuu erillinen autopaikkojen korttelialue. Kasurilantien ja Tervarinteentien väliseltä puistoalueesta tulisi lohkaistavaksi kaistale viereisen asunto-osakeyhtiön (Immolanrinne) tonttiin. Ennen kaavan hyväksymistä kunnan ja seurakunnan välille laaditaan maankäyttösopimus. Sopimuksella sovitaan seurakunnan osallistumisesta kunnalle asemakaavoituksesta ja kaavan toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Kunnan perimän korvauksen perustana on lisääntyvä rakennusoikeuden määrä. Rakennusoikeuden laskennallinen hinta on 155 e/ krs-m², josta kunta perii kolmasosan. Kaavan vahvistamisen jälkeen alueelle muodostuvat rakennuspaikat myydään tai vuokrataan. Tonttien luovutus jäänee suunnittelukauden ulkopuolelle.

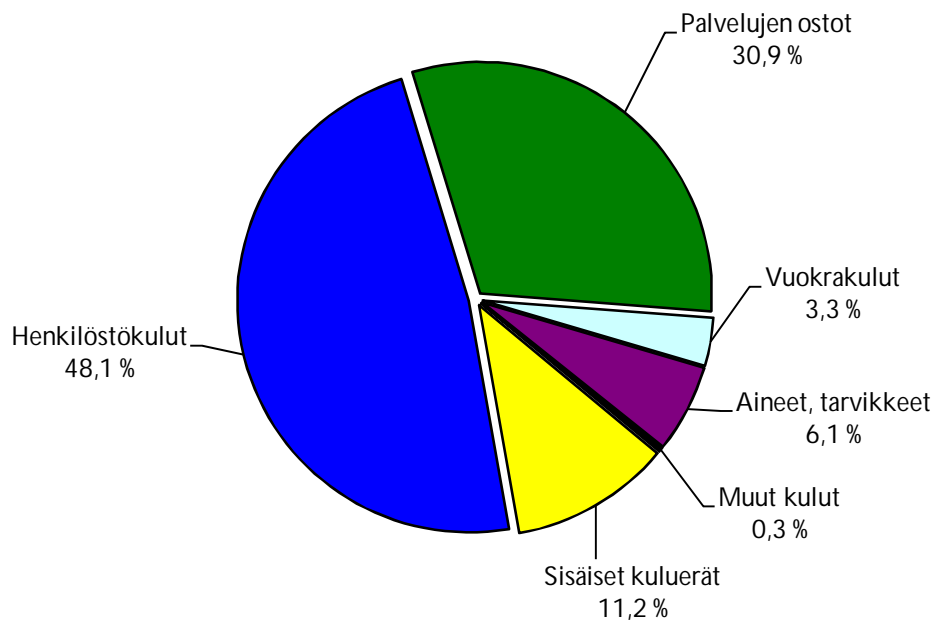
Suunnittelukaudella käynnistetään yhteistyössä kunnan kanssa Vanhan Pappilan asemakaava-alueella kaava-muutoshanke nykyisessä kaavassa olevan Y-tontin muuttamiseksi asuntorakentamiseen.

KÄYTTÖTALOUSOSA

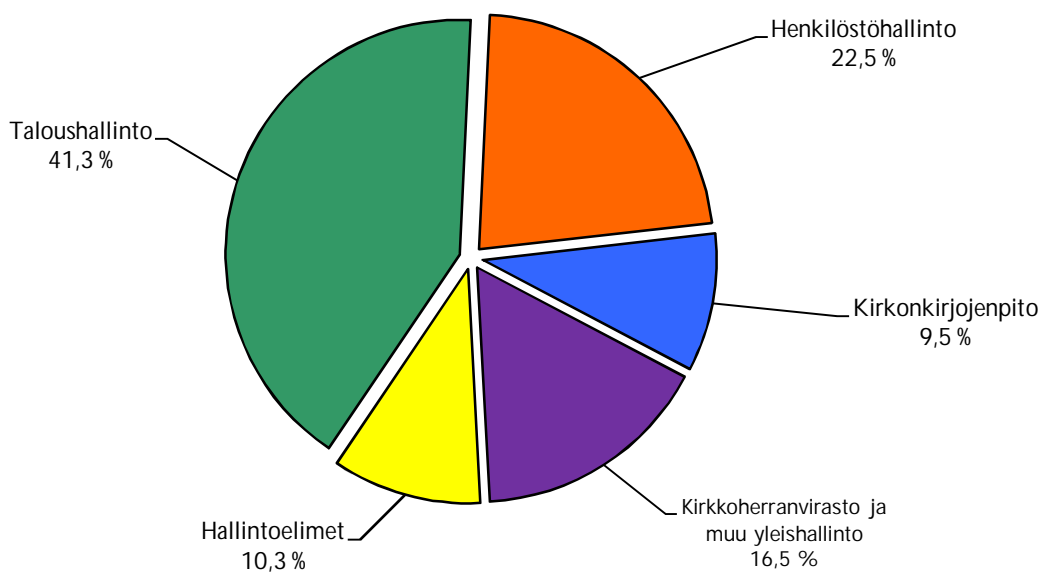
Yleishallinto

Yleishallinnon toimintakulut ovat 682.950 €, jossa on laskua edellisvuodesta 6,8 %. Toimintatuotot ovat 33.350 €, jossa on kasvua 5,5 %. Yleishallinnon toimintakatteen muodostuu -549.600 €, joka on 7,4 % edellisvuotta parempi.

Yleishallinnon toimintakulujen jakaantuminen tiliryhmittäin

Yleishallinnon toimintakatteen jakaantuminen tehtäväalueittain

Hallintoelimet

Vastuhenkilö: kirkkoherra Seppo Laitanen.

Toiminta-ajatus

Tehtäväalue käsittää kirkkovaltuuston ja -neuvoston toiminnan ja seurakuntavaalien järjestämisen, joista keskeiset säädökset ovat Kirkkolaissa, Kirkkojärjestyksessä ja Kirkon Vaalijärjestyksessä.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Seurakuntavaalien 2018 toteuttaminen ja mahdolliset muut valinnat. Henkilöstöstrategian päivittäminen. Hallintoelinten ja toiminnan/henkilökunnan yhteydenpitoalustan luominen. Strategisten linjausten mukainen toiminnan ja resurssien suunnittelu hallintoelinten ja toimintaa toteuttavien yhteistyönä.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Uuden kirkkoneuvoston valinta vuosille 2017-2018.
2. Toiminnan väliarvioinnin toteuttaminen loppukevällä 2017 ja siihen pohjautuva hallintoelinten ja työntekijöiden arviointi- ja suunnittelutilaisuus.
3. Henkilöstöstrategian laatiminen vuosille 2018-2025.

Perustelut

Toiminnan ja talouden suunnittelun tulee perustua tiiviiseen vuorovaikutukseen hallintoelinten ja toimintaa toteuttavien viranhaltijoiden ja työntekijöiden välillä ottaen huomioon käytettävissä olevat resurssit ja toimintaedellytysten mahdolliset muutostekijät.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Kirkkovaltuuston kokoukset	kpl	5	4	4	4	4
Kirkkoneuvoston kokoukset	kpl	11	10	10	10	10

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintakulut	58 400,37	61 800,00	56 550,00	-8,5 %	68 250,00	58 050,00
Henkilöstökulut	43 639,67	42 100,00	41 050,00	-2,5 %	42 650,00	41 650,00
Palvelujen ostot	6 594,63	10 600,00	8 100,00	-23,6 %	16 100,00	9 100,00
Palvelun ostot - sisäiset	889,30	1 400,00	1 000,00	-28,6 %	1 500,00	1 000,00
Sisäiset vuokratulot	5 864,26	5 900,00	5 400,00	-8,5 %	5 800,00	5 300,00
Aineet ja tarvikkeet	1 312,51	1 200,00	900,00	-25,0 %	1 600,00	900,00
Annetut avustukset	100,00	100,00	100,00	0,0 %	100,00	100,00
Muut toimintakulut		500,00		-100,0 %	500,00	
TOIMINTAKATE	58 400,37	61 800,00	56 550,00	-8,5 %	68 250,00	58 050,00
VUOSIKATE	58 400,37	61 800,00	56 550,00	-8,5 %	68 250,00	58 050,00
Sisäiset vyörytyserät	-58 400,37	-61 800,00	-56 550,00	-8,5 %	-68 250,00	-58 050,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00	0,00

Talous- ja henkilöstöhallinto

Vastuhenkilö: talousjohtaja Urpo Reponen.

Toiminta-ajatus

Taloushallinto tuottaa seurakunnan talousarvioon, kirjanpitoon, reskontranhoitoon, maksuliikenteeseen ja tietohallintoon liittyviä palveluja ja antaa niihin liittyvää tietoa luottamushenkilöille, johdolle, henkilöstölle ja seurakuntalaisille. Taloushallintoon sisältyy myös tilintarkastustoiminta. Henkilöstöhallinto tuottaa palkanlaskentaan, työpaikkaruokailuun, työterveyshuoltoon, työsuojelutoimintaan ja työnantajan ja henkilöstön yhteistoimintaan liittyviä palveluja sekä huolehtii seurakunnan hallinnollisen toiminnan vakuuttamisesta.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella
Toimintojen sopeuttaminen Kirkon henkilöstö- ja taloushallinnon palvelukeskuksen (KiPa) asiakkuuteen.
Henkilöstön työhyvinvointi ja yhteistoiminta.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Jatketaan henkilökunnan perehdyttämistä Kirkon palvelukeskuksen järjestelmien käyttöön.
2. Parannetaan taloustoimiston työskentelytilojen ergonomiaa hankkimalla sähköiset työpöydät.
3. Järjestetään henkilöstölle tilauskoulutuksena työhyvinvointiin liittyvä koulutustapahtuma ja yhteistyötoimikunnan jäsenet ja esimiehet osallistuvat työsuojelukoulutukseen.
4. Tutkitaan verkkolaskutuksen käyttöönottomahdollisuudet retki- ja leiritoiminnan osalta.

Perustelut

Seurakunta on ollut Kirkon Palvelukeskuksen asiakkaana vuoden 2015 alusta. Henkilöstön vaihtuvuus ja ohjelmistojen kehittyminen vaativat, että taloustoimiston henkilökunta on ajan tasalla ohjelmistoihin tehdyistä muutoksista ja pystyy perehdyttämään muuta henkilöstöä järjestelmien käytössä.

Henkilöstön työhyvinvoinnista ja perehdyttämisestä huolehtiminen ovat työyhteisön avainasioita, jolla pidetään yllä hyvää työilmapiiriä ja työyhteisön toimivuutta.

Verkkolaskutuksen avulla on mahdollista saada aikaan kustannussäästöjä ja vapauttaa henkilöresursseja muuhun käyttöön.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Palkansaajia	hlö	304	323	300	300	300
Kirjanpidon tositemäärä	kpl	12 819	12 800	12 800	12 500	12 300
Palvelukeskuksen kustannukset	€	37 698	41 000	40 000	40 000	41 500
Henkilöstöhallinnon nettokulut / palkansaaja	€	1 264	485	411	391	393
Taloushallinnon nettokulut / tositemäärä	€	30	17	18	18	18

Talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäväalue on jaettu budjetoinnissa omiksi kustannuspaikoikseen vuodesta 2015 lähtien. Kustannusjakoa on vuodesta 2016 lukien tarkistettu, joten tunnuslukujen ja talousarvion tiedot tilinpäätökseen 2015 verrattuna eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Talous

TALOUSHALLINTO	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-2 409,38	-300,00	-550,00	83,3 %	-550,00	-550,00
Maksutuotot	-52,31	-100,00	-50,00	-50,0 %	-50,00	-50,00
Tuet ja avustukset	-1 987,07					
Muut toimintatuotot	-370,00	-200,00	-500,00	150,0 %	-500,00	-500,00
Toimintakulut	345 669,00	223 150,00	227 450,00	1,9 %	219 850,00	217 650,00
Henkilöstökulut	180 066,18	84 600,00	71 600,00	-15,4 %	72 400,00	73 100,00
Palvelujen ostot	101 710,99	79 000,00	97 900,00	23,9 %	92 400,00	89 400,00
Palvelun ostot - sisäiset	17,00					
Vuokratulot	18 019,71	22 000,00	19 500,00	-11,4 %	20 000,00	20 000,00
Sisäiset vuokratulot	38 565,23	33 150,00	29 900,00	-9,8 %	29 500,00	29 500,00
Aineet ja tarvikkeet	5 684,46	2 600,00	6 750,00	159,6 %	3 750,00	3 850,00
Muut toimintakulut	1 605,43	1 800,00	1 800,00	0,0 %	1 800,00	1 800,00
TOIMINTAKATE	343 259,62	222 850,00	226 900,00	1,8 %	219 300,00	217 100,00
VUOSIKATE	343 259,62	222 850,00	226 900,00	1,8 %	219 300,00	217 100,00
Sisäiset vyörytyserät	-343 259,62	-222 850,00	-226 900,00	1,8 %	-219 300,00	-217 100,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00	0,00

HENKILÖSTÖHALLINTO	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-21 617,45	-20 000,00	-21 500,00	7,5 %	-21 500,00	-21 500,00
Maksutuotot	-7 082,80	-6 000,00	-7 000,00	16,7 %	-7 000,00	-7 000,00
Tuet ja avustukset	-14 534,65	-14 000,00	-14 500,00	3,6 %	-14 500,00	-14 500,00
Toimintakulut	62 701,79	176 600,00	144 950,00	-17,9 %	138 700,00	139 300,00
Henkilöstökulut	1 833,41	91 400,00	60 800,00	-33,5 %	56 000,00	56 100,00
Palvelujen ostot	51 846,99	72 700,00	71 250,00	-2,0 %	69 800,00	70 300,00
Palvelun ostot - sisäiset	3 023,02	3 000,00	3 000,00	0,0 %	3 000,00	3 000,00
Aineet ja tarvikkeet	5 998,37	9 500,00	9 900,00	4,2 %	9 900,00	9 900,00
TOIMINTAKATE	41 084,34	156 600,00	123 450,00	-21,2 %	117 200,00	117 800,00
VUOSIKATE	41 084,34	156 600,00	123 450,00	-21,2 %	117 200,00	117 800,00
Sisäiset vyörytyserät	-41 084,34	-156 600,00	-123 450,00	-21,2 %	-117 200,00	-117 800,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00	0,00

Kirkonkirjojen pito

Vastuuhenkilö: kirkkoherra Seppo Laitanen.

Toiminta-ajatus

Seurakunnan kirkkoherranvirasto ja keskusrekisterit pitävät kirkonkirjoja, joita ovat seurakunnan jäsenrekisteri sekä luettelot kastetuista, rippikoulun käyneistä ja konfirmoiduista, henkilöistä, joiden avioliiton esteistä on toimitettu tutkinta, avioliittoon vihityistä, kuolleista ja haudatuista, muuttaneista sekä kirkosta eronneista ja kirkkoon liittyneistä. Kirkkoherranvirasto huolehtii myös kirkonkirjojen arkistoinnista.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella
Kirjuri-järjestelmän käytön tehostaminen ja lisääminen.
Tietoturva henkilötietojen käsittelyssä.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Kirjurin uusien toimintojen ottaminen käyttöön erityisesti seurakuntatyön alueella.
2. Henkilötietojen käsittelyn tietoturvaan liittyvä koulutus ja muut toimenpiteet erityisesti seurakuntatyön alueella.

Perustelut

Kirjuri-järjestelmän kehittäminen ja uusien toimintojen käyttöönotto etenee vähitellen. Kirkkoherranvirasto on pystynyt viemään prosessia eteenpäin huomattavasti valtakunnallista tasoa nopeammin. Järjestelmässä on toimintoja, joiden avulla saadaan raportteja ja alueellisia otantoja eri ikäryhmistä seurakuntatyötä palvelemaan. Samalla tietoturvan ja erityisesti henkilötietojen käsittelyn ohjeistus on tiukentunut ja niihin liittyvää koulutusta on syytä järjestää.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Nettokulut / srk:n jäsen	€	3,23	3,12	3,21	3,20	3,23

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-10 682,00	-11 300,00	-11 300,00	0,0 %	-11 300,00	-11 300,00
Myyntituotot	-300,00	-300,00	-300,00	0,0 %	-300,00	-300,00
Maksutuotot	-10 382,00	-11 000,00	-11 000,00	0,0 %	-11 000,00	-11 000,00
Toimintakulut	66 455,32	65 150,00	63 550,00	-2,5 %	63 400,00	63 900,00
Henkilöstökulut	55 171,72	54 100,00	52 600,00	-2,8 %	52 600,00	53 100,00
Palvelujen ostot	1 195,73	1 450,00	1 550,00	6,9 %	1 550,00	1 550,00
Sisäiset vuokratulot	9 551,43	9 200,00	8 950,00	-2,7 %	8 800,00	8 800,00
Aineet ja tarvikkeet	536,44	400,00	450,00	12,5 %	450,00	450,00
TOIMINTAKATE	55 773,32	53 850,00	52 250,00	-3,0 %	52 100,00	52 600,00
VUOSIKATE	55 773,32	53 850,00	52 250,00	-3,0 %	52 100,00	52 600,00
Sisäiset vyörytyserät			2 750,00		2 750,00	2 750,00
TILIKAUDEN TULOS	55 773,32	53 850,00	55 000,00	2,1 %	54 850,00	55 350,00

Kirkkoherranvirasto ja muu yleishallinto

Vastuuhenkilö: kirkkoherra Seppo Laitanen

Toiminta-ajatus

Kirkkoherranvirasto huolehtii kirkollisiin toimituksiin liittyvistä alkuvalmisteluista ja -neuvotteluista, seurakunnan tilojen varauksista, kirkollisten ilmoitusten laadinnasta sekä muista hallintoon ja toimintaan liittyvistä avustavista tehtävistä. Yleishallintoon kuuluvat myös ohje- ja johtosäännöt ja muut hallinnon piirissä käsiteltävät yleiset asiat.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella
Ohje- ja johtosääntöjen sekä arkistosuunnitelman päivittäminen ja arkistointikäytäntöjen kehittäminen.
Käsikirjaston sijoituspaikka.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Päivitetään arkistosuunnitelma ja opastetaan tehtäväalueiden materiaalin arkistoinnissa.
2. Nimetään uudet vastuuryhmät tehtäväalueille vuosiksi 2017-2018.
3. Päivitetään ohje- ja johtosäännöt.
4. Kirjaston siirtäminen tai muu ratkaisu käytettävyyden parantamiseksi.

Perustelut

Arkistointiohjeisiin on tullut muutoksia arkistointisuunnitelman hyväksymisen jälkeen ja suunnitelmaa on päivitettävä. Kaikkea tehtäväalueilla tuotettavaa materiaalia varten ei ole yksityiskohtaista ohjeistusta ja yhdenmukainen opastus on tarpeen. Tehtäväalueilla vapaaehtoisina avustajina ja toiminnan ideoinnin tukena toimivia vastuuryhmiä on perustettu työalojen omien tarpeiden mukaan. Vastikkeeksi tehtävästä seurakunta tilaa vapaaehtoisille vuonna 2017 Askel-lehden tai vastaavan kirkon työhön liittyvän julkaisun. Käsikirjasto on nykyisellään hyllytiloiltaan liian pieni, uusia sijoitusvaihtoehtoja on syytä selvittää.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Nettokulut / srk:n jäsen	€	5,44	5,73	5,28	5,35	5,37

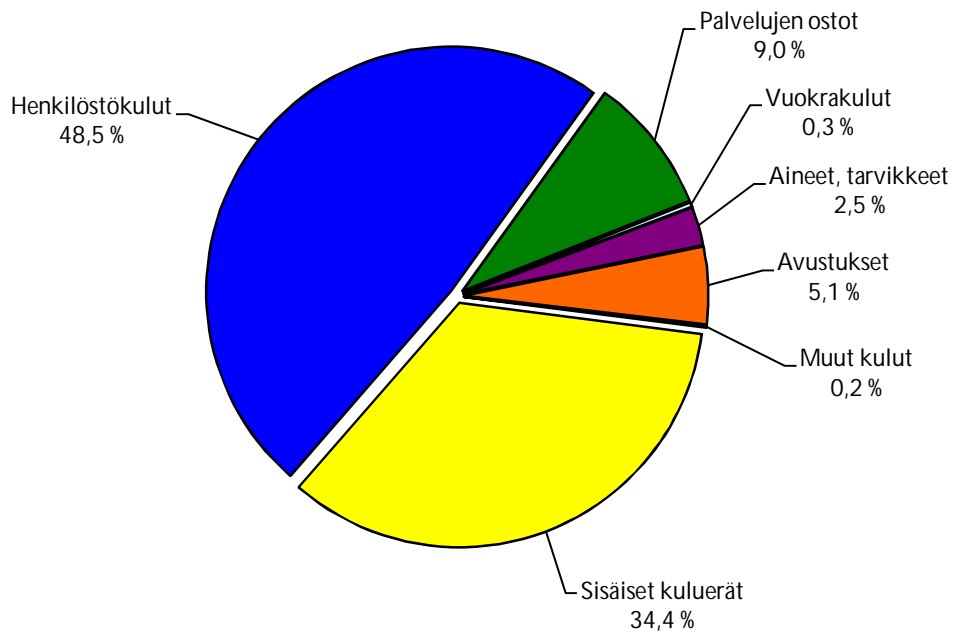
Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintakulut	93 951,20	98 650,00	90 450,00	-8,3 %	91 650,00	92 050,00
Henkilöstökulut	48 967,97	55 600,00	54 100,00	-2,7 %	54 200,00	54 600,00
Palvelujen ostot	2 236,82	2 500,00	1 550,00	-38,0 %	1 550,00	1 550,00
Palvelun ostot - sisäiset	618,70		400,00		400,00	400,00
Sisäiset vuokratulot	18 032,60	17 050,00	16 550,00	-2,9 %	16 300,00	16 300,00
Aineet ja tarvikkeet	24 095,11	23 500,00	17 850,00	-24,0 %	19 200,00	19 200,00
TOIMINTAKATE	93 951,20	98 650,00	90 450,00	-8,3 %	91 650,00	92 050,00
VUOSIKATE	93 951,20	98 650,00	90 450,00	-8,3 %	91 650,00	92 050,00
Sisäiset vyörytyserät	-93 951,20	-98 650,00	-90 450,00	-8,3 %	-91 650,00	-92 050,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00	0,00

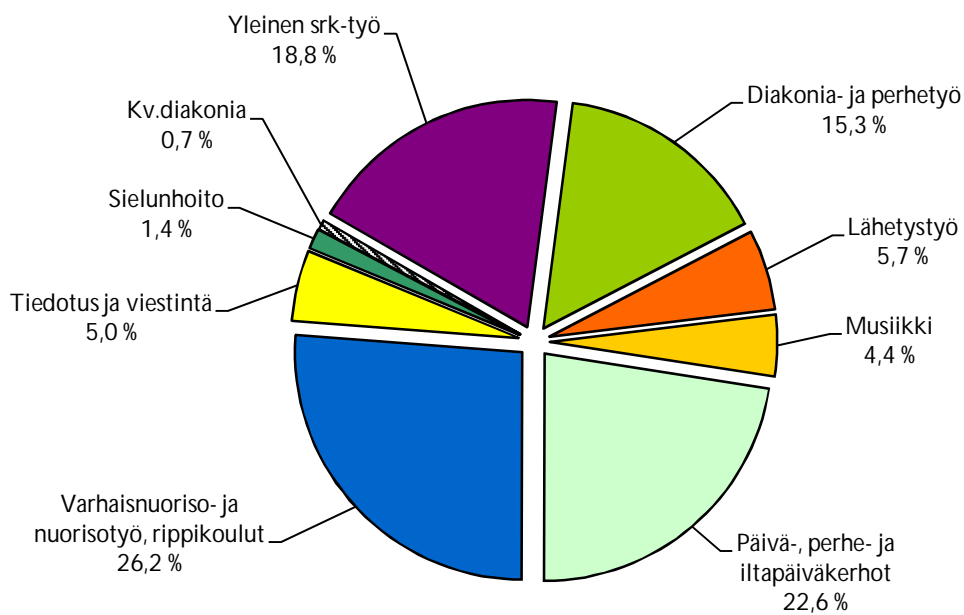
Seurakuntatyö

Seurakuntatyön toimintakulut ovat 3.426.300 €, jossa on laskua edellisvuodesta 2,4 %. Toimintatuotot ovat 214.600 €, jossa on laskua 10,6 %. Seurakuntatyön toimintakate on -3.211.700 €, joka on 1,8 % edellisvuotta parempi.

Seurakuntatyön toimintakulujen jakaantuminen tiliryhmittäin

Seurakuntatyön toimintakatteen jakaantuminen kustannuspaikoittain

Yleinen seurakuntatyö

Vastuhenkilö: kirkkoherra Seppo Laitanen

Toiminta-ajatus

Yleisen seurakuntatyön kokonaisuuteen kuuluvat jumalanpalveluselämän, hautaan siunaamisen ja muiden kirkollisten toimitusten sekä muiden seurakuntatilaisuuksien ja aikuistyön tehtäväalueet.

Yleisen seurakuntatyön tehtävänä on vahvistaa seurakunnan jäsenten identiteettiä kristittyinä. Tehtävät toteutuvat jumalanpalveluselämässä, kirkollisissa toimituksissa ja kristillisessä kasvatuksessa sekä seurakunnan elämän haasteissa ja mahdollisuuksissa todistaa, palvella ja luoda yhteyttä ihmisten välille. Aikuistyön toiminta-ajatuksena on vahvistaa työkäisiä siilinjarveläisiä uskossa Jumalaan ja rakkaudessa lähimmäiseen sekä auttaa heitä löytämään paikkansa ja tehtävänsä seurakunnassa.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Jumalanpalveluselämän vahvistaminen ja siihen liittyvä yleinen vapaaehtoistoiminta.

Kirkolliset toimitukset seurakunnan jäsenyyden vahvistajina.

Reformaation ja itsenäisyyden juhluvuosien toteuttaminen seurakunnan toiminnassa ja yhteistyöverkostoissa.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Jumalanpalveluselämässä huomio erityisesti päiväjumalanpalvelukseen, yhteisöllisyyden vahvistaminen luomalla luottamushenkilöille ja seurakuntalaisille selkeä rooli jumalanpalveluselämässä jumalanpalvelusryhmien avulla.
2. Kirkollisiin toimituksiin liittyvää toiminnallista ja materiaalien kehittämistyötä jatketaan.
3. Reformaation merkivuoden viettoon liittyvä toiminta ja tilaisuudet, juhluvuoden monipuolinen vietto seurakunnan omassa toiminnassa ja osin myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
4. Itsenäisyyden juhluvuoden huomioon ottaminen seurakunnan oman toiminnan alueella ja osallistuminen juhluvuoden viettoon yhteisissä tapahtumissa muiden toimijoiden kanssa.

Perustelut

Luterilaisuuden merkivuotta vietetään 2017 tunnuksella ARMOA! 2017. Samaan vuoteen osuu myös itsenäisyytemme 100-vuotisjuhla. Juhluvuodet otetaan huomioon seurakunnan elämässä ja toiminnassa. Seurakunta nostaa luterilaista uskoa ja tunnustusta esille läpäisevästi kaikilla tehtäväalueilla ja järjestää erillisiä juhluvuoden tilaisuuksia. Itsenäisyyden juhluvuosi näkyy myös eri tehtäväalueilla, mutta siihen liittyvät juhlatilaisuudet järjestetään pääosin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Pääjumalanpalveluksiin osallistujia	hlö	13 390	15 400	16 000	16 500	16 500
Muihin jumalanpalveluksiin osallistujia	hlö	11 587	13 200	12 500	12 800	12 800
Kastetoimituksia	kpl	198	230	200	210	210
Kirkollisia vihkimisiä ja avioliittoon siunaamisia	kpl	57	50	50	55	60
Hautaan siunaamisia, maahan kätkemisiä	kpl	110	130	130	135	140
Kirkollisiin toimituksiin osallistujia	hlö	11 616	12 300	12 400	12 400	13 000
Muut seurakuntatilaisuudet	kpl	123	120	120	130	130
Muihin srk-tilaisuuksiin osallistujia	hlö	2 924	3 400	4 500	4 500	4 500

Talous

JUMALANPALVELUSELÄMÄ	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintakulut	178 440,02	191 650,00	170 800,00	-10,9 %	165 050,00	166 100,00
Henkilöstökulut	100 180,88	97 500,00	97 300,00	-0,2 %	97 300,00	98 000,00
Palvelujen ostot	26 642,19	17 650,00	9 600,00	-45,6 %	4 900,00	4 900,00
Palvelun ostot - sisäiset	1 644,88	2 500,00	3 500,00	40,0 %	3 500,00	3 500,00
Sisäiset vuokratkulut	39 819,78	52 850,00	49 550,00	-6,2 %	49 200,00	49 550,00
Aineet ja tarvikkeet	10 152,29	21 150,00	10 850,00	-48,7 %	10 150,00	10 150,00
TOIMINTAKATE	178 440,02	191 650,00	170 800,00	-10,9 %	165 050,00	166 100,00
VUOSIKATE	178 440,02	191 650,00	170 800,00	-10,9 %	165 050,00	166 100,00
Sisäiset vyörytyserat	46 331,39	47 700,00	39 650,00	-16,9 %	39 650,00	39 200,00
TILIKAUDEN TULOS	224 771,41	239 350,00	210 450,00	-12,1 %	204 700,00	205 300,00

HAUTAAN SIUNAAMINEN	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintakulut	105 358,93	115 800,00	103 050,00	-11,0 %	103 100,00	103 850,00
Henkilöstökulut	81 082,73	78 200,00	77 200,00	-1,3 %	77 200,00	77 800,00
Palvelujen ostot	306,68	1 250,00	700,00	-44,0 %	700,00	700,00
Sisäiset vuokratkulut	23 932,10	36 300,00	25 100,00	-30,9 %	25 150,00	25 300,00
Aineet ja tarvikkeet	37,42	50,00	50,00	0,0 %	50,00	50,00
TOIMINTAKATE	105 358,93	115 800,00	103 050,00	-11,0 %	103 100,00	103 850,00
VUOSIKATE	105 358,93	115 800,00	103 050,00	-11,0 %	103 100,00	103 850,00
Sisäiset vyörytyserat	28 416,29	30 500,00	26 050,00	-14,6 %	26 300,00	26 050,00
TILIKAUDEN TULOS	133 775,22	146 300,00	129 100,00	-11,8 %	129 400,00	129 900,00

KIRKOLLISET TOIMITUKSET	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintakulut	127 209,52	144 400,00	136 850,00	-5,2 %	136 300,00	136 400,00
Henkilöstökulut	80 618,28	80 300,00	80 250,00	-0,1 %	80 250,00	80 250,00
Palvelujen ostot	3 218,04	4 100,00	4 100,00	0,0 %	4 100,00	4 100,00
Sisäiset vuokratkulut	37 603,09	54 100,00	46 350,00	-14,3 %	45 800,00	45 900,00
Aineet ja tarvikkeet	5 770,11	5 900,00	6 150,00	4,2 %	6 150,00	6 150,00
TOIMINTAKATE	127 209,52	144 400,00	136 850,00	-5,2 %	136 300,00	136 400,00
VUOSIKATE	127 209,52	144 400,00	136 850,00	-5,2 %	136 300,00	136 400,00
Sisäiset vyörytyserat	32 846,87	34 650,00	33 100,00	-4,5 %	33 350,00	32 800,00
TILIKAUDEN TULOS	160 056,39	179 050,00	169 950,00	-5,1 %	169 650,00	169 200,00

AIKUISTYÖ	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-3 622,60	-6 350,00	-7 700,00	21,3 %	-3 900,00	-3 900,00
Maksutuotot	-3 622,60	-6 350,00	-7 700,00	21,3 %	-3 900,00	-3 900,00
Toimintakulut	87 831,44	87 150,00	99 050,00	13,7 %	94 750,00	95 000,00
Henkilöstökulut	44 485,90	42 800,00	42 500,00	-0,7 %	41 950,00	42 250,00
Palvelujen ostot	5 371,72	6 300,00	8 600,00	36,5 %	5 400,00	5 400,00
Palvelun ostot - sisäiset	2 470,06	4 500,00	4 400,00	-2,2 %	4 400,00	4 400,00
Vuokratulot	90,00					
Sisäiset vuokratulot	34 262,96	32 350,00	42 400,00	31,1 %	41 950,00	41 900,00
Aineet ja tarvikkeet	1 150,80	1 200,00	1 150,00	-4,2 %	1 050,00	1 050,00
TOIMINTAKATE	84 208,84	80 800,00	91 350,00	13,1 %	90 850,00	91 100,00
VUOSIKATE	84 208,84	80 800,00	91 350,00	13,1 %	90 850,00	91 100,00
Sisäiset vyörytyserät	21 694,28	19 300,00	22 500,00	16,6 %	21 950,00	21 600,00
TILIKAUDEN TULOS	105 903,12	100 100,00	113 850,00	13,7 %	112 800,00	112 700,00

MUUT SEURAKUNTA- TILAISUUDET	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-4 224,00	-1 750,00	-500,00	-71,4 %	-500,00	-500,00
Maksutuotot	-4 224,00	-1 750,00	-500,00	-71,4 %	-500,00	-500,00
Toimintakulut	103 282,42	106 350,00	100 650,00	-5,4 %	97 400,00	97 850,00
Henkilöstökulut	54 034,21	52 000,00	52 600,00	1,2 %	52 600,00	53 000,00
Palvelujen ostot	14 464,62	14 750,00	14 000,00	-5,1 %	11 000,00	11 000,00
Palvelun ostot - sisäiset	4 516,06	4 600,00	4 600,00	0,0 %	4 600,00	4 600,00
Vuokratulot	100,00					
Sisäiset vuokratulot	21 181,95	25 700,00	20 150,00	-21,6 %	19 900,00	19 950,00
Aineet ja tarvikkeet	3 970,17	4 000,00	4 000,00	0,0 %	4 000,00	4 000,00
Muut toimintakulut	5 015,41	5 300,00	5 300,00	0,0 %	5 300,00	5 300,00
TOIMINTAKATE	99 058,42	104 600,00	100 150,00	-4,3 %	96 900,00	97 350,00
VUOSIKATE	99 058,42	104 600,00	100 150,00	-4,3 %	96 900,00	97 350,00
Sisäiset vyörytyserät	26 130,04	28 800,00	23 800,00	-17,4 %	23 400,00	23 150,00
TILIKAUDEN TULOS	125 188,46	133 400,00	123 950,00	-7,1 %	120 300,00	120 500,00

Tiedotus ja viestintä

Vastuuhenkilö: kirkkoherra Seppo Laitanen

Toiminta-ajatus

Seurakunnan viestintä ja tiedotustoiminta luo moni-ilmeistä julkisuuskuvaa seurakunnasta välittämällä avointa, oikeaa ja monipuolista tietoa niin seurakunnan sanomasta ja toiminnasta kuin hallinnosta ja taloudesta. Työyhteisöviestinnällä vahvistetaan seurakunnan johtoa ja työkulttuuria ja luodaan verkostoja. Kaikessa viestinnässä kiinnitetään huomiota vuorovaikutukseen ja kohtaamiseen.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella
Viestintä jäsenyyden ja osallisuuden vahvistajana.
Seurakuntavaalien 2018 vaaliviestintä.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Seurakunnan strategiaan pohjautuvan viestintästrategian luominen.
2. Reformaation juhluvuoden ja itsenäisen Suomen juhluvuoden 2017 viestinnällinen toteutus.
3. Tehtäväalueiden viestinnän tukeminen koulutuksen ja materiaalien avulla.
4. Seurakunnan jäsenten osallisuuden vahvistaminen viestinnässä.
5. Seurakunnan lehtiviestinnän vaihtoehtojen selvittäminen.

Perustelut

Viestinnän tavoitteena on tukea seurakunnan strategiaa sekä kokonaistasolla että eri työmuotojen ja toiminnan alueiden piirissä. Viestintä pyrkii saamaan aikaan vuorovaikutteisuutta ja siten vahvistamaan osallisuutta. Tavoitteena on päästä kanavakeskeisestä tiedottamisesta lähemmäksi kokonaisvaltaista, tavoitettavaa ja vuorovaikutteista viestintää. Tuoreet materiaalit - niin sanoin kuin kuvin - tuovat seurakunnan viestin osaksi tämän päivän siilinjärveläisten arkea ja juhlaa.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Vierailuja kotisivuilla keskimäärin	kpl/kk	5 253	4 700	5 300	5 400	5 500
Sivulatauksia keskimäärin	kpl/kk	21 570		22 000	22 200	22 500
Nettokulut / srk:n jäsen	€	12,03	13,00	11,60	11,65	11,65
Viestintä koulutuksiin osallistujia	hlö	130	60	60	60	60
Seurakuntalehden Kirkko ja Koti ilmestymiskerrat	krt/v	11	11	11	11	11
Seurakuntaliitteen ilmestyminen Uutis-Jousessa	krt/v	3	4	4	4	4

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintakulut	164 492,01	165 000,00	161 150,00	-2,3 %	161 550,00	162 100,00
Henkilöstökulut	77 553,85	68 100,00	68 950,00	1,2 %	68 950,00	69 550,00
Palvelujen ostot	76 523,27	82 850,00	81 700,00	-1,4 %	82 200,00	82 200,00
Palvelun ostot - sisäiset	61,40	600,00		-100,0 %		
Sisäiset vuokratkulut	9 467,31	10 650,00	8 800,00	-17,4 %	8 700,00	8 650,00
Aineet ja tarvikkeet	886,18	2 300,00	1 700,00	-26,1 %	1 700,00	1 700,00
Muut toimintakulut		500,00		-100,0 %		
TOIMINTAKATE	164 492,01	165 000,00	161 150,00	-2,3 %	161 550,00	162 100,00
VUOSIKATE	164 492,01	165 000,00	161 150,00	-2,3 %	161 550,00	162 100,00
Sisäiset vyörytyserät	43 291,82	59 000,00	37 650,00	-36,2 %	38 100,00	37 600,00
TILIKAUDEN TULOS	207 783,83	224 000,00	198 800,00	-11,3 %	199 650,00	199 700,00

Musiikkityö

Vastuuhenkilö: johtava kanttori Vesa Kajava

Toiminta-ajatus

Musiikkityön tehtävänä on johtaa seurakunnan musiikkitoimintaa ja vastata musiikista seurakunnan jumalanpalveluksissa sekä muissa kirkollisissa toimituksissa ja seurakunnan tilaisuuksissa. Kanttorit tekevät musiikkikasvatustyötä opettamalla rippikouluissa, vieraillemalla kouluilla ja edistävät musiikin monipuolista käyttöä seurakunnan eri toiminnoissa.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Työ painottuu jumalanpalveluksiin, toimituksiin ja monipuoliseen musiikkikasvatukseen, joka huomioi kattavasti eri ikäryhmät.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Kehitetään jumalanpalvelusten musiikkia ja käytetään musiikkiavustajia (kuoroja, soittajia ja laulajia). Toteutetaan erityyppisiä jumalanpalveluksia.
2. Järjestetään yhteislaulutilaisuuksia sekä muita musiikkitilaisuuksia ja konsertteja eri ikäisille seurakuntalaisille.
3. Kehitetään seurakunnan musiikkiryhmiä: kirkkomuskari, lapsikuoro, nuortenkuoro, gosbelkuoro Lähde, Sola Gratia-kuoro, virsikuoro sekä bändikerhotoiminta.
4. Jatketaan yhteistyötä paikkakunnan musiikkitalojen kanssa; mm. urkutyöpajan toteuttaminen yhteistyössä musiikkiopiston kanssa.

Perustelut

Jumalanpalvelus on seurakunnan toiminnan ydin, jossa musiikilla on merkittävä rooli.

Musiikkitarjonnan tulee olla monipuolista, jotta se palvelee kaikenikäisiä seurakuntalaisia. Seurakunnan erityinen tehtävä on tarjota hengellistä musiikkia. Siilinjärvellä toimii runsaasti erilaisia musiikkitaloja joita on mahdollista hyödyntää jumalanpalveluksissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Musiikkitalaisuuksia	kpl	29	26	27	27	27
Musiikkitalaisuuksiin osallistujia	hlö	5 100	4 300	4 500	4 500	4 500
Musiikkiryhmiä	kpl	8	7	7	7	7
Musiikkiryhmissä jäseniä	hlö	125	90	90	90	90
Musiikkiryhmillä esiintymisiä	kpl	55	50	50	50	50

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-73,00	-1 500,00	-200,00	-86,7 %	-200,00	-200,00
Myyntituotot			-200,00		-200,00	-200,00
Maksutuotot	-8,00					
Kolehdit, keräykset ja lahjoitus- varat	-65,00	-1 500,00		-100,0 %		
Toimintakulut	130 860,03	130 400,00	141 300,00	8,4 %	138 650,00	139 200,00
Henkilöstökulut	48 049,35	51 200,00	57 300,00	11,9 %	57 300,00	57 700,00
Palvelujen ostot	9 996,84	10 600,00	13 300,00	25,5 %	12 200,00	12 200,00
Palvelun ostot - sisäiset	2 686,89	1 300,00	1 300,00	0,0 %	1 300,00	1 300,00
Vuokratulot		200,00		-100,0 %		
Sisäiset vuokratulot	63 280,20	58 050,00	63 300,00	9,0 %	62 750,00	62 900,00
Aineet ja tarvikkeet	4 846,75	7 050,00	3 100,00	-56,0 %	3 100,00	3 100,00
Annetut avustukset	2 000,00	2 000,00	3 000,00	50,0 %	2 000,00	2 000,00
TOIMINTAKATE	130 787,03	128 900,00	141 100,00	9,5 %	138 450,00	139 000,00
VUOSIKATE	130 787,03	128 900,00	141 100,00	9,5 %	138 450,00	139 000,00
Sisäiset vyörytyserät	29 438,80	25 900,00	32 600,00	25,9 %	32 350,00	32 000,00
TILIKAUDEN TULOS	160 225,83	154 800,00	173 700,00	12,2 %	170 800,00	171 000,00

Päivä- ja iltapäiväkerhotyö

Vastuuhenkilö: lapsityönohjaaja Jaana Markkanen

Toiminta-ajatus

Päiväkerhoissa, iltapäiväkerhoissa ja pyhäkouluissa eletään todeksi kristillistä uskoa. Toiminnassa vahvistetaan lapsen kasvua omaksi itsekseen, rohkaistaan ryhmässä toimimiseen sekä tuetaan perheitä kristillisessä kasvatuksessa.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Tehtäväalueen toiminnalla vahvistetaan jäsenyyttä tukemalla osallistujien uskoa, sitouttamalla ja kasvattamalla mukaan seurakuntaelämään.

Lapsi- ja perhelähtöisen jumalanpalveluselämän toteuttaminen.

Lasten ja perheiden seurakuntayhteyden ja osallisuuden lisääminen.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Toiminnassa toteutuu säännöllinen hartauselämä. Vuoden aikana tutustutaan luterilaisen kirkon syntyyn ja uskoon sekä virsiperinteeseen juhluvuoden merkeissä lapsilähtöisin menetelmin.
2. Perhemessuja pidetään säännöllisesti molemmissa kirkkoissa ja niiden suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan lapsiperheiden erityistarpeet.
3. Kerholaisten perheille järjestetään toiminnallisia perheiltoja, toinen kerhopaikan yhteydessä ja toinen Ruokoniemessä juhluvuoden teemalla. Tapahtumien sisältö rakennetaan lasten ja heidän perheidensä kanssa yhdessä.

Perustelut

Tulevana toimintavuotena halutaan nostaa esille yhteisen uskomme perusteita ja perinnettä.

Kotien kristillisen kasvatuksen tukeminen on kirkon perustehtävä. Jokaisella kastetulla lapsella on oikeus saada kotiseurakunnassaan ja kodissaan kristillistä opetusta ja kasvatusta.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Päiväkerhoryhmiä	kpl	11	11	11	11	11
Päiväkerhoryhmissä osallistujia	hlö	257	220	220	220	220
Päiväkerhotyön tapahtumiin osallistuneita	hlö	2 472	2 200	2 200	2 200	2 200
Päiväkerhojen nettokulut / kerholainen	€	1 420	1 664	1 682	1 658	1 657
Iltapäiväkerhoryhmiä	kpl	3	3	3	3	3
Iltapäiväkerhoissa osallistujia	hlö	144	140	140	140	140
Iltapäiväkerhotyön tapahtumiin osallistuneita	hlö	844	800	800	800	800
Iltapäiväkerhojen nettokulut / kerholainen	€	1 728	2 062	2 002	1 980	1 965
Kesäkerhoihin osallistujia	hlö	117	110	110	110	110

Talous

PÄIVÄKERHOTYÖ	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-449,00	-450,00	-450,00	0,0 %	-450,00	-450,00
Maksutuotot	-70,00	-100,00	-100,00	0,0 %	-100,00	-100,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-379,00	-350,00	-350,00	0,0 %	-350,00	-350,00
Toimintakulut	292 920,91	292 700,00	296 400,00	2,3 %	293 800,00	294 500,00
Henkilöstökulut	172 650,81	171 300,00	165 000,00	-3,7 %	165 000,00	165 300,00
Palvelujen ostot	8 469,80	5 850,00	7 350,00	25,6 %	3 950,00	3 950,00
Palvelun ostot - sisäiset	2 564,41	2 400,00	2 800,00	16,7 %	2 700,00	2 700,00
Vuokratulot	8 021,40	7 800,00	8 300,00	6,4 %	8 300,00	8 300,00
Sisäiset vuokratulot	94 544,66	97 700,00	108 500,00	11,1 %	106 700,00	106 800,00
Aineet ja tarvikkeet	6 369,83	7 300,00	7 100,00	-2,7 %	6 800,00	7 100,00
Annetut avustukset	300,00	350,00	350,00	0,0 %	350,00	350,00
TOIMINTAKATE	292 471,91	292 250,00	298 950,00	2,3 %	293 350,00	294 050,00
VUOSIKATE	292 471,91	292 250,00	298 950,00	2,3 %	293 350,00	294 050,00
Sisäiset vyörytyserät	72 422,02	73 900,00	71 750,00	-2,9 %	71 400,00	70 450,00
TILIKAUDEN TULOS	364 893,93	366 150,00	370 700,00	1,2 %	364 750,00	364 500,00

ILTAPÄIVÄKERHOTYÖ	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-119 598,00	-117 400,00	-102 100,00	-13,0 %	-102 100,00	-102 100,00
Korvaukset	-68 802,00	-72 000,00	-60 000,00	-16,7 %	-60 000,00	-60 000,00
Maksutuotot	-50 796,00	-45 400,00	-42 100,00	-7,3 %	-42 100,00	-42 100,00
Toimintakulut	291 798,26	325 950,00	308 100,00	-5,5 %	305 500,00	304 750,00
Henkilöstökulut	198 550,96	175 700,00	164 400,00	-6,4 %	164 400,00	164 600,00
Palvelujen ostot	25 311,89	28 600,00	26 300,00	-8,0 %	25 900,00	24 650,00
Palvelun ostot - sisäiset	2 425,32	2 850,00	3 400,00	19,3 %	3 400,00	3 400,00
Sisäiset vuokratulot	61 119,08	114 200,00	109 500,00	-4,1 %	107 600,00	107 900,00
Aineet ja tarvikkeet	4 391,01	4 600,00	4 500,00	-2,2 %	4 200,00	4 200,00
TOIMINTAKATE	172 200,26	208 550,00	206 000,00	-1,2 %	203 400,00	202 650,00
VUOSIKATE	172 200,26	208 550,00	206 000,00	-1,2 %	203 400,00	202 650,00
Sisäiset vyörytyserät	76 605,14	80 100,00	73 750,00	-7,9 %	73 800,00	72 500,00
TILIKAUDEN TULOS	248 805,40	288 650,00	279 750,00	-3,1 %	277 200,00	275 150,00

Perhekerhotyö

Vastuhenkilöt: lapsityönohjaaja Jaana Markkanen

Toiminta-ajatus

Perhekerhot, päivähoitoyhteistyö ja pikkulapsityö tarjoavat mahdollisuuden hiljentymiseen Jumalan kasvojen edessä sekä yhteiseen virikkeelliseen toimintaan. Toiminnassa keskeistä on vertaistuki, perehtyminen kasvatuksen kysymyksiin sekä kasteopetuksen tukeminen.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Kerhotoiminnassa vahvistetaan osallistujien kristillistä elämää ja tarjotaan tilaa vertaistuelle.

Aktiivinen ja säännöllinen yhteydenpito perheisiin kristillisen kasvatuksen tukemiseksi.

Verkostoituminen ja työskentely yhdessä muiden lasten ja perheiden parissa toimivien kanssa.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Kerhotoimintaa järjestetään nykyisessä laajuudessa perheille sekä kunnan perhepäivähoitajille lapsineen. Sen sisältönä on kasvattaa osallistujia kristilliseen vastuuseen lähimmäisistä lähellä ja kaukana hyväntekeväisyyden avulla.
2. Juhlavuoden kunniaksi järjestetään neljä kertaa vuodessa Kakara -kestit 1-6 -vuotiaille seurakunnan jäsenille ja heidän perheilleen, tilaisuuksissa vietetään myös Varttikirkko - hetkiä.
3. Uskontokasvatuksen tueksi järjestetään kaksi tilaisuutta päivähoidon henkilöstölle. Keväällä koulutusiltaapäivä päiväkotien uskontokasvatuksesta vastaaville sekä syksyllä perinteinen Kasvattajienpäivä.

Perustelut

Painopisteinä tehtäväalueella ovat seurakunnan kasteopetus, jäsenyyden vahvistaminen sekä lähimmäisen palvelu osallistujien kautta ja avulla.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Kokoontumiskertoja	kpl	225	250	250	250	250
Perhekerhossa käyvien aikuisten yhteenlasketut käyntikerrat	kpl	1 816	2 200	2 000	2 000	2 000
Perhekerhossa käyvien lasten yhteenlasketut käyntikerrat	kpl	3 219	3 500	3 200	3 200	3 200
Perheiden sähköpostitoimintaan osallistuvat	hlö	601	600	600	650	700
Pikkulapsityön onnittelupostin vastaanottajia	hlö	2 110	1 900	1 900	1 900	1 900
Päivähoitovierailuihin osallistuneita lapsia	hlö	2 324	2 800	2 400	2 500	2 500

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-1 712,20	-1 900,00	-350,00	-81,6 %	-350,00	-350,00
Maksutuotot	-1 412,20	-1 550,00		-100,0 %		
Kolehdit, keräykset ja lahjoitus- varat	-300,00	-350,00	-350,00	0,0 %	-350,00	-350,00
Toimintakulut	221 947,01	238 750,00	220 750,00	-7,5 %	215 250,00	219 200,00
Henkilöstökulut	162 575,52	164 950,00	156 500,00	-5,1 %	153 500,00	157 200,00
Palvelujen ostot	5 632,52	4 300,00	5 450,00	26,7 %	3 650,00	3 650,00
Palvelun ostot - sisäiset	5 027,19	5 300,00	6 500,00	22,6 %	6 500,00	6 500,00
Sisäiset vuokratulot	44 745,65	59 200,00	48 400,00	-18,2 %	47 650,00	47 800,00
Aineet ja tarvikkeet	3 666,13	4 650,00	3 550,00	-23,7 %	3 600,00	3 700,00
Annetut avustukset	300,00	350,00	350,00	0,0 %	350,00	350,00
TOIMINTAKATE	220 234,81	236 850,00	220 400,00	-6,9 %	214 900,00	218 850,00
VUOSIKATE	220 234,81	236 850,00	220 400,00	-6,9 %	214 900,00	218 850,00
Sisäiset vyörytyserät	59 607,92	66 850,00	55 200,00	-17,4 %	54 400,00	54 550,00
TILIKAUDEN TULOS	279 842,73	303 700,00	275 600,00	-9,3 %	269 300,00	273 400,00

Varhaisnuorisotyö

Vastuuhenkilö: johtava nuorisotyönohjaaja Sauli Paavilainen

Toiminta-ajatus

Varhaisnuorisotyö tukee 7-14v. lasten ja perheiden osallisuutta seurakunnassa yhteistyössä kaikkien niiden aikuisten kanssa, jotka haluavat tukea lasten kasvua. Varhaisnuorisotyö pohjautuu kristilliseen ihmiskäsitykseen, johon kuuluu suhde itseen, suhde Jumalaan, suhde lähimmäiseen ja suhde muuhun luomakuntaan. Varhaisnuorisotyössä tuetaan kotien kristillistä kasvatusta ja otetaan huomioon eri-ikäisten lasten elämän kysymykset ja hengelliset tarpeet.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Reformaation 500-vuotis merkkivuoden ja 100-vuotiaan Suomen huomioiminen v. 2017 toiminnassa.

Lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä osallisuuden sekä kasvun tukeminen yhteistyössä seurakunnan muiden työalojen ja kunnan alueella lasten ja nuorten parissa toimivien kanssa.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Järjestetään alakouluilla merkkivuoden teemaa tukevat koulukinkerit, joihin sisältyy historiaan liittyvä esitys. Merkkivuoden muistoksi jaetaan kaikille kunnan 4-luokkalaisille Auta Armias-kirjanen. Kouluyhteisöille on kevät- ja joulukirkot. Koulukummit hoitavat yhteistyön koulujen kanssapäivänavausten, retkien ja leirien sekä ryhmäytymispäivien muodossa. Kolmella alakoululla on vuorovuosin kansainvälisyys- ja lähetyskasvatustapahtuma.
2. Varhaisnuoria ja heidän perheitään kutsutaan Siilinjärven ja Vuorelan jumalanpalveluksiin ja muihin tapahtumiin, mm. yhteiskristilliseen Avalanche-rinnetapahtumaan Kasurilassa

3. Kouluikäisille on monipuolisia harrastuskerhoja ja tapahtumia ja rippikoulun käyneille nuorille pidetään kerhonohjaajakurssi ja noin 12-vuotiaille Appari- eli kerhonapuhjaajakurssi.
4. Seurakunnan nuorten mediatiimi ja kerhonohjaajat saavat tehtävänsä tukea ja heille tarjotaan yhteisiä koulutuksellisia tapaamisia sekä retkiä tapahtumiin. Kouluikäisten leireillä ja perheleireillä on isonia apuhjaajina.
5. Toteutetaan kysely seurakunnan toiminnasta 4-7-luokkalaisille. Kyselyn tulosten perusteella arvioidaan mennyttä toimintaa ja kehitetään sitä työalan resurssien puitteissa.

Perustelut

Tuetaan kasvatusta antamalla oppilaalle tietoja, taitoja sekä kokemuksia. Näiden pohjalta hän voi rakentaa omaa identiteettiään ja maailmankatsomustaan sekä vahvistua seurakuntalaisena.

Monipuolisella matalan kynnyksen harrastuskerhotoiminnalla ja tapahtumilla tuetaan tyttöjen ja poikien sekä nuorten kokonaisvaltaista kasvua. Kasvava lapsi tarvitsee tuekseen perheensä lisäksi muita ihmisiä, ja erityisesti kavereita. Jotta lapset ja nuoret saadaan osallistumaan toimintaan on kotisivulla ja sosiaalisessa mediassa ulkoasun ja sisällön oltava hyvin tehtyä ja helposti löydettävää.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
7-14 -vuotiaiden ikäryhmä	hlö	2 436	2 414	2 400	2 450	2 500
Kerhoryhmiä	kpl	34	35	40	38	38
Kerhonohjaajia ja avustajia	hlö	57	57	67	65	65
Kerhotoimintaan osallistujia	hlö	367	350	425	425	425
Retkiä ja leirejä	kpl	5	8	7	7	7
Retkille ja leireille osallistujia	hlö	92	180	150	150	150
Erillistapahtumia (mm. donkkis)	kpl	29	37	38	37	37
Erillistapahtumiin osallistujia	hlö	2 149	3 000	3 100	3 000	3 000

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-4 699,50	-6 700,00	-100,00	-98,5 %	-100,00	-100,00
Maksutuotot	-4 699,50	-6 700,00	-100,00	-98,5 %	-100,00	-100,00
Toimintakulut	170 828,03	177 450,00	178 150,00	0,4 %	176 300,00	177 200,00
Henkilöstökulut	86 971,00	85 600,00	83 900,00	-2,0 %	83 900,00	84 400,00
Palvelujen ostot	11 918,29	15 650,00	15 300,00	-2,2 %	13 550,00	13 650,00
Palvelun ostot - sisäiset	5 829,31	7 200,00	8 300,00	15,3 %	8 300,00	8 300,00
Sisäiset vuokratkulut	56 760,95	58 700,00	61 050,00	4,0 %	60 350,00	60 350,00
Aineet ja tarvikkeet	9 228,48	10 300,00	9 400,00	-8,7 %	10 000,00	10 300,00
Muut toimintakulut	120,00		200,00		200,00	200,00
TOIMINTAKATE	166 128,53	170 750,00	178 050,00	4,3 %	176 200,00	177 100,00
VUOSIKATE	166 128,53	170 750,00	178 050,00	4,3 %	176 200,00	177 100,00
Sisäiset vyörytyserät	40 460,73	42 800,00	41 850,00	-2,2 %	41 900,00	41 450,00
TILIKAUDEN TULOS	206 589,26	213 550,00	219 900,00	3,0 %	218 100,00	218 550,00

Partiotyö

Vastuhenkilö: kirkkoherra Seppo Laitanen ja johtava nuorisotyönohjaaja Sauli Paavilainen.

Toiminta-ajatus

Seurakunta toimii Partiolippukunta Kuilun Kulkijat ry:n taustajärjestönä. Partiolippukunta toimii itsenäisesti oman toimintasuunnitelmansa pohjalta.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella
Yhdistyksen toimintaedellytysten tukeminen.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Seurakunta avustaa yhdistyksen toimintaa sen laatiman toimintasuunnitelman pohjalta antaen lisäksi nuorisotyönohjaajien työpanosta lippukunnan käyttöön.
2. Partiolaisten käyttöön luovutetaan veloituksetta partiokolot seurakuntatalon ja Vuorelan seurakuntakeskuksen alakerroista. Partiolaisilla on myös eri sopimuksella mahdollisuus käyttää toiminnassaan seurakuntatilojen keittiötiloja, leirikeskusta ja metsäalueita.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Ohjaaja	hlö	26	16	26	26	26
Partiolaisten määrä	hlö	123	120	120	120	120
Partioryhmiä	kpl	15	14	14	14	14
Partiotyön leireille ja retkille osallistuneita	hlö	264	200	250	250	250
Vuosiavustus Kuilun Kulkijat	€	4 447	4 400	4 000	4 000	4000
Nettokulut / partiolainen	€	553	532	571	570	564

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintakulut	57 937,66	59 800,00	56 650,00	-5,3 %	56 350,00	55 950,00
Henkilöstökulut	4 532,23	4 400,00	4 300,00	-2,3 %	4 300,00	4 350,00
Vuokrakulut	1 620,00	1 700,00	1 600,00	-5,9 %	1 600,00	1 600,00
Sisäiset vuokrakulut	47 338,10	49 300,00	46 750,00	-5,2 %	46 450,00	46 000,00
Annetut avustukset	4 447,33	4 400,00	4 000,00	-9,1 %	4 000,00	4 000,00
TOIMINTAKATE	57 937,66	59 800,00	56 650,00	-5,3 %	56 350,00	55 950,00
VUOSIKATE	57 937,66	59 800,00	56 650,00	-5,3 %	56 350,00	55 950,00
Sisäiset vyörytyserät	10 074,08	4 000,00	11 900,00	197,5 %	12 000,00	11 700,00
TILIKAUDEN TULOS	68 011,74	63 800,00	68 550,00	7,4 %	68 350,00	67 650,00

Rippikoulutyö

Vastuhenkilöt: kirkkoherra Seppo Laitanen

Toiminta-ajatus

Rippikoulun yleistavoitteena on, että nuori vahvistuu uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan, jonka yhteyteen hänet on kastettu, kasvaa rakkaudessa lähimmäiseen sekä elää rukouksessa ja seurakuntayhteydessä. Rippikoulussa nuorelle tarjotaan mahdollisuus uskon ja oman elämän kysymysten aitoon pohdintaan. Nuoren omille ajatuksille ja mielipiteille annetaan tilaa tulla kuulluiksi. Tämän lisäksi häntä kannustetaan osallistumaan jumalanpalvelus- ja seurakuntaelämään.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Nuorten sitouttaminen entistä kiinteämmin seurakuntaelämään ja eri työmuotojen toimintaan. Rippikoulu nähdään seurakunnan strategiatyön linjausten mukaisesti osallisuuden ja kasvun prosessina niin rippikoululaisille, isosille kuin huoltajillekin. Eri työmuotojen ja vapaaehtoistoiminnan tuominen osaksi rippikoulutyötä tulee olemaan keskeisenä painopisteenä kyseisellä toimintakaudella..

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Vuonna 2017 nuorille on tarjolla yksitoista rippikouluryhmää. Tavoitteena on tarjota nuorille mahdollisimman monipuolinen rippikoulu, jonka suunnittelussa on otettu huomioon nuorten tarpeita ja kiinnostuksen kohteita (mm. pienryhmärippikoulu ja seikkailurippikoulu).
2. Rippikoululaisten opetusta ohjataan niin, että he voivat osallistua sekä ohjatusti että itsenäisesti eri työalojen toimintaan.
3. Nuoria kannustetaan osallistumaan vapaaehtoistoiminnan tehtäviin (mm. jumalanpalvelusavustus, keräykset, palvelukotikäynnit). Varsinkin konfirmaatiomessuissa rippikoululaisten ja isosten omaa panosta suunnittelussa ja toteutuksessa lisätään..

Perustelut

Rippikoulu kokoaa vuosittain suuren määrän nuoria mukaan seurakunnan toimintaan. Tämän vuoksi on tärkeää tutustuttaa nuoria monipuolisesti seurakunnan toimintaan. Osallistamalla erilaisiin tapahtumiin ja tutustumalla eri työalojen toimintaan, nuori saa kuvan seurakunnan toiminnasta kokonaisuudessaan ja voi näin löytää oman paikkansa seurakunnassa. Rippikoulun ja isostoiminnan juurtuminen entistä kiinteämmin osaksi muuta seurakuntaelämää on tärkeää molempiin suuntiin, sillä nuorillakin on paljon annettavaa. Myönteinen rippikoulukokemus vaikuttaa, kuinka nuori suhtautuu kirkkoon myös tulevaisuudessa. Rippikoululla voi kauaskantoiset vaikutukset. Sen tähden siihen on panostettava ja sitä on jatkuvasti kehitettävä.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Rippikoulujen lukumäärä	kpl	10	13	11	11	12
Rippikouluikäluokan (15 v) koko	hlö	297	325	296	278	293
Rippikoulun käyneiden määrä	hlö	262	293	271	262	275
omassa seurakunnassa rk:n käyneet	hlö	239	270	246	244	255
muualla rippikoulun käyneet	hlö	23	23	25	18	20
Rippikoulun käyneet 15 v. ikäluokasta	%	88,2	90,1	91,5	94,2	93,8
Isosia rippikouluissa	hlö	70	80	75	70	75
Vanhempain tilaisuuksia	kpl	22	27	24	23	24
Tilaisuuksissa osallistujia	hlö	680	600	500	500	500
Nettokulut / rippikoululainen	€	1 556	1 415	1 479	1 524	1 451

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-18 305,70	-22 700,00	-21 800,00	-4,0 %	-21 800,00	-21 800,00
Maksutuotot	-18 305,70	-22 700,00	-21 800,00	-4,0 %	-21 800,00	-21 800,00
Toimintakulut	350 750,78	377 500,00	343 900,00	-8,9 %	341 900,00	342 700,00
Henkilöstökulut	131 259,52	125 600,00	129 900,00	3,4 %	129 300,00	130 100,00
Palvelujen ostot	16 127,42	22 300,00	22 850,00	2,5 %	22 850,00	22 850,00
Palvelun ostot - sisäiset	38 812,41	39 100,00	36 800,00	-5,9 %	36 800,00	36 800,00
Vuokratulot	150,00					
Sisäiset vuokratulot	158 834,55	182 300,00	148 500,00	-18,5 %	147 200,00	147 200,00
Aineet ja tarvikkeet	4 441,88	6 850,00	4 450,00	-35,0 %	4 350,00	4 350,00
Annetut avustukset	1 125,00	1 350,00	1 400,00	3,7 %	1 400,00	1 400,00
TOIMINTAKATE	332 445,08	354 800,00	322 100,00	-9,2 %	320 100,00	320 900,00
VUOSIKATE	332 445,08	354 800,00	322 100,00	-9,2 %	320 100,00	320 900,00
Sisäiset vyörytyserät	75 235,08	59 900,00	78 800,00	31,6 %	79 150,00	78 100,00
TILIKAUDEN TULOS	407 680,16	414 700,00	400 900,00	-3,3 %	399 250,00	399 000,00

Nuorisotyö

Vastuuhenkilö: johtava nuorisotyönohjaaja Sauli Paavilainen

Toiminta-ajatus

Huolehdimme, että toiminta on nuoria osallistavaa, kristityn identiteettiä vahvistavaa ja hengellistä elämää hoitavaa. Pidämme tärkeänä suvaitsevaisuus- ja rauhankasvatusta, syrjäytymisen ehkäisyä ja nuoren tuke-
mista vastuulliseen elämään.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Paneudutaan nuoren pysymiseen mukana nuorisotyön toimintamuodoissa isoskoulutuksen jälkeen ja kehitetään pitempiaikaista seurakuntayhteyteen sitouttavaa mallia.

Tuetaan alkanutta nuorten aikuisten toimintaa kaikin mahdollisin tavoin.

Ympäristödiplomin vaikutusta syvennetään ja konkretisoidaan.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Isoskoulutuksen päätösleirillä ja henkilökohtaisissa keskusteluissa suunnitellaan jokaisen nuoren kanssa seuraavan kauden toimintamuoto, jossa hänellä olisi mahdollisuus olla mukana. Nuorelle tarjotaan rippikoulu-, perhe- ja lastenleiri-isostoiminnan lisäksi mm. alakouluikäisten kerhonohjaamista, erityisnuorisotyön vapaaehtoistyöntekijänä tai isoskoulutusohjaajana toimimista. Myös lähetyksen ja musiikin ryhmätoiminta sekä hyvinkin erilaiset projektiluonteiset tapahtumat huomioidaan isoskoulutuksen jatkona. Nuoria pyritään myös osallistuttamaan jumalanpalvelustehtäviin, kuten ehtoollisavustamiseen sekä muihin tehtäviin niin perjantaimessuissa kuin myös pääjumalanpalveluksissa.
2. Nuoret ja nuorisotyö haluavat kantaa vastuunsa sekä ideoiden että toteuttaen erilaisia käytännönläheisiä ratkaisuja ympäristönsuojelun toteutumiseksi seurakunnan toiminnassa.

Perustelut

Nuori saa tuen kasvulleen. Hänelle on edelleen seurakunnassa sekä paikka että tehtäviä. Se helpottaa oman seurakuntapaikan löytämistä myös aikuisuuden asuinpaikkakunnalla. Lisätuen nuori saa kasvulleen Ahmon koululla jatkuvasta koulunuorisotyöstä, jossa seurakunnan ja kunnan ohjaajat ovat koulun tiloissa nuorten tavoitettavissa.

Silloin kun nuorten aikuisten toimintamotiivi nousee heidän omasta aloitteellisuudestaan, resurssien mahdollistaminen on ymmärtävä kädenojennus heidän puoleensa.

Pyritään jatkamaan nuorten tuomia ratkaisuvaihtoehtoja mahdollisuuksien mukaan käytännön sovellutusvaiheeseen niin nuoriso- kuin rippikoulutyössäkin.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Isoskoulutukseen osallistuneet	hlö	96	130	130	130	130
Isosena toimineita rippikouluissa ja nuorisotyössä	hlö	155	160	150	150	150
Nuorten iltoja ja pe-kahvilat	kpl	42	50	50	50	50
Nuorten iltoihin osallistuneita	hlö	1 055	1 600	1 500	1 500	1 500
Retkille ja leirille osallistuneita	hlö	370	420	430	440	440

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-6 705,88	-11 450,00	-11 450,00	0,0 %	-11 450,00	-11 450,00
Maksutuotot	-6 705,88	-11 450,00	-11 450,00	0,0 %	-11 450,00	-11 450,00
Toimintakulut	221 006,06	240 750,00	234 000,00	-2,8 %	232 950,00	233 850,00
Henkilöstökulut	111 981,66	106 850,00	105 650,00	-1,1 %	105 650,00	106 450,00
Palvelujen ostot	11 617,71	21 300,00	17 750,00	-16,7 %	17 700,00	17 700,00
Palvelun ostot - sisäiset	14 610,54	18 300,00	20 000,00	9,3 %	20 000,00	20 000,00
Vuokratulot		200,00	200,00	0,0 %	200,00	200,00
Sisäiset vuokratulot	79 240,88	87 900,00	83 800,00	-4,7 %	82 900,00	83 000,00
Aineet ja tarvikkeet	3 355,27	6 000,00	6 400,00	6,7 %	6 300,00	6 300,00
Muut toimintakulut	200,00	200,00	200,00	0,0 %	200,00	200,00
TOIMINTAKATE	214 300,18	229 300,00	222 550,00	-2,9 %	221 500,00	222 400,00
VUOSIKATE	214 300,18	229 300,00	222 550,00	-2,9 %	221 500,00	222 400,00
Sisäiset vyörytyserät	53 201,25	50 750,00	54 750,00	7,9 %	55 050,00	54 350,00
TILIKAUDEN TULOS	267 501,43	280 050,00	277 300,00	-1,0 %	276 550,00	276 750,00

Erityisnuorisotyö

Vastuhenkilö: johtaja nuorisotyönohjaaja Sauli Paavilainen

Toiminta-ajatus

Erityisnuorisotyöllä tarkoitetaan etsivää ja lähimmäiskeskeistä työtä, joka kohdennetaan erityistä tukea tarvitseviin lapsiin ja nuoriin sekä heidän perheisiin. Lasten ja nuorten huoltajia tuetaan heidän kasvatustehtävässään. Kirkon erityisnuorisotyön yleistavoite on, että nuori kokee olevansa hyväksytty ja löytää elämälleen mielekkyyden Jumalan luomana ja lunastamana. Lapsen ja nuoren itsetuntoa pyritään vahvistamaan, jotta hän pystyisi omaehtoiseen ja vastuulliseen elämään sekä toimimaan monimutkaistuvassa ja ristiriitaisessa maailmassa. Lisäksi erityisnuorisotyön tavoitteena on tarjota niin nuorille, nuorille aikuisille, kuin aikuisillekin mahdollisuus toimia seurakuntayhteydessä lähimmäisten hyväksi ja näin elää todeksi omaa uskoaan.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Selvittää mahdollisuudet, luoda suunnitelma ja tehdä hankehakemus ESR-rahoitteiselle hankkeelle. Mahdollisen hankkeen avulla on tarkoitus vähentää nuorten syrjäytymisriskiä mm. työtoiminnan keinoin. Tarjota konsultaatioapua ja kehittää toimivia käytänteitä rippikoulutyöntekijöille kohdattaessa erityistä tukea tarvitsevia tai haastavia nuoria rippikoulutyössä.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Lisätään yhteistyötä ammatillisten oppilaitosten kuraattorien, psykologien ja Valman opettajien kanssa.
2. Kehittää nuorisotyön tiimipalavereja paremmin nuorisotyön kokonaisuutta palvelevaksi työkaluksi, ottaen huomioon myös työntekijäkokouskäytänteiden muuttuminen.

Perustelut

Ammatillisista oppilaitoksista on lisääntyvässä määrin tullut yhteydenottoja liittyen opiskelijoiden vapaa-ajan tai koulunkäyntiin liittyviin huoliin. Koska selkeä yhteistyösuunnitelma on puuttunut, on monet pyynnöistä tulleet tilanteissa, joissa työntekijän resurssit ovat varattuna jo muualle. Tulevaisuudessa nuorisotyönohjaaja voisi tehdä joitain päiviä ja joissakin jaksoissa työtä ammatillisten oppilaitosten tiloissa.

Tiimipalaverit ovat oivallinen työkalu työajattomassa ja eriaikoihin työskentelevien nuorisotyöntekijöiden työssä. Työntekijäkokouksien vähentyessä tiimipalaverien tiedonkulun merkitys lisääntyy entisestään. Tiimipalaverihin olisi hyvä myös kehittää systeemi, jossa aika-ajoin paneudutaan tarkemmin jonkin työalan toimintatilaan.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Retket ja leirit	kpl	2	2	2	2	2
Retkille ja leirille osallistujia	hlö	24	30	30	30	30
Kunnan tai muun tahon kanssa yhteistyössä järjestettyjä tapahtumia	kpl	10	24	20	20	20
Yhteistyössä järjestettyihin tapahtumiin osallistujia	hlö	552	380	450	450	450
Kouluvierailut	kpl	26	16	29	29	29
Kotikäynnit	krt	22	4	23	23	23
Katupäivystys	krt	2	2	1	2	2

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-2 650,50	-1 450,00	-150,00	-89,7 %	-200,00	-200,00
Maksutuotot	-1 341,05	-1 450,00	-150,00	-89,7 %	-200,00	-200,00
Tuet ja avustukset	-1 309,45					
Toimintakulut	55 451,28	59 350,00	60 550,00	2,0 %	60 850,00	61 050,00
Henkilöstökulut	33 822,23	34 700,00	34 650,00	-0,1 %	34 650,00	34 950,00
Palvelujen ostot	8 723,80	10 650,00	10 400,00	-2,3 %	10 800,00	10 750,00
Palvelun ostot - sisäiset	792,50	700,00	850,00	21,4 %	850,00	850,00
Vuokratulot	75,00	150,00		-100,0 %		
Sisäiset vuokratulot	9 810,66	10 550,00	12 150,00	15,2 %	12 050,00	12 000,00
Aineet ja tarvikkeet	2 227,09	2 600,00	2 500,00	-3,8 %	2 500,00	2 500,00
TOIMINTAKATE	52 800,78	57 900,00	60 400,00	4,3 %	60 650,00	60 850,00
VUOSIKATE	52 800,78	57 900,00	60 400,00	4,3 %	60 650,00	60 850,00
Sisäiset vyörytyserät	14 136,44	18 450,00	14 550,00	-21,1 %	14 800,00	14 600,00
TILIKAUDEN TULOS	66 937,22	76 350,00	74 950,00	-1,8 %	75 450,00	75 450,00

Muu lapsi- ja nuorisotyö / A. Venäläisen rahasto

Vastuhenkilö: kirkkoherra Seppo Laitanen.

Toiminta-ajatus

Siilinjärven seurakunnalla on Aaro Venäläisen 12.2.1957 tekemän testamentin toteuttamista varten Aaro Venäläisen rahasto. 11.5.2016 vahvistettujen sääntöjen mukaan rahaston tarkoituksena on jakaa kurssi- ja koulutusstipendejä siilinjärveläisille opiskelijoille sellaisiin opintoihin, jotka antavat pätevyyden kirkon lapsi- ja nuorisotyön tehtäviin, sekä Siilinjärven seurakunnan vapaaehtoistyössä toimivien kerhonoijaajien ja pyhäkoulunopettajien koulutukseen.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella
Rahaston käytön tehostaminen.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Kurssi- ja koulutusstipendit julistetaan haettavaksi vuosittain 31.10. mennessä. Stipendien hakumahdollisuudesta tiedotetaan seurakunnan kotisivuilla ja sen lisäksi suoraan alan oppilaitoksiin.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-1 054,97	-3 200,00	-4 000,00	25,0 %	-4 000,00	-4 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitus- varat	-1 054,97	-3 200,00	-4 000,00	25,0 %	-4 000,00	-4 000,00
Toimintakulut	1 820,00	3 500,00	4 000,00	14,3 %	4 000,00	4 000,00
Palvelujen ostot	1 820,00	3 500,00		-100,0 %		
Annetut avustukset			4 000,00		4 000,00	4 000,00
TOIMINTAKATE	765,03	300,00	0,00	-100,0 %	0,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-765,03	-300,00		-100,0 %		
Korkotuotot	-765,03	-300,00		-100,0 %		
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00	0,00

Talousarviooperustelut:

Aaro Venäläisen rahaston kirjanpito hoidetaan seurakunnan kirjanpidossa erityiskatteisena rahastona tehtävällä alueella Muu lapsi- ja nuorisotyö. Rahaston tuottojen ja kulujen erotus on aina nolla. Jos tilikauden aikana tuotot ovat kuluja suuremmat, nettotuottoa vastaava määrä siirretään tuloslaskelmasta taseeseen toimeksiantojen pääoman lisäykseksi. Jos puolestaan kulut ovat tuottoja suuremmat, nettokulua vastaava määrä siirretään toimeksiantojen pääomasta tuottona tuloslaskelmaan.

Diakoniatyö

Vastuuhenkilö: johtava diakonianviranhaltija Liisa Tiilikainen

Toiminta-ajatus

Diakoniatyön tehtävänä on tukea lähimmäisenrakkauden ja keskinäisen huolenpidon toteutumista, auttaa ja tukea erityisesti niitä, joiden hätä on suurin tai joita ei muulla tavalla auteta, edistää ihmisarvon, oikeudenmukaisuuden, rauhan ja ympäristövastuun toteutumista sekä tukea ihmisiä kutsumuksensa löytämisessä ja toteuttamisessa työelämässä ja sen ulkopuolella. Vuosittain toteutettava valtakunnallinen yhteisvastuukeräys kuuluu diakoniatyön tehtäväkenttään. Diakoniatyön toteuttamisessa on taloudellisena tukena Aaro Väinänen testamenttirahasto (diakoniarahasto).

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Diakoniatyön strategian työstäminen loppuun ja siitä nousevien painopistealueiden huomioiminen työn toteuttamisessa nyt ja tulevana vuosina. Toimintaohjelmaa työstämässä on diakoniatyö, diakoninen perhetyö ja vapaaehtoistyö.

Kohtaava, etsivä työ, yhteistyö eri työalojen kanssa ja verkostojen kanssa tehtävä yhteistyö.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Työajasta suurin osa käytetään kohtaavaan, auttavaan ja voimaannuttavaan työhön.
2. Etsivä työ (ehkäisevä ja korjaava).
3. Yhteistyö ja yhteistyön tekeminen eri työalojen, hiippakunnan ja kokonaiskirkon kuten myös alueella toimivien yhteistyötahojen kanssa

Perustelut

Henkilökohtaisissa kohtaamisissa toteutuu ihmisten auttamista ja tukemista, samoin ryhmissä.

Etsivä työ=ehkäisevä työ. Ulospäin suuntautuvaa jalkautuvaa työtä siellä, missä ihmiset liikkuvat. Tapahtumia ja tempauksia, joissa työntekijät ja työala ovat esillä.

Yhteistyön tekeminen oman seurakunnan työmuotojen ja eri toimijoiden kanssa on osa verkostoitumista. Tämän rinnalla tarvitaan hyviä suhteita muihin alueellisiin toimijoihin jolloin opitaan tuntemaan toisiamme ja vältetään päällekkäistä työtä.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Asiakaskontaktit	kpl	2 193	1 900	2 000	2 000	2 000
Asiakkaiden lukumäärä	hlö	463	650	470	470	470
Asiakkaiden määrä kunnan väkiluvusta	%	2,7	3,0	3,0	3,1	3,0
Säännölliset ryhmät	kpl	14	12	15	15	15
Jäseniä ryhmissä	hlö	275	200	280	280	280
Vapaaehtoistyöntekijöitä	hlö	98	90	90	90	90
Avustusten määrä	kpl	541	580	550	550	550
Annetut diakonia-avustukset	€	39 154	40 000	40 000	40 000	40 000
josta diakoniarahastosta	€	10 312	20 000	20 000	20 000	20 000
Nettokulut / asiakas	€	1 025	756	993	983	984
Nettokulut / asiakaskontakti	€	367	259	233	231	232

Talous

VARSINAINEN DIAKONIATYÖ	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-27 439,50	-25 000,00	-28 900,00	15,6 %	-28 900,00	-28 900,00
Maksutuotot	-14 886,15	-13 800,00	-16 100,00	16,7 %	-16 100,00	-16 100,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-12 553,35	-11 200,00	-12 800,00	14,3 %	-12 800,00	-12 800,00
Toimintakulut	399 060,73	407 650,00	402 100,00	-1,4 %	397 250,00	399 000,00
Henkilöstökulut	230 982,23	222 300,00	214 600,00	-3,5 %	214 800,00	216 300,00
Palvelujen ostot	30 579,65	34 400,00	29 550,00	-14,1 %	29 450,00	29 450,00
Palvelun ostot - sisäiset	9 201,64	9 550,00	10 900,00	14,1 %	10 900,00	10 900,00
Vuokratulot	90,00					
Sisäiset vuokratulot	93 782,72	104 100,00	110 300,00	6,0 %	105 750,00	106 000,00
Aineet ja tarvikkeet	5 582,22	9 300,00	7 250,00	-22,0 %	6 850,00	6 850,00
Annetut avustukset	28 842,27	28 000,00	29 500,00	5,4 %	29 500,00	29 500,00
TOIMINTAKATE	371 621,23	382 650,00	373 200,00	-2,5 %	368 350,00	370 100,00
VUOSIKATE	371 621,23	382 650,00	373 200,00	-2,5 %	368 350,00	370 100,00
Sisäiset vyörytyserät	102 809,01	108 600,00	93 700,00	-13,7 %	93 600,00	92 500,00
TILIKAUDEN TULOS	474 430,24	491 250,00	466 900,00	-5,0 %	461 950,00	462 600,00

DIAKONIARAHASTO	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-10 989,02	-26 900,00	-24 300,00	-9,7 %	-19 600,00	-20 000,00
Maksutuotot		-2 100,00	-300,00	-85,7 %	0,00	0,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-10 989,02	-24 800,00	-24 000,00	-3,2 %	-19 600,00	-20 000,00
Toimintakulut	12 519,08	27 400,00	24 700,00	-9,9 %	20 000,00	20 400,00
Henkilöstökulut			500,00		0,00	0,00
Palvelujen ostot	1 250,00	2 200,00	150,00	-93,2 %	0,00	0,00
Palvelun ostot - sisäiset	957,00	2 400,00	2 750,00	14,6 %	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet		2 800,00	1 300,00	-53,6 %	0,00	400,00
Annetut avustukset	10 312,08	20 000,00	20 000,00	0,0 %	20 000,00	20 000,00
TOIMINTAKATE	1 530,06	500,00	400,00	-20,0 %	400,00	400,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 530,06	-500,00	-400,00	-20,0 %	-400,00	-400,00
Korkotuotot	-1 530,06	-500,00		-100 %		
Muut rahoitustuotot			-400,00		-400,00	-400,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00	0,00

Talousarvioperustelut

Diakoniarahaston kirjanpito hoidetaan seurakunnan kirjanpidossa diakoniatyön tehtäväalueen sisällä erillisenä tuloksyksikkönä. Rahaston tuotot ja kulut ovat myös budjetoinnin piirissä. Avustustoiminnan lisäksi diakoniarahaston budjettiin sisältyy maahanmuuttajatyön tuotot ja kulut. Rahaston osalta tuottojen ja kulu-
jen erotus talousarviossa on aina nolla. Jos tilikauden aikana tuotot ovat kuluja suuremmat, nettotuottoa vastaava määrä siirretään tuloslaskelmasta taseeseen toimeksiantojen pääoman lisäykseksi. Jos puolestaan kulut ovat tuottoja suuremmat, nettokulua vastaava määrä siirretään toimeksiantojen pääomasta tuottona tuloslaskelmaan.

Diakoninen perhetyö

Vastuhenkilö: johtava diakonianviranhaltija Liisa Tiilikainen.

Toiminta-ajatus

Diakoninen perhetyö on ennaltaehkäisevää, vanhemmuutta ja parisuhdetta tukevaa sekä arjessa auttavaa -yllättävissä elämäntilanteissa tilapäistä tukea antavaa toimintaa.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Ennaltaehkäisevä ja tukea antava diakoninen perhetyö sisältäen tukikeskustelut perheiden kanssa.

Leiri-, vertaisryhmä- ja kurssitarjonta, jossa painotetaan vanhemmuutta tukevaa sekä lapsen ja vanhemman vuorovaikutusta vahvistavaa toimintaa.

Moniammatillinen verkostoituminen yksilö- ja vertaisryhmätoiminnassa.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Jatketaan sielunhoito/tukikeskusteluja. Suurin osa työajasta käytetään kohtaavaan asiakastyöhön.
2. Järjestetään vertaisryhmiä: Virtaa Vanhemmuuteen -teemailtoja järjestetään keväällä (huomioiden erityisesti nuorten vanhemmat) seuraavilla aiheilla: kiusaaminen, päihteet, turvapaikanhakijat, rajat ja rakkaus sekä sosiaalinen media. Selvitetään mahdollisuutta aloittaa vertaisryhmä uusperheiden tukemiseksi ja vertaisohjaajien kouluttamiseksi. Erityislusten ja vanhempien vertaisryhmät (Siiliperheet) jatkuvat. Moniammatillinen ohjausryhmä jatkaa Siiliperheiden tukena.
3. Järjestetään diakoninen perheleiri kesällä ja Parisuhdesuunnistus syksyllä.

Perustelut

Lähimmäisenrakkaus tarkoittaa kykyä ymmärtää toisen ihmisen tilannetta, reagoida hänen tarpeisiinsa sekä valmiutta auttaa ja palvella tilanteen niin vaatiessa. Vertaistukitoiminnan avulla vanhemmat muodostavat tukiverkoston, joka vahvistaa arjessa jaksamista. Seurakunta tarjoaa hyviä kasvun eväitä elämän eri vaiheissa. Seurakunta osallistuu aktiivisesti kasvatuksen kysymysten käsittelyyn omassa toiminnassaan ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Seurakunta arvostaa yhteisöjä, joiden keskellä se elää ja haluaa olla myös vahvasti paikallinen toimija yhdessä muiden tahojen kanssa. Perheleireillä perheiden sisäinen vuorovaikutus ja yhteisöllisyys vahvistuvat. Kasvun ulottuvuus on olennainen osa identiteettiä, koska ihminen on olemukseltaan kasvava ja muuttuva olento ja myös identiteetissä tapahtuu iän ja kokemusten myötä muutoksia.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Käynnit vastaanotolla	kpl	303	250	300	300	300
Kotikäyntejä	kpl	94	150	100	100	100
Vertaisryhmät	kpl	2	2	3	3	3
Leirit ja retket	kpl	1	2	2	2	2
Asiakasperheitä	hlö	101	40	70	70	70
Asiakaskontaktit	kpl	421	400	400	400	400
Siilinjärveläisten käyntikerrat Kuopion perheasiain neuvottelukokouksella (1 mod.=45 min)	mod.	170	170	170	170	170

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-716,00	-1 100,00	-550,00	-50,0 %	-550,00	-550,00
Maksutuotot	-716,00	-1 100,00	-550,00	-50,0 %	-550,00	-550,00
Toimintakulut	104 344,67	103 600,00	118 100,00	14,0 %	115 650,00	115 700,00
Henkilöstökulut	61 027,73	65 000,00	63 300,00	-2,6 %	63 800,00	63 800,00
Palvelujen ostot	18 492,02	12 100,00	21 100,00	74,4 %	20 000,00	20 000,00
Palvelun ostot - sisäiset	2 686,50	5 500,00	6 100,00	10,9 %	6 100,00	6 100,00
Sisäiset vuokratulot	21 327,16	19 550,00	24 700,00	26,3 %	24 400,00	24 450,00
Aineet ja tarvikkeet	731,26	1 450,00	2 900,00	100 %	1 350,00	1 350,00
Muut toimintakulut	80,00					
TOIMINTAKATE	103 628,67	102 500,00	117 550,00	14,7 %	115 100,00	115 150,00
VUOSIKATE	103 628,67	102 500,00	117 550,00	14,7 %	115 100,00	115 150,00
Sisäiset vyörytyserät	26 538,55	30 100,00	28 250,00	-6,1 %	28 050,00	27 550,00
TILIKAUDEN TULOS	130 167,22	132 600,00	145 800,00	10,0 %	143 150,00	142 700,00

Sairaalasielunhoito

Vastuuhenkilö: kirkkoherra Seppo Laitanen.

Toiminta-ajatus

Sairaalasielunhoito on pääasiassa potilaiden parissa tapahtuvia henkilökohtaisia keskusteluja, yksityisiä ja yleisiä ehtoollisen viettoja sekä hartaushetkiä. Sairaalasielunhoitotyö tarjoaa kristillisen kirkon palveluja potilaiden, heidän omaistensa, läheistensä ja henkilökunnan ulottuville.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella
Ihmisten hengellisten tarpeiden kohtaaminen kunkin vakaumusta kunnioittaen.
Evankeliumin parantavan ja sovittavan voiman esillä pitäminen.
Saattohoidon kysymyksiin paneutuminen.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Varataan riittävästi aikaa sielunhoidollisiin keskusteluihin potilaiden ja omaisten kanssa.
2. Toimitetaan ehtoollistilaisuuksia ja hartaushetkiä terveyskeskuksen vuodeosastolla ja laitoksissa.
3. Terveyskeskuksen ja laitosten henkilökunnan kanssa yhteistyössä paneudutaan erityisesti saattohoidon kysymyksiin. Kaikissa laitoksissa järjestetään asiasta neuvottelu.
4. Osallistutaan Pieksämäen seurakunnan palkkaaman Vaalijalan alueen seurakuntien kehitysvammapapin viran kustannuksiin ja Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän ylläpitämän sairaalasielunhoidon kustannuksiin siilinjärveläisten potilaiden osalta Kuopion Yliopistollisessa sairaalassa.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Vaalijalan kehitysvammaopin kustannusosuus	€	3 768	3 500	3 500	3 500	3 500
KYS:n sairaalasielunhoidon hoitopäivät	pv	12 019	13 000	13 000	13 000	13 000
KYS:n sairaalasielunhoidon kustannusosuus	€	11 236	11 000	11 000	11 000	11 000

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintakulut	15 029,75	14 500,00	15 000,00	3,4 %	15 000,00	15 000,00
Palvelujen ostot	15 029,75	14 500,00	15 000,00	3,4 %	15 000,00	15 000,00
TOIMINTAKATE	15 029,75	14 500,00	15 000,00	3,4 %	15 000,00	15 000,00
VUOSIKATE	15 029,75	14 500,00	15 000,00	3,4 %	15 000,00	15 000,00
Sisäiset vyörytyserät	2 574,73	5 550,00	3 050,00	-45,0 %	3 100,00	3 050,00
TILIKAUDEN TULOS	17 604,48	20 050,00	18 050,00	-10,0 %	18 100,00	18 050,00

Sielunhoito

Vastuhenkilö: kirkkoherra Seppo Laitanen.

Toiminta-ajatus

Sielunhoito perustuu kristilliseen ihmiskäsitykseen ja lähimmäisenrakkauteen. Sielunhoidon avulla tuetaan ihmistä kokonaisvaltaisesti elämän eri käänteissä ilon, vastoinkäymisten, surun, pahan mielen ja syyllisyyden hetkinä. Yksityinen sielunhoito on erityisesti papin tehtävä. Työntekijää sitoo vaitiolovelvollisuus.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella
Kokonaisvaltaisen ihmisyiden puolustaminen ja tukeminen.
Yksilön uskonnollisen ja muun vakaumuksen kunnioittaminen.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Sielunhoitoa toteutetaan kahdenkeskisissä keskusteluissa, ryhmissä, rukouksessa, ripissä ja ehtoollisessa.
2. Luodaan luottamuksellinen ilmapiiri ja varataan keskusteluihin riittävästi aikaa.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Yksityisiä ehtoollisen viettoja	kpl	24	37	25	25	25
Yksityiseen ehtoollisen viettoon osallistuneita	hlö	51	60	55	55	55

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintakulut	32 710,99	31 400,00	30 700,00	-2,2 %	30 700,00	30 900,00
Henkilöstökulut	32 648,11	31 300,00	30 600,00	-2,2 %	30 600,00	30 800,00
Palvelujen ostot	62,88	100,00	100,00	0,0 %	100,00	100,00
TOIMINTAKATE	32 710,99	31 400,00	30 700,00	-2,2 %	30 700,00	30 900,00
VUOSIKATE	32 710,99	31 400,00	30 700,00	-2,2 %	30 700,00	30 900,00
Sisäiset vyörytyserät	10 253,21	12 050,00	8 250,00	-31,5 %	8 300,00	8 200,00
TILIKAUDEN TULOS	42 964,20	43 450,00	38 950,00	-10,4 %	39 000,00	39 100,00

Lähetystyo

Vastuuhenkilö: johtava diakonianviranhaltija Liisa Tiilikainen.

Toiminta-ajatus

Lähetystyo on kirkon perustehtävä. Se perustuu Pyhän Kolmiyhteisen Jumalan toimintaan maailmassa. Lähetystyo on evankeliumin julistamista ja lähimmäisen rakkauden osoittamista kaikille ja kaikkialle maailmaan. Seurakunta elää kaikessa toiminnassaan ja työmuodoissaan lähetystyä todeksi ja toteuttaa sitä. Lähetys alkaa kotoa ja kotiovelta ja jatkuu maan ääriin saakka.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Kokonaisvaltaiseen lähetykseen sisältyy evankeliumin ilosanoman jakamisen lisäksi myös oikeudenmukaisuuden, ihmisarvon ja yhdenvertaisuuden puolustaminen ja rauhan toteuttaminen Jeesuksen antamien oppien mukaan. Näiden esillä pitäminen konkreettisesti seurakunnan toiminnassa on toteuduttava.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Paikallisuus. Seurakuntalaiset ja ryhmät / yhteisöt mukana kokonaisvaltaisesti lähetystyon toteuttamisessa Siilinjärvellä ja sitä kautta myös maailmalla. Vapaaehtoisuuteen kannustaminen ja kunkin oman paikan löytäminen.
2. Missiologisen tietämyksen lisääminen. Lähetystyon näkyvyys ja tunnetuksi tekeminen, jotta tulisi eläväksi se, mitä työ konkreettisesti on ja kuinka kukin voi olla mukana. Tietämys läpäisisi kaikki seurakunnan työalueet. Etenkin tiedotuksen, nuorisotyön ja diakoniatyön yhteistyön lisääminen. Yhteistyö ja tiedon jakaminen myös seurakunnan toiminnan ulkopuolelle. Tiedotuksen kanssa tehdään suunnitelma miten lähetystyöstä tiedotetaan vuoden aikana. Lähetyslauantain järjestäminen rippikouluikäisille nuorille.
3. Lähetysjärjestöjen työn tukeminen ja heidän esillä pitäminen. Nimikkolähetien, -kohteiden ja kummikohteiden yhteydenpito ja tuki. Tavoitteena järjestää ainakin yhden lähetin vierailu seurakuntaan.

Perustelut

Seurakuntatason vaikuttaminen on tärkeää paikallisille, jotta he pääsevät konkreettisesti osaksi lähetystyon toteuttamista. Jotta seurakuntalaiset voisivat löytää paikkansa lähetystyon toimesta, tulee heidän tietää ja kuulla lähetystyöstä eri kanavien kautta. Kirkon virallisten lähetysjärjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää ja sitä tulee kehittää. Muutoksen keskellä on etsittävä toimivia muotoja kirkon missionaarisen luonteen ja toiminnan toteuttamiselle.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Lähetys sopimukset 31.12.	kpl	17	16	16	16	16
Vapaaehtoistyöntekijät	hlö	81	70	75	73	73
Lähetysrenkaassa jäseniä	hlö	115	117	116	115	115
Lähetystyön tapahtumia	kpl	46	30	30	30	30
Tapahtumissa osallistujia	hlö	1 486	1 600	1 500	1 500	1 500
Avustus Suomen Lähetysseura	€	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000
Avustus Suomen Ev.lut. Kansanlähetys	€	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Avustus Suomen Piipiaseura	€	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Avustus Medialähetys Sanansaattajat	€	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Avustus Ev.lut. Lähetisyhdistys Kylväjä	€	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Avustus Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys	€	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Avustus Suomen Merimieskirkko	€	1 300	1 300	1 400	1 400	1 400
Vapaaehtoinen lähetyskannatus	€	80 632	77 000	80 000	80 000	80 000
Lähetyskannatus / srk:n jäsen	€	10,28	10,23	10,29	10,29	10,29

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-20 168,07	-12 100,00	-12 400,00	2,5 %	-12 400,00	-12 400,00
Maksutuotot	-86,20	-1 750,00	-50,00	-97,1 %	-50,00	-50,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-16 986,22	-7 550,00	-9 550,00	26,5 %	-9 550,00	-9 550,00
Muut toimintatuotot	-3 095,65	-2 800,00	-2 800,00	0,0 %	-2 800,00	-2 800,00
Toimintakulut	201 410,15	186 550,00	195 650,00	4,9 %	187 950,00	188 200,00
Henkilöstökulut	26 669,63	24 700,00	24 350,00	-1,4 %	24 350,00	24 550,00
Palvelujen ostot	4 423,50	8 000,00	5 600,00	-30,0 %	5 650,00	5 650,00
Palvelun ostot - sisäiset	4 073,72	2 600,00	2 900,00	11,5 %	2 900,00	2 900,00
Sisäiset vuokratulot	54 661,19	39 400,00	51 900,00	31,7 %	51 150,00	51 200,00
Aineet ja tarvikkeet	2 930,51	6 550,00	10 600,00	61,8 %	3 600,00	3 600,00
Annetut avustukset	108 651,60	105 300,00	100 300,00	-4,7 %	100 300,00	100 300,00
TOIMINTAKATE	181 242,08	174 450,00	183 250,00	5,0 %	175 550,00	175 800,00
VUOSIKATE	181 242,08	174 450,00	183 250,00	5,0 %	175 550,00	175 800,00
Sisäiset vyörytyserät	40 880,96	55 450,00	41 700,00	-24,8 %	40 600,00	40 000,00
TILIKAUDEN TULOS	222 123,04	229 900,00	224 950,00	-2,2 %	216 150,00	215 800,00

Kansainvälinen diakonia ja maahanmuuttajatyö

Vastuuhenkilö: kirkkoherra Seppo Laitanen ja johtava diakonianviranhaltija Liisa Tiilikainen.

Toiminta-ajatus

Kirkkojen ja kristillisten järjestöjen tekemä avustustoiminta ja diakoniatyö on oleellinen osa kirkon todistusta maailmassa. Paikallisten kirkkojen oman diakonian tukeminen, kehitysyhteistyö (köyhyyden vähentäminen, eriarvoisuuden poistaminen), humanitaarinen apu, rauhan- ja sovinnontyö sekä ihmisoikeuksien puolustaminen konkretisoivat avustustoiminnan. Kristilliseen rakkauteen perustuva avun antaminen erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muuten auteta.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Kristittyjen palveluvastuun herättäminen globaalissa maailmassa kansainvälisen diakonian ja ystävyysseurakunnan kautta kuin myös paikallisella tasolla. Rauhanomaisen rinnakkaiselon tukeminen kaikkialla.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Kansainvälisen diakonian toteuttaminen myös Siilinjärven monikulttuurisessa ympäristössä; vieraanvairaus, avoimuus, lähimmäisen rakkauden osoittaminen sanoin ja teoin. Kutsutaan turvapaikanhakijoita mukaan seurakunnan jo olemassa oleviin toimintoihin, jotta saadaan kontakteja paikalliseen väestöön ja kotouttamista Siilinjärvelle; lasten- ja varhaisnuorten leirit ja kerhot, Avalanche -tapahtuma, kulttuuriin ja suvaitsevaisuuteen liittyvä koulutustapahtuma keväällä 2017 seurakunnan työntekijöille ja tai paikakuntalaisille.
2. Kirkon Ulkomaanavun työn tukeminen ja sen esillä pitäminen. Yhteisvastuukeräyksen kehittäminen.
3. Ystävyysseurakuntatyön vahvistaminen.

Perustelut

Siilinjärvellä oleva vastaanottokeskus haastaa seurakuntaa suunnannäyttäjänä monikulttuurisen ja eri uskontojen välisissä keskusteluissa ja toiminnoissa. Tämä kannustaa rauhan rakentamiseen ja keskustelemaan kohtaamiseen yhdessä eri taustoista tulevien ihmisten kanssa. Maahanmuuttajan elämänlaadun kannalta kotouttaminen on tärkeää ja se edellyttää tasavertaista vuorovaikutusta paikallisten kanssa.

Kirkon Ulkomaanapu tekee rauhan työtä ympäri maailmaa, heidän materiaalinsa sopii myös paikallisesti Siilinjärven tilanteeseen. Yhteisvastuukeräyksen esillä pitäminen tulee olennaiseksi, koska lähetys sihteeri on käynyt tutustumassa 2017 vuoden ulkomaiseen kohteeseen.

Tarton ystävyysseurakuntatyö on taloudellisesti ja kohtaamistenkin kautta tärkeää molemmille osapuolille.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Avustus Kirkon Ulkomaanavulle	€	8 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Avustus Tarton Paavalin ystävyysseurakunnalle	€	10 000	3 000	2 000	2 000	2 000
Avustusvaraus	€		2 000			

Talous

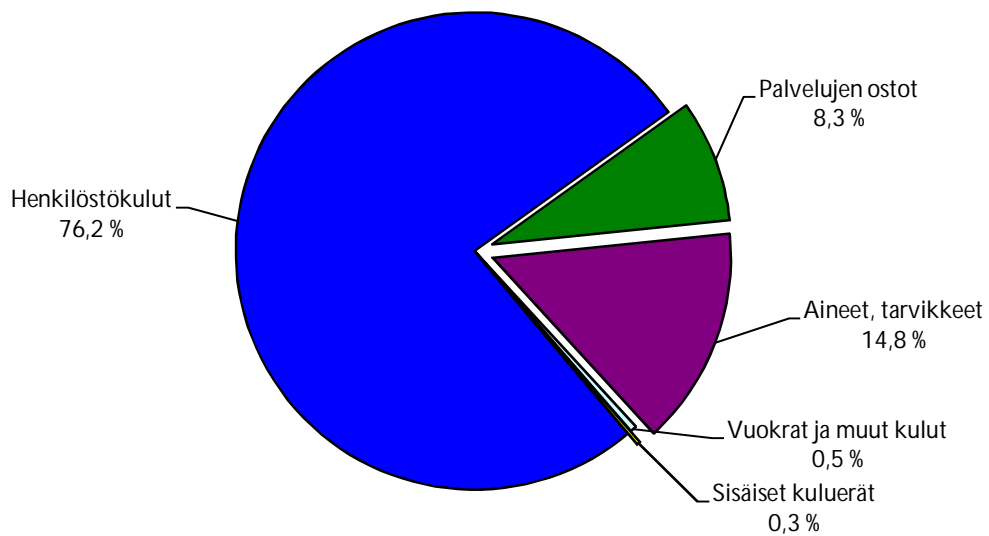
	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-3 609,67		350,00		350,00	350,00
Maksutuotot	-205,00					
Kolehdit, keräykset ja lahjoitus- varat	-3 404,67		350,00		350,00	350,00
Toimintakulut	31 501,50	23 700,00	21 700,00	-8,4 %	21 750,00	21 850,00
Henkilöstökulut	9 891,83	9 300,00	9 150,00	-1,6 %	9 150,00	9 250,00
Palvelujen ostot		200,00	300,00	50,0 %	350,00	350,00
Palvelun ostot - sisäiset		100,00	350,00	250,0 %	350,00	350,00
Sisäiset vuokratulot		100,00	350,00	250,0 %	350,00	350,00
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00	200,00		200,00	200,00
Annetut avustukset	21 609,67	14 000,00	11 350,00	-18,9 %	11 350,00	11 350,00
TOIMINTAKATE	27 891,83	23 700,00	22 050,00	-7,0 %	22 100,00	22 200,00
VUOSIKATE	27 891,83	23 700,00	22 050,00	-7,0 %	22 100,00	22 200,00
Sisäiset vyörytyserät	7 503,48	10 600,00	5 050,00	-52,4 %	5 100,00	5 000,00
TILIKAUDEN TULOS	35 395,31	34 300,00	27 100,00	-21,0 %	27 200,00	27 200,00

Hautaustoimi

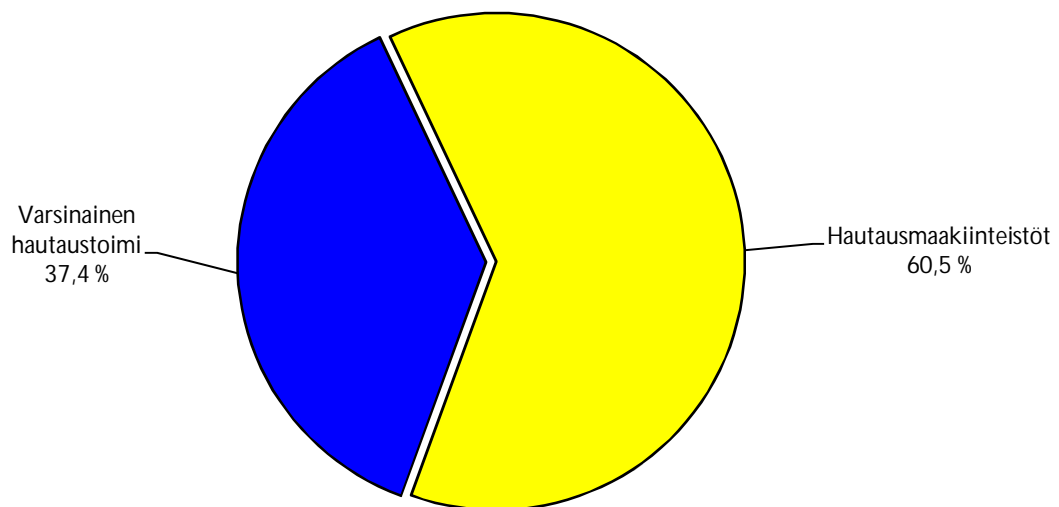
Vastuhenkilöt: talousjohtaja Urpo Reponen (yleisjohto) ja kiinteistöyönjohtaja Jaakko Katainen.

Hautaustoimen toimintakulut ovat 194.300 €, jossa on laskua edellisvuodesta 0,8 %. Toimintatuotot ovat 29.700 €, jossa on laskua 6,9 %. Hautaustoimen toimintakatteeksi muodostuu -164.600 €, joka on 0,3 % edellisvuotta heikompi.

Hautaustoimen toimintakulujen jakaantuminen tiliryhmittäin

Hautaustoimen toimintakulujen jakaantuminen kustannuspaikoittain

Hautaus-toimen toiminta-ajatus

Hautausmaakiinteistöjen tehtäväalueen tarkoituksena on seurakunnan omistamien hautausmaiden ja niillä olevien kiinteistöjen hoidosta ja ylläpidosta huolehtiminen kunnioittaen hautausmaiden kulttuuriperintöä ja vaalien hautausmaita puistomaisina rauhan tyysijoina. Varsinaisen hautaus-toimen tehtävänä huolehtia hautaus-toimintaan liittyvien palvelujen tarjoamisesta kirkkolain ja -järjestyksen, hautaus-toimilain, hautaus-toimen ohjesäännön ja muiden säännösten ja päätösten perusteella.

Hautaus-toimen toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

Ympäristöohjelman tavoitteiden esillä pitäminen hautausmaiden ja viheralueiden hoidossa.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Pyritään jätteiden synnyn ehkäisyyn ja mahdollisimman hyvään jätteen lajitteluun ohjeistamalla ja opastamalla hautausmaalla kävijöitä.
2. Sankarihautausmaalla kokeillaan ruusujen sijasta kesäbegoniaistutuksia.
3. Hautaus-toimen maksuja korotetaan vuoden 2017 alusta noin 3 %:lla.

Perustelut

Seurakunnan ympäristöohjelmaan on kirjattu useita hautausmaata ja viheralueita koskevia toimenpiteitä, jotka ovat pääosin vuosittain jatkuvia. Osa toimenpiteistä on jo hyvin hoidettu, mutta jätteiden synnyn ehkäiseminen ja lajittelu vaatii pitkäjänteistä työtä. Tavoitteiden esillä pitäminen ja niistä informointi seurakuntalaisille on olennaisen merkittävää, jotta jätemäärän vähentämisessä ja jätteiden lajittelusta päästään hyvään lopputulokseen. Seurakunnalle myönnetty ympäristödiplomi merkitsee, että seurakunta haluaa olla esimerkillinen suhteessa luontoon ja ympäristöön.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Hautausmaakiinteistöt						
Toimitilat yhteensä	m ³	1 588	1 588	1 588	1 588	1 588
Sähkönkulutus Viinämäki	kWh/m ³	46,9	48	48	48	48
Sähkönkulutus Rauhanpuisto	kWh/m ³	42,5	45	44	44	44
Veden kulutus	l/vrk	145	160	160	160	160
Hautausmaakiinteistöjen toimintatuotot kuluista	%	8,9	9,8	9,8	10,4	10,6
Varsinainen hautaus-toimi						
Hautauksen lukumäärä	kpl	116	135	120	125	130
Hautauksista uurnahautauksia	kpl	33	40	35	38	40
Luovutetut uudet hautapaikat	kpl	35	35	35	40	40
Hautaukset Viinämäki	kpl	89	105	95	97	100
Hautaukset Rauhanpuisto	kpl	27	30	25	28	30
joista muistolehtoon	kpl	7		8	8	8
Haudatuista oman srk:n jäseniä	hlö	83	95	95	97	98
Haudatuista muun srk:n jäseniä	hlö	16	19	11	13	15
Haudatuista väestörek. kuuluvia	hlö	17	21	14	15	17
Kulut/hautaus	€	1 032	811	851	800	768
Tuotot/hautaus	€	127	107	131	128	125
Nettokulut / hautaus	€	905	704	720	672	643
Hautaus-toiminnan toimintatuotot kuluista	%	12,3	13,2	13,7	14,0	14,0

Talous

HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-10 415,00	-17 400,00	-15 700,00	-9,8 %	-16 000,00	-16 300,00
Maksutuotot	-10 392,00	-12 400,00	-10 700,00	-13,7 %	-11 000,00	-11 300,00
Vuokratuotot	-23,00					
Tuet ja avustukset		-5 000,00	-5 000,00	0,0 %	-5 000,00	-5 000,00
Toimintakulut	116 231,91	123 400,00	121 600,00	-1,5 %	115 050,00	116 100,00
Henkilöstökulut	79 284,08	91 100,00	87 800,00	-3,6 %	87 800,00	88 600,00
Palvelujen ostot	13 377,83	12 250,00	10 650,00	-13,1 %	7 350,00	7 350,00
Palvelun ostot - sisäiset	287,30	250,00	250,00	0,0 %	250,00	250,00
Vuokratulot	46,35	200,00		-100,0 %		
Sisäiset vuokratulot	392,70	300,00	250,00	-16,7 %	250,00	250,00
Aineet ja tarvikkeet	21 969,91	18 400,00	21 750,00	18,2 %	18 500,00	18 750,00
Muut toimintakulut	873,74	900,00	900,00	0,0 %	900,00	900,00
TOIMINTAKATE	105 816,91	106 000,00	105 900,00	-0,1 %	99 050,00	99 800,00
Rahoitustuotot ja -kulut	113,05	400,00	150,00	-62,5 %	150,00	150,00
Sisäiset korkokulut	113,05	400,00	150,00	-62,5 %	150,00	150,00
VUOSIKATE	105 929,96	106 400,00	106 050,00	-0,3 %	99 200,00	99 950,00
Poistot ja arvonalentumiset	7 352,61	7 100,00	7 100,00	0,0 %	7 100,00	7 100,00
Sisäiset vyörytyserät	36 605,73	47 100,00	32 050,00	-32,0 %	30 900,00	30 700,00
TILIKAUDEN TULOS	149 888,30	160 600,00	145 200,00	-9,6 %	137 200,00	137 750,00

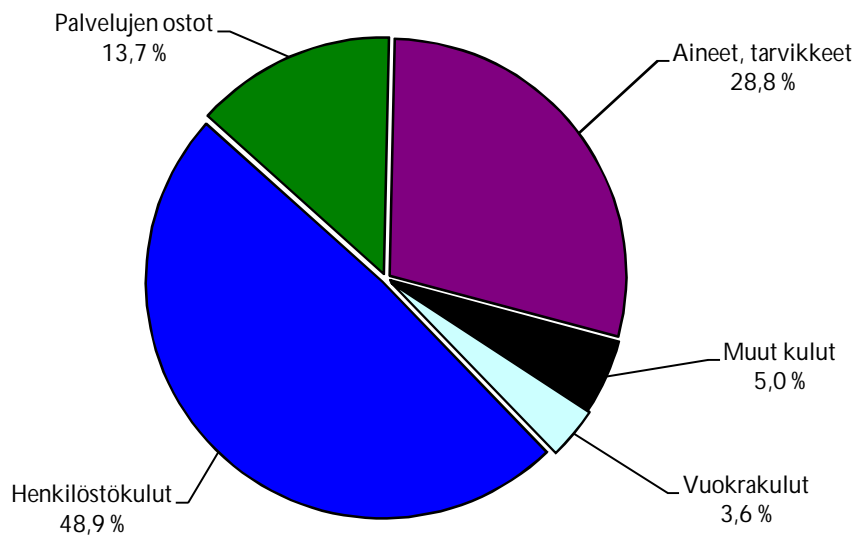
VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-14 739,75	-14 500,00	-14 000,00	-3,4 %	-14 000,00	-14 000,00
Maksutuotot	-14 739,75	-14 500,00	-14 000,00	-3,4 %	-14 000,00	-14 000,00
Toimintakulut	83 118,52	72 550,00	72 700,00	0,2 %	72 900,00	73 600,00
Henkilöstökulut	65 093,13	60 800,00	60 300,00	-0,8 %	60 300,00	60 800,00
Palvelujen ostot	5 759,45	4 900,00	5 450,00	11,2 %	5 650,00	5 850,00
Vuokratulot		200,00	0,00	-100,0 %	0,00	0,00
Sisäiset vuokratulot	105,77		0,00		0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	12 160,17	6 650,00	6 950,00	4,5 %	6 950,00	6 950,00
TOIMINTAKATE	68 378,77	58 050,00	58 700,00	1,1 %	58 900,00	59 600,00
Rahoitustuotot ja -kulut	77,39	300,00	100,00	-66,7 %	100,00	100,00
Sisäiset korkokulut	77,39	300,00	100,00	-66,7 %	100,00	100,00
VUOSIKATE	68 456,16	58 350,00	58 800,00	0,8 %	59 000,00	59 700,00
Poistot ja arvonalentumiset	8 794,02	8 900,00	8 800,00	-1,1 %	6 700,00	6 000,00
Sisäiset vyörytyserät	27 730,34	27 850,00	20 550,00	-26,2 %	20 350,00	20 100,00
TILIKAUDEN TULOS	104 980,52	95 100,00	88 150,00	-7,3 %	86 050,00	85 800,00

Kiinteistötoimi

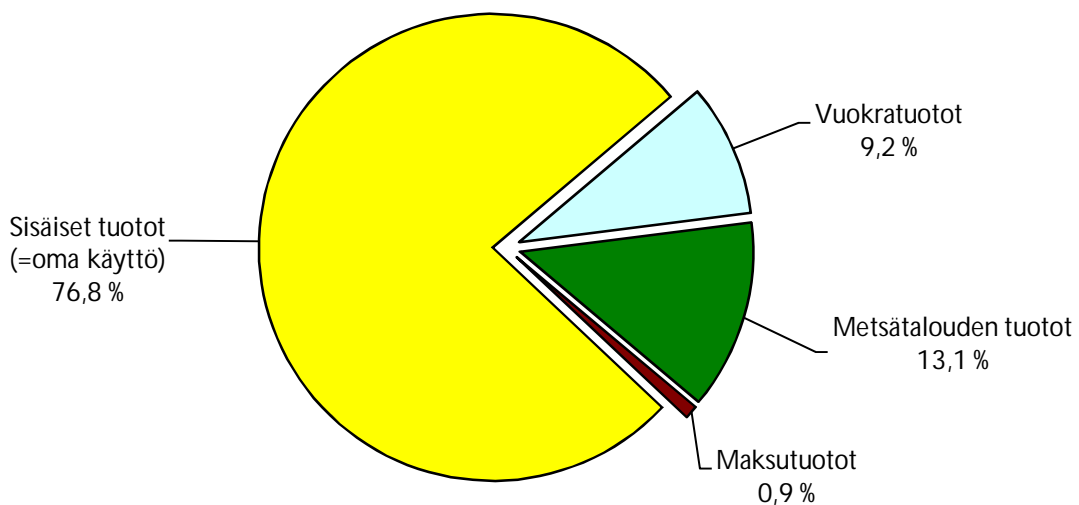
Vastuhenkilöt: talousjohtaja Urpo Reponen (yleisjohto, osakehuoneistot, metsätalous), kiinteistöyönjohtaja Jaakko Katainen (eri kiinteistöt) ja keittiöesimies Heini Haapalainen (keittiötoimi).

Kiinteistötoimen toimintakulut ovat 890.750 €, jossa on laskua edellisvuodesta 5,7 %. Toimintatuotot ovat 1.617.850 €, jossa on laskua 1,6 %. Kiinteistötoimen toimintakatteeksi muodostuu -727.100 €, joka on 3,9 % edellisvuotta heikompi.

Kiinteistötoimen toimintakulujen jakaantuminen tiliryhmittäin

Kiinteistötoimen toimintatuottojen jakaantuminen tiliryhmittäin

Kiinteistötoimen toiminta-ajatus

Kiinteistötoimi vastaa seurakunnan omistamien rakennusten, irtaimiston, maa- ja vesialueiden, asuntojen ja asunto-osakkeiden hoidosta ja kunnossapidosta seurakunnan eri tehtäväalueiden järjestämää toimintaa var-
ten. Keittiötoimi tuottaa pääosin seurakunnan omien tehtäväalueiden tarvitsemat ravitsemuspalvelut. Huo-
netiloja vuokrataan ja ravitsemuspalveluita myydään myös muille käyttäjille.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Kiinteistötoimen painopistealue suunnittelukaudella
Uusien työntekijöiden rekrytointi ja perehdyttäminen.
Toiminta- ja tukipalvelusektoreiden yhteistyön parantaminen.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Energian ja veden kulutusta seurataan säännöllisesti. Kiinnitetään huomiota energiankäyttötapoihin osal-
listumalla mm. energiansäästöviikkoon.
2. Metsien hoitotoimenpiteet ja hakkuut toteutetaan metsäsuunnitelman 2011-2020 mukaisesti.
3. Keskitytään perustehtävien hoitamiseen laadukkaasti eri työntekijöiden yhteistyötä lujittaen.
4. Suoritetaan tarvittavat rekrytoinnit onnistuneesti ja perehdytetään uudet työntekijät tehtäviinsä. Ennen
rekrytointeja tarkistetaan tarvittaessa työntekijöiden tehtäväkuvauksia.
5. Suoritetaan vain välttämättömät korjaus- ja kunnostustyöt sekä hankinnat.
6. Keittiötoimessa tutustutaan luomu- ja lähiruokaresepteihin ja ympäristödiplomiin koulutuksen kautta.

Perustelut

Kertomusvuoden aikana eläköityy kiinteistötoimesta kaksi työntekijää. Uusien työntekijöiden rekrytoinnin
ja perehdyttämisen vuoksi mahdollisuudet vastata toiminnallisen puolen tarpeisiin ja kiinteistöjen kunnossa-
pitoon ovat tilapäisesti aiempaa rajoitetummat.

Seurakunnan ympäristöohjelma sisältää useita kiinteistöjä koskevia toimenpiteitä, joilla kiinteistöjen aiheut-
tamia ympäristövaikutuksia pyritään vähentämään. Toimenpiteet ovat pääosin vuosittain jatkuvia. Ympäris-
tödiplomi merkitsee, että seurakunta haluaa parantaa ympäristöasioiden hoidon tasoa ja haluaa olla esimer-
killinen suhteessa luontoon ja ympäristöön. Ympäristönäkökulma huomioidaan myös hankinnoissa.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Kirkko						
Tilat yhteensä	m ³	2 350	2 350	2 350	2 350	2 350
Lämmönkulutus / m ³ (ind.)	kWh	74,8	73	73	73	73
Sähkönkulutus / m ³	kWh	8,4	9	9	9	9
Ulkoiset toimintakulut / pv	€	191	166	165	166	167
Seurakuntatalo						
Tilat yhteensä	m ³	10 145	10 145	10 145	10 145	10 145
Lämmönkulutus / m ³ (ind.)	kWh	74,8	73	73	73	73
Sähkönkulutus / m ³	Kwh	15,7	15	16	16	16
Vedenkulutus (sis. kirkko)	l/vrk	2 282	2 190	2 150	2 150	2 150
Ulkoiset toimintakulut / pv	€	859	787	740	726	732
Vuorelan srk-keskus						
Tilat yhteensä	m ³	3 310	3 486	3 486	3 486	3 486
Lämmönkulutus / m ³ (ind.)	kWh	ei vrt. kelp	75	65	65	65
Sähkönkulutus / m ³	Kwh	ei vrt. kelp	22	24	24	24
Vedenkulutus	l/vrk	ei vrt. kelp	465	460	460	460
Ulkoiset toimintakulut / pv	€	261	341	303	290	292

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Ruokoniemen leirikeskus						
Tilat yhteensä	m ³	2 940	2 940	2 940	2 940	2 940
Päärakennuksen käyttöaste	%	39	35	35	35	35
Majoitusrakennuksen käyttöaste	%	38	30	30	30	30
Sähkönkulutus/ m ³ (sis. lämpö)	kWh	66,7	60	67	67	67
Vedenkulutus	l/vrk	742	822	720	720	720
Ulkoiset toimintakulut / pv	€	272	269	264	267	260
Osakehuoneistot						
Rivitalo- ja osakehuoneistoja	kpl	2	2	2	2	2
Kerrostalo- ja osakehuoneistoja	kpl	9	9	9	9	9
Tuotto sijoitetulle pääomalle	%	6,3	4,5	4,4	4,4	4,3
Metsätalous						
Metsämaan pinta-ala	ha	733	733	733	733	733
Vuotuinen hakkuumäärä	m ³	4 155	5 000	4 100	4 100	4 100
Hoitotoimenpiteitä	ha	39	58	29	40	40
Vuokrattuja tontteja	kpl	115	115	115	115	115
Tuotto / pääoma (tasearvo)	%	10,4	12,4	11,7	11,6	11,8
Keittiötoimi						
Ulkoiset toimintakulut / pv	€	704	718	689	668	675
Toimintakulut / srk:n jäsen	€	14,88	15,20	15,17	14,72	14,88

Talous

KIRKKO	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-92 938,28	-89 100,00	-97 200,00	9,1 %	-97 600,00	-98 300,00
Vuokratuotot	-1 975,90	-1 500,00	-1 500,00	0,0 %	-1 500,00	-1 500,00
Sisäiset tuotot	-90 962,38	-87 600,00	-95 700,00	9,2 %	-96 100,00	-96 800,00
Toimintakulut	69 724,54	60 700,00	60 050,00	-1,1 %	60 450,00	61 150,00
Henkilöstökulut	39 499,88	34 900,00	34 050,00	-2,4 %	34 150,00	34 350,00
Palvelujen ostot	11 995,81	8 600,00	8 600,00	0,0 %	8 700,00	8 900,00
Aineet ja tarvikkeet	15 795,12	14 700,00	14 900,00	1,4 %	15 100,00	15 400,00
Muut toimintakulut	2 433,73	2 500,00	2 500,00	0,0 %	2 500,00	2 500,00
TOIMINTAKATE	-23 213,74	-28 400,00	-37 150,00	30,8 %	-37 150,00	-37 150,00
Rahoitustuotot ja -kulut	336,62	1 100,00	400,00	-63,6 %	400,00	400,00
Sisäiset korkokulut	336,62	1 100,00	400,00	-63,6 %	400,00	400,00
VUOSIKATE	-22 877,12	-27 300,00	-36 750,00	34,6 %	-36 750,00	-36 750,00
Poistot ja arvonalentumiset	22 877,12	27 300,00	34 950,00	28,0 %	34 950,00	34 950,00
Sisäiset vyörytyserät			1 800,00		1 800,00	1 800,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00	0,00

SEURAKUNTATALO	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-509 585,42	-489 500,00	-478 400,00	-2,3 %	-471 700,00	-470 750,00
Vuokratuotot	-12 592,90	-12 000,00	-14 700,00	22,5 %	-14 700,00	-14 700,00
Sisäiset tuotot	-496 992,52	-477 500,00	-463 700,00	-2,9 %	-457 000,00	-456 050,00
Toimintakulut	313 598,73	287 350,00	270 100,00	-6,0 %	264 900,00	267 200,00
Henkilöstökulut	159 458,86	147 800,00	136 500,00	-7,6 %	136 500,00	137 600,00
Palvelujen ostot	47 426,09	33 100,00	32 900,00	-0,6 %	27 200,00	27 400,00
Palvelun ostot - sisäiset	17,00					
Vuokratulut		500,00	300,00	-40,0 %	300,00	300,00
Aineet ja tarvikkeet	98 500,02	97 650,00	92 100,00	-5,7 %	92 600,00	93 600,00
Muut toimintakulut	8 196,76	8 300,00	8 300,00	0,0 %	8 300,00	8 300,00
TOIMINTAKATE	-195 986,69	-202 150,00	-208 300,00	3,0 %	-206 800,00	-203 550,00
Rahoitustuotot ja -kulut	2 821,93	9 150,00	3 100,00	-66,1 %	3 100,00	3 100,00
Sisäiset korkokulut	2 821,93	9 150,00	3 100,00	-66,1 %	3 100,00	3 100,00
VUOSIKATE	-193 164,76	-193 000,00	-205 200,00	6,3 %	-203 700,00	-200 450,00
Poistot ja arvonalentumiset	193 164,76	193 000,00	198 000,00	2,6 %	196 600,00	193 300,00
Sisäiset vyörytyserät			7 200,00		7 100,00	7 150,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00	0,00

VUORELAN SEURAKUNTAKESKUS	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-127 062,22	-289 100,00	-263 050,00	-9,0 %	-258 350,00	-259 200,00
Korvaukset		-4 600,00		-100,0 %		
Maksutuotot	-500,00	-600,00	0,00	-100,0 %		
Vuokratuotot	-492,13	-1 500,00	-2 500,00	66,7 %	-2 500,00	-2 500,00
Sisäiset tuotot	-126 070,09	-282 400,00	-260 550,00	-7,7 %	-255 850,00	-256 700,00
Toimintakulut	95 353,64	124 600,00	110 450,00	-11,4 %	105 800,00	106 600,00
Henkilöstökulut	59 066,03	56 000,00	55 100,00	-1,6 %	55 100,00	55 600,00
Palvelujen ostot	11 753,96	14 900,00	13 750,00	-7,7 %	14 100,00	14 300,00
Palvelun ostot - sisäiset	132,20			#JAKO/0!		
Aineet ja tarvikkeet	21 611,17	50 800,00	38 700,00	-23,8 %	33 700,00	33 800,00
Muut toimintakulut	2 790,28	2 900,00	2 900,00	0,0 %	2 900,00	2 900,00
TOIMINTAKATE	-31 708,58	-164 500,00	-152 600,00	-7,2 %	-152 550,00	-152 600,00
Rahoitustuotot ja -kulut	278,22	7 400,00	5 050,00	-31,8 %	5 050,00	5 050,00
Sisäiset korkokulut	278,22	7 400,00	5 050,00	-31,8 %	5 050,00	5 050,00
VUOSIKATE	-31 430,36	-157 100,00	-147 550,00	-6,1 %	-147 500,00	-147 550,00
Poistot ja arvonalentumiset	31 430,36	72 500,00	144 650,00	99,5 %	144 650,00	144 650,00
Sisäiset vyörytyserät			2 900,00		2 850,00	2 900,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	-84 600,00	0,00	-100,0 %	0,00	0,00

RUOKONIEMEN LEIRIKESKUS	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-178 457,73	-179 500,00	-183 700,00	2,3 %	-184 100,00	-181 000,00
Maksutuotot	-15,50					
Vuokratuotot	-6 587,06	-5 350,00	-5 500,00	2,8 %	-5 500,00	-5 500,00
Sisäiset tuotot	-171 855,17	-174 150,00	-178 200,00	2,3 %	-178 600,00	-175 500,00
Toimintakulut	99 226,19	105 700,00	96 400,00	-8,8 %	97 300,00	94 800,00
Henkilöstökulut	49 102,26	42 700,00	42 050,00	-1,5 %	42 050,00	42 150,00
Palvelujen ostot	19 129,32	26 200,00	18 300,00	-30,2 %	18 500,00	19 000,00
Palvelun ostot - sisäiset	8,50					
Vuokratulot		100,00	100,00	0,0 %	100,00	100,00
Aineet ja tarvikkeet	26 059,23	31 600,00	31 050,00	-1,7 %	31 650,00	28 550,00
Muut toimintakulut	4 926,88	5 100,00	4 900,00	-3,9 %	5 000,00	5 000,00
TOIMINTAKATE	-79 231,54	-73 800,00	-87 300,00	18,3 %	-86 800,00	-86 200,00
Rahoitustuotot ja -kulut	996,34	3 200,00	1 100,00	-65,6 %	1 100,00	1 100,00
Sisäiset korkokulut	996,34	3 200,00	1 100,00	-65,6 %	1 100,00	1 100,00
VUOSIKATE	-78 235,20	-70 600,00	-86 200,00	22,1 %	-85 700,00	-85 100,00
Poistot ja arvonalentumiset	78 235,20	78 100,00	84 000,00	7,6 %	83 500,00	82 900,00
Sisäiset vyörytyserät			2 200,00		2 200,00	2 200,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	7 500,00	0,00	-100,0 %	0,00	0,00

OSAKEHUONEISTOT	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-60 454,34	-60 100,00	-60 550,00	0,7 %	-61 050,00	-61 550,00
Vuokratuotot	-60 454,34	-60 100,00	-60 550,00	0,7 %	-61 050,00	-61 550,00
Toimintakulut	37 206,52	43 500,00	42 400,00	-2,5 %	42 400,00	42 550,00
Henkilöstökulut	8 915,20	6 400,00	6 350,00	-0,8 %	6 350,00	6 500,00
Palvelujen ostot		2 000,00	1 500,00	-25,0 %	1 500,00	1 500,00
Vuokratulot	26 235,64	31 500,00	31 450,00	-0,2 %	31 450,00	31 450,00
Aineet ja tarvikkeet	2 055,68	3 600,00	3 100,00	-13,9 %	3 100,00	3 100,00
TOIMINTAKATE	-23 247,82	-16 600,00	-18 150,00	9,3 %	-18 650,00	-19 000,00
VUOSIKATE	-23 247,82	-16 600,00	-18 150,00	9,3 %	-18 650,00	-19 000,00
Sisäiset vyörytyserät			9 100,00		9 200,00	9 100,00
TILIKAUDEN TULOS	-23 247,82	-16 600,00	-9 050,00	-45,5 %	-9 450,00	-9 900,00

METSÄTALOUS	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-244 315,60	-273 000,00	-275 000,00	0,7 %	-275 500,00	-279 000,00
Korvaukset	-7,80					
Vuokratuotot	-62 226,04	-63 000,00	-63 000,00	0,0 %	-63 500,00	-64 000,00
Metsätalouden tuotot	-182 081,76	-210 000,00	-212 000,00	1,0 %	-212 000,00	-215 000,00
Toimintakulut	65 056,66	58 800,00	59 900,00	1,9 %	61 450,00	62 200,00
Palvelujen ostot	35 089,99	33 600,00	32 700,00	-2,7 %	33 750,00	33 800,00
Aineet ja tarvikkeet	382,51	1 000,00	1 000,00	0,0 %	1 000,00	1 000,00
Muut toimintakulut	29 584,16	24 200,00	26 200,00	8,3 %	26 700,00	27 400,00
TOIMINTAKATE	-179 258,94	-214 200,00	-215 100,00	0,4 %	-214 050,00	-216 800,00
Rahoitustuotot ja -kulut	13,49	100,00	50,00	-50,0 %	50,00	50,00
Sisäiset korkokulut	13,49	100,00	50,00	-50,0 %	50,00	50,00
VUOSIKATE	-179 245,45	-214 100,00	-215 050,00	0,4 %	-214 000,00	-216 750,00
Poistot ja arvonalentumiset	1 238,53	1 300,00	1 300,00	0,0 %	1 300,00	1 300,00
Sisäiset vyörytyserät			12 600,00		13 050,00	12 950,00
TILIKAUDEN TULOS	-178 006,92	-212 800,00	-201 150,00	-5,5 %	-199 650,00	-202 500,00

KEITTIÖTOIMI	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-257 036,12	-264 300,00	-259 950,00	-1,6 %	-252 250,00	-254 950,00
Maksutuotot	-11 763,29	-9 500,00	-14 700,00	54,7 %	-14 700,00	-14 700,00
Vuokratuotot	-3 425,16	-3 700,00	-700,00	-81,1 %	-700,00	-700,00
Muut toimintatuotot	-150,00					
Sisäiset tuotot	-241 697,67	-251 100,00	-244 550,00	-2,6 %	-236 850,00	-239 550,00
Toimintakulut	257 036,12	264 300,00	251 450,00	-4,9 %	243 900,00	246 500,00
Henkilöstökulut	167 551,99	163 300,00	161 100,00	-1,3 %	161 100,00	162 500,00
Palvelujen ostot	10 870,04	15 200,00	14 300,00	-5,9 %	13 550,00	13 750,00
Aineet ja tarvikkeet	78 614,09	85 800,00	76 050,00	-11,4 %	69 250,00	70 250,00
TOIMINTAKATE	0,00	0,00	-8 500,00		-8 350,00	-8 450,00
VUOSIKATE	0,00	0,00	-8 500,00		-8 350,00	-8 450,00
Sisäiset vyörytyserät			8 500,00		8 350,00	8 450,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00	0,0 %	0,00	0,00

Käyttötalous yhteensä tuotto- ja kululajeittain

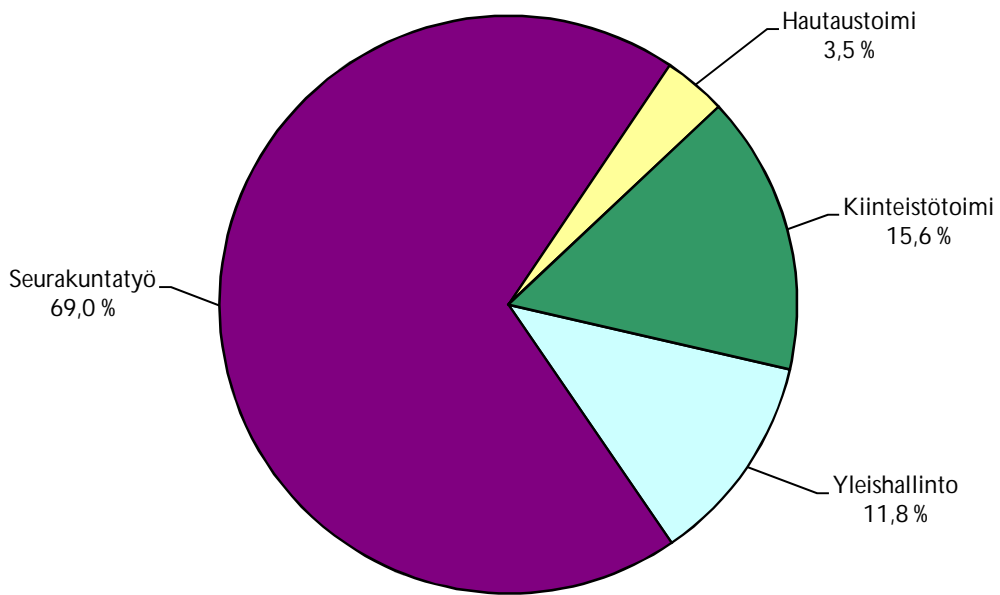
	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-1 755 430,90	-1 948 050,00	-1 895 500,00	-2,7 %	-1 870 050,00	-1 874 950,00
Korvaukset	-68 809,80	-76 600,00	-60 000,00	-21,7 %	-60 000,00	-60 000,00
Myyntituotot	-300,00	-300,00	-500,00	66,7 %	-500,00	-500,00
Maksutuotot	-162 005,93	-170 300,00	-158 350,00	-7,0 %	-154 600,00	-154 900,00
Vuokratuotot	-147 776,53	-147 150,00	-148 450,00	0,9 %	-149 450,00	-150 450,00
Metsätalouden tuotot	-182 081,76	-210 000,00	-212 000,00	1,0 %	-212 000,00	-215 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitus- varat	-45 432,23	-48 950,00	-50 700,00	3,6 %	-46 300,00	-46 700,00
Tuet ja avustukset	-17 831,17	-19 000,00	-19 500,00	2,6 %	-19 500,00	-19 500,00
Muut toimintatuotot	-3 615,65	-3 000,00	-3 300,00	10,0 %	-3 300,00	-3 300,00
Sisäiset tuotot	-1 127 577,83	-1 272 750,00	-1 242 700,00	-2,4 %	-1 224 400,00	-1 224 600,00
Toimintakulut	5 121 941,74	5 277 550,00	5 094 300,00	-3,5 %	5 018 000,00	5 026 400,00
Henkilöstökulut	2 707 219,04	2 622 600,00	2 526 300,00	-3,7 %	2 520 150,00	2 537 250,00
Palvelujen ostot	614 970,24	638 150,00	627 700,00	-1,6 %	601 150,00	592 000,00
Palvelun ostot - sisäiset	103 352,85	114 150,00	120 100,00	5,2 %	117 750,00	117 250,00
Vuokrakulut	54 448,10	64 550,00	61 450,00	-4,8 %	61 950,00	61 950,00
Sisäiset vuokrakulut	1 024 224,98	1 158 600,00	1 122 600,00	-3,1 %	1 106 650,00	1 107 350,00
Aineet ja tarvikkeet	384 512,19	451 450,00	408 600,00	-9,5 %	382 700,00	382 750,00
Annetut avustukset	177 387,95	175 850,00	174 350,00	-0,9 %	173 350,00	173 350,00
Muut toimintakulut	55 826,39	52 200,00	53 200,00	1,9 %	54 300,00	54 500,00
TOIMINTAKATE	3 366 510,84	3 329 500,00	3 198 800,00	-3,9 %	3 147 950,00	3 151 450,00
Rahoitustuotot ja -kulut	2 341,95	20 850,00	9 550,00	-54,2 %	9 550,00	9 550,00
Korkotuotot	-2 295,09	-800,00		-100,0 %		
Muut rahoitustuotot			-400,00		-400,00	-400,00
Sisäiset korkokulut	4 637,04	21 650,00	9 950,00	-54,0 %	9 950,00	9 950,00
VUOSIKATE	3 368 852,79	3 350 350,00	3 208 350,00	-4,2 %	3 157 500,00	3 161 000,00
Poistot ja arvonalentumiset	343 092,60	388 200,00	478 800,00	23,3 %	474 800,00	470 200,00
Sisäiset vyörytyserät	348 092,63	400 000,00	400 200,00	0,1 %	398 500,00	399 500,00
TILIKAUDEN TULOS	4 060 038,02	4 138 550,00	4 087 350,00	-1,2 %	4 030 800,00	4 030 700,00

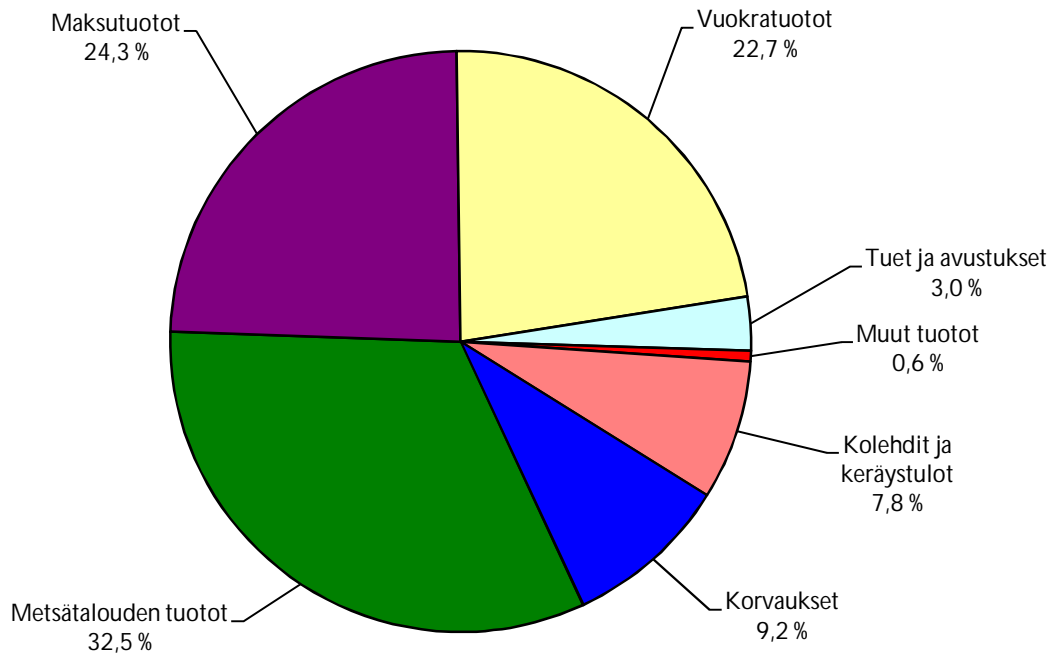
Käyttötalous pääluokittain

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
HALLINTO						
Toimintatuotot	-34 708,83	-31 600,00	-33 350,00	5,5 %	-33 350,00	-33 350,00
Toimintakulut	627 177,68	625 350,00	582 950,00	-6,8 %	581 850,00	570 950,00
TOIMINTAKATE	592 468,85	593 750,00	549 600,00	-7,4 %	548 500,00	537 600,00
VUOSIKATE	592 468,85	593 750,00	549 600,00	-7,4 %	548 500,00	537 600,00
Sisäiset vyörytyserät	-536 695,53	-539 900,00	-494 600,00	-8,4 %	-493 650,00	-482 250,00
TILIKAUDEN TULOS	55 773,32	53 850,00	55 000,00	2,1 %	54 850,00	55 350,00
SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA						
Toimintatuotot	-225 717,61	-239 950,00	-214 600,00	-10,6 %	-206 150,00	-206 550,00
Toimintakulut	3 358 211,23	3 511 300,00	3 426 300,00	-2,4 %	3 372 000,00	3 384 750,00
TOIMINTAKATE	3 132 493,62	3 271 350,00	3 211 700,00	-1,8 %	3 165 850,00	3 178 200,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 295,09	-800,00	-400,00	-50,0 %	-400,00	-400,00
VUOSIKATE	3 130 198,53	3 270 550,00	3 211 300,00	-1,8 %	3 165 450,00	3 177 800,00
Sisäiset vyörytyserät	820 452,09	864 950,00	797 900,00	-7,8 %	796 350,00	786 400,00
TILIKAUDEN TULOS	3 950 650,62	4 135 500,00	4 009 200,00	-3,1 %	3 961 800,00	3 964 200,00
HAUTAUSTOIMI						
Toimintatuotot	-25 154,75	-31 900,00	-29 700,00	-6,9 %	-30 000,00	-30 300,00
Toimintakulut	199 350,43	195 950,00	194 300,00	-0,8 %	187 950,00	189 700,00
TOIMINTAKATE	174 195,68	164 050,00	164 600,00	0,3 %	157 950,00	159 400,00
Rahoitustuotot ja -kulut	190,44	700,00	250,00	-64,3 %	250,00	250,00
VUOSIKATE	174 386,12	164 750,00	164 850,00	0,1 %	158 200,00	159 650,00
Poistot ja arvonalentumiset	16 146,63	16 000,00	15 900,00	-0,6 %	13 800,00	13 100,00
Sisäiset vyörytyserät	64 336,07	74 950,00	52 600,00	-29,8 %	51 250,00	50 800,00
TILIKAUDEN TULOS	254 868,82	255 700,00	233 350,00	-8,7 %	223 250,00	223 550,00
KIINTEISTÖTOIMI						
Toimintatuotot	-1 469 849,71	-1 644 600,00	-1 617 850,00	-1,6 %	-1 600 550,00	-1 604 750,00
Toimintakulut	937 202,40	944 950,00	890 750,00	-5,7 %	876 200,00	881 000,00
TOIMINTAKATE	-532 647,31	-699 650,00	-727 100,00	3,9 %	-724 350,00	-723 750,00
Rahoitustuotot ja -kulut	4 446,60	20 950,00	9 700,00	-53,7 %	9 700,00	9 700,00
VUOSIKATE	-528 200,71	-678 700,00	-717 400,00	5,7 %	-714 650,00	-714 050,00
Poistot ja arvonalentumiset	326 945,97	372 200,00	462 900,00	24,4 %	461 000,00	457 100,00
Sisäiset vyörytyserät			44 300,00		44 550,00	44 550,00
TILIKAUDEN TULOS	-201 254,74	-306 500,00	-210 200,00	-31,4 %	-209 100,00	-212 400,00

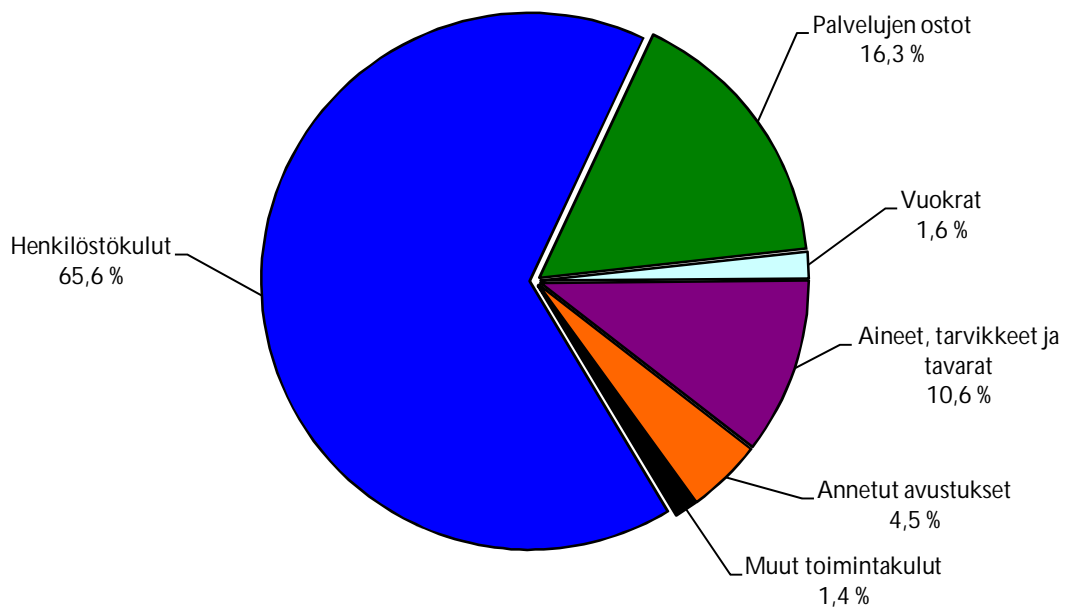
Käyttötalouden toimintakatteen jakaantuminen pääluokittain

Käyttötalouden ulkoisten toimintatuottojen jakaantuminen tuottolajeittain

Käyttötalouden ulkoisten toimintakulujen jakaantuminen kululajeittain

Käyttötalouden tavoitteiden ja määrärahojen sitovuus

Kirkkojärjestyksen mukaan talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Toiminnallinen tavoite on kirkkovaltuuston toimintasuunnitelmaan hyväksymä määrärahan käyttötarkoitusta, seurakunnan palvelujen määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite.

Taloudellinen tavoite on kirkkovaltuuston talousarviossa hyväksymä määräraha tai tuloarvio toiminnallisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan toimintakertomuksessa tehtävälueittain.

Kirkkojärjestyksen mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrarahat ja tuloarviot. Määräraha on kirkkovaltuuston talousarviossa tehtävälueelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on kirkkovaltuuston tehtävälueelle asetama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrarahat ja tuloarviot bruttoluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista.

Kirkkovaltuuston hyväksymät toiminnalliset tavoitteet ovat osa sitovaa talousarviota ja arvion alle jäävät poikkeamat toiminnallisissa tavoitteissa ovat oikeudellisesti samassa asemassa kuin arvion ylittävät poikkeamat määrärahojen käytössä. Toimintasuunnitelma ja talousarvio on seurakunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kirkkovaltuustolle toimintakertomuksessa ja sen lisäksi vähintään kerran tilikauden aikana.

Talousarvion käyttötalousoosassa määrarahat on esitetty tehtävälueittain. Kunkin kustannuspaikan/tulosityksikön toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli toimintakate on vastuuhenkilöitä sitova kirkkoneuvostoon nähden. Talousarvion yhteydessä laadittu tilikohtainen erittely on luonteeltaan ohjeellinen käyttösuunnitelma. Yksittäisten tilien tai tiliryhmien välisiä määrärahojen ylityksiä ja alituksia ei käsitellä kirkkoneuvostossa, mikäli määrärahojen käyttö pysyy kustannuspaikan/tulosityksikön toimintakatteen sisällä. Määrärahoja voi käyttää vain talousarviovuoden tavoitteiden mukaisiin kuluihin. Kirkkoneuvosto voi tarvittaessa oikeuttaa kustannuspaikan käyttämään toiselta tehtävälueelta säästyviä varoja. Talousarviossa esitetyt sisäiset korkotuotot ja -kulut sekä vyörytyserät ovat informatiivisia kustannuseriä, jotka ovat sitovuustason ulkopuolella.

Talousarvion muutosten esittämisöikeus ja -velvollisuus koskee samalla tavoin sekä määrärahoja ja tuloarvioita että toiminnallisia tavoitteita. Määrärahan korotuksen tai tuloarvion alentamisen yhteydessä on arvioitava myös toimintaa koskevien tavoitteiden muutostarvetta. Muutosesitykset talousarvioon on tehtävä välittömästi, kun muutostarve on tiedossa.

Kirkkoneuvosto vastaa kirkkovaltuustoon nähden käyttötalousoosan sitovuudesta toimintatuottojen ja -kulujen yhteenlasketun määrän eli toimintakatteen mukaisena. Vuoden 2017 talousarviossa käyttötalousoosan toimintakate on -3.198.800 €. Määrärahojen käytössä noudatetaan kirkkoneuvoston antamia talousarvion täytäntöönpano- ja hankintaohjeita.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tulo-rahoitus riittää toiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

Käyttötalousosan kustannuspaikkojen/tulosyksiköiden tuotot summataan talousarvion tuloslaskelmaosaan toimintatuottoihin ja kulut toimintakuluihin. Erotus esitetään toimintakatteena. Toimintakatteen jälkeen esitetään verotulot, verotuskulut, kirkon keskusrahastomaksut, rahoitustuotot ja -kulut, suunnitelman mukaiset poistot, saannat erät sekä varausten ja rahastojen muutokset. Tuloslaskelmasta on esitetty kaksi eri versiota. Virallisessa tuloslaskelmassa on tuotto- ja kulueristä eliminoitu käyttötalousosaan sisältyvät toiminnan sisäiset tuotto- ja kuluerät. Toinen versio sisältää myös ulkoiset ja sisäiset tuotot ja kulut tiliryhmittäin sekä laskennalliset erät.

Tuloslaskelmaosassa esitetään seurakunnan toiminnan taloudellisen tuloksen muodostuminen tilikauden ajalta. Ulkoisessa tuloslaskelmassa esitetyt toimintakate, verotulot, verotuskustannukset, keskusrahastomaksut, rahoitustuotot ja -kulut sekä suunnitelman mukaiset poistot ja poistoeron muutokset ovat kirkkoneuvoston osalta kirkkovaltuustoon nähden sitovia erä.

Virallinen tuloslaskelma

Ulkoiset erät	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-628 153,07	-675 300,00	-652 800,00	-3,3 %	-645 650,00	-650 350,00
Toimintakulut	3 994 663,91	4 004 800,00	3 851 600,00	-3,8 %	3 793 600,00	3 801 800,00
TOIMINTAKATE	3 366 510,84	3 329 500,00	3 198 800,00	-3,9 %	3 147 950,00	3 151 450,00
Verotulot ja valtionrahoitus	-3 771 083,51	-3 703 700,00	-3 581 900,00	-3,3 %	-3 910 000,00	-3 893 000,00
Verotuskulut	88 214,63	66 000,00	63 200,00	-4,2 %	63 500,00	64 000,00
Keskusrahastomaksut	259 878,00	334 000,00	337 000,00	0,9 %	335 000,00	335 500,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-207 632,56	-51 600,00	-62 900,00	21,9 %	-57 900,00	-58 100,00
VUOSIKATE	-264 112,60	-25 800,00	-45 800,00	77,5 %	-421 450,00	-400 150,00
Poistot ja arvonalentumiset	343 092,60	388 200,00	478 800,00	23,3 %	474 800,00	470 200,00
TILIKAUDEN TULOS	55 407,71	362 400,00	433 000,00	19,5 %	53 350,00	70 050,00
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-36 150,00	-36 150,00	-36 150,00	0,0 %	-36 150,00	-36 150,00
Tilikauden alijäämä + (ylijäämä -)	19 257,71	326 250,00	396 850,00	21,6 %	17 200,00	33 900,00

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %	15,7	16,9	16,9	17,0	17,1
Vuosikatteen osuus poistoista, %	77,0	6,6	9,6	88,8	85,1
Vuosikate, euroa/seurakunnan jäsen	10	1	3	25	23

Varsinaisen toiminnan tuottoarvio vuonna 2017 on 652.800 €, jossa on laskua vuoden 2016 talousarvion ta-sosta 3,3 %. Seurakunnallisen toiminnan ja kiinteistötoimen vahvistettuihin maksuihin ei vuodelle 2017 tehdä muutoksia. Hautaustoimen maksuja korotetaan vuoden 2017 alusta noin 3 %:lla.

Varsinaisen toiminnan kulut ovat 3.851.600 €, jossa on laskua edellisvuodesta 3,8 %. Henkilöstökulut ovat 2.526.300 €, joka on 65,5 % toimintakuluista. Henkilöstökulut alenevat vuonna 2017 kilpailukykyopimukseen liittyvästä lomarahojen leikkauksesta sekä työnantajan eläkemaksun ja työttömyysvakuutusmaksun alenemisestä johtuen noin 3,7 %. Seurakunnassa on otettu 1.4.2015 lukien käyttöön harkinnanvarainen palkanosa (HAVA). Henkilöstöhallinnon tehtäväalueelle on tehty 5.000 euron palkkamääräraha-vaara mahdollisia uusia harkinnanvaraisia palkanosia varten.

Palvelujen ostojen yhteismäärä on 627.700 €, jossa on laskua edellisvuodesta 1,6 %. Vuokratulot ovat 61.450 €, jossa on laskua edellisvuoteen 4,8 %. Aine-, tarvike- ja tavarahankintojen yhteismäärä on 408.600 €, jossa on laskua edellisvuodesta 9,5 % . Annettavien avustusten määrä on 174.350 €, jossa on laskua 0,9 %. Muut toimintakulut ovat 53.200 €, jossa on kasvua 1,9 %.

Tuloslaskelman mukainen toimintakate on -3.188.800 €, jossa on parannusta edellisvuoteen 3,9 %. Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden nettokuluista jää katettavaksi verotuloilla, keskusrahaston toiminta-avustuksilla ja mahdollisilla rahoitustuotoilla.

Verotulojen arvioinnin perustana on vahvistettu tuloveroprosentti 1,25 %. 1.1.2016 tuli voimaan uusi laki yhteiskunnallisten tehtävien korvaamisesta evankelisuterilaiselle kirkolle. Tässä yhteydessä seurakuntien yhteisöverotusoikeus poistui ja käyttöön tulee kuluttajahintaindeksiin sidottu valtion korvaus 114 milj. euroa (lähtötaso v. 2016), jonka valtio maksaa kirkkohallitukselle ja tämä jakaa osuudesta 107 milj. euroa edelleen seurakunnille kuntien jäsenmäärän mukaisessa suhteessa. Vuosina 2017 seurakunnille kertyy vielä vähäisessä määrin yhteisöverotilityksiä vuosilta 2010-2015.

Verotuloja on arvioitu kertyvän 3.155.000 € josta yhteisöveron tuotoksi on arvioitu 5.000 €. Kirkollisverotulojen on arvioitu laskevan vuoden 2015 tasosta 5 % ja vuoden 2016 toteutuma-arviosta 3,6 %. Uuden valtionrahoituksen kertymä on kirkkohallituksen ilmoituksen mukaan 426.900 euroa. Kokonaisuutena verotulojen ja valtionrahoituksen yhteenlaskettu määrä laskee vuoden 2016 toteutuma-arviosta 4,8 %.

Verotuskustannukset vuonna 2017 ovat verohallinnon ennakkotiedon mukaan 63.200 €. Kirkon keskusrahastomaksun osuus laskennallisista kirkollisverotuloista säilyy edellisvuoden tasolla 7,5 %:ssa. Maksun arvioitu määrä on 204.000 euroa. Myös kirkon keskusrahastolle vuosittain suoritettavan kirkon eläkerahastomaksun suuruus säilyisi vuonna 2017 ennallaan ollen 4 % viimeksi toimitetun verotuksen kirkollisverosta. Kirkollisveroperusteisen eläkerahastomaksun suuruus on 133.000 €.

Rahoitustuottoja kassavarojen sijoittamisesta on arvioitu kertyvän 66.100 €. Rahoituskulut sijoitusvarallisuuden hoitamisesta ovat 3.200 €.

Tuloslaskelman mukainen vuosikatearvio on 45.800 € ja poistojen yhteismäärä 478.800 €. Vuosikate paranee edellisvuoden talousarvion tasosta 77,5 %, mutta riittää kattamaan kirkkovaltuuston vahvistaman poistosuunnitelman mukaisista poistoista vain 9,6 %. Poistojen yhteismäärä kasvaa merkittävästi vuonna 2016 valmistuneista investoinneista johtuen.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tuottojen ja kulujen erotus eli tulos ennen tuloksen järjestelyeriä. Tilikauden arvioitu tulos muodostuu 433.000 € alijäämäiseksi. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään tuloksen järjestelyerät eli vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset sekä poistoeron muutokset.

Tilikauden yli-/alijäämä osoittaa, mitä jää jäljelle tilikauden tuloksesta tuloksenjärjestelyerien jälkeen. Se osoittaa, kuinka paljon tilikaudelta on siirrettävissä taseen yli-/alijäämätilille. Seurakuntatalon muutostyöhön kohdistuneiden investointivarausten purkuun liittyvän poistoerokirjauksen jälkeen talousarviovuoden 2017 arvioiduksi alijäämäksi muodostuu 396.850 €.

Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä (KJ 15:1,3). Seurakunnan taseessa on aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää 4.276.881 €, josta talousarviovuoden alijäämä katetaan.

Taloussuunnitelmassa vuosille 2018-2019 on huomioitu tuloveroprosentin korotus vuoden 2018 alusta 1,4 %:iin. Korotuksen jälkeen vuosikatteen paranevat merkittävästi, mutta eivät kuitenkaan aivan riitä kattamaan suunnittelukauden poistoja ja tilikauden tulokset jäävät edelleen niukasti alijäämäisiksi. Vuosikate riittää kuitenkin kattamaan tulevien vuosien investointitarpeet vähintään viiden vuoden aikajänteellä ja maksuvalmius paranee.

Tuloslaskelma tiliryhmittäin

Ulkoiset ja sisäiset erät	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-1 755 730,90	-1 948 050,00	-1 895 500,00	-2,7 %	-1 870 050,00	-1 874 950,00
Korvaukset	-68 809,80	-76 600,00	-60 000,00	-21,7 %	-60 000,00	-60 000,00
Myyntituotot	-300,00	-300,00	-500,00	66,7 %	-500,00	-500,00
Maksutuotot	-162 005,93	-170 300,00	-158 350,00	-7,0 %	-154 600,00	-154 900,00
Vuokratuotot	-147 776,53	-147 150,00	-148 450,00	0,9 %	-149 450,00	-150 450,00
Metsätalouden tuotot	-182 081,76	-210 000,00	-212 000,00	1,0 %	-212 000,00	-215 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitus- varat	-45 732,23	-48 950,00	-50 700,00	3,6 %	-46 300,00	-46 700,00
Tuet ja avustukset	-17 831,17	-19 000,00	-19 500,00	2,6 %	-19 500,00	-19 500,00
Muut toimintatuotot	-3 615,65	-3 000,00	-3 300,00	10,0 %	-3 300,00	-3 300,00
Sisäiset tuotot	-1 127 577,83	-1 272 750,00	-1 242 700,00	-2,4 %	-1 224 400,00	-1 224 600,00
Toimintakulut	5 122 241,74	5 277 550,00	5 094 300,00	-3,5 %	5 018 000,00	5 026 400,00
Henkilöstökulut	2 707 219,04	2 622 600,00	2 526 300,00	-3,7 %	2 520 150,00	2 537 250,00
Palvelujen ostot	614 970,24	638 150,00	627 700,00	-1,6 %	601 150,00	592 000,00
Palvelun ostot - sisäiset	103 352,85	114 150,00	120 100,00	5,2 %	117 750,00	117 250,00
Vuokratulut	54 448,10	64 550,00	61 450,00	-4,8 %	61 950,00	61 950,00
Sisäiset vuokratulut	1 024 224,98	1 158 600,00	1 122 600,00	-3,1 %	1 106 650,00	1 107 350,00
Aineet ja tarvikkeet	384 512,19	451 450,00	408 600,00	-9,5 %	382 700,00	382 750,00
Annetut avustukset	177 687,95	175 850,00	174 350,00	-0,9 %	173 350,00	173 350,00
Muut toimintakulut	55 826,39	52 200,00	53 200,00	1,9 %	54 300,00	54 500,00
TOIMINTAKATE	3 366 510,84	3 329 500,00	3 198 800,00	-3,9 %	3 147 950,00	3 151 450,00
Verotulot ja valtionrahoitus	-3 771 083,51	-3 703 700,00	-3 581 900,00	-3,3 %	-3 910 000,00	-3 893 000,00
Kirkollisverotulot	-3 319 444,06	-3 230 000,00	-3 150 000,00	-2,5 %	-3 480 000,00	-3 460 000,00
Osuus yhteisöveron tuotoista	-451 639,45	-50 700,00	-5 000,00	-90,1 %		
Valtionrahoitus		-423 700,00	-426 900,00	0,8 %	-430 000,00	-433 000,00
Verotuskulut	88 214,63	66 000,00	63 200,00	-4,2 %	63 500,00	64 000,00
Keskusrahastomaksut	259 878,00	334 000,00	337 000,00	0,9 %	335 000,00	335 500,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-207 632,56	-51 600,00	-62 900,00	21,9 %	-57 900,00	-58 100,00
Korkotuotot	-27 076,64	-23 100,00	-25 200,00	9,1 %	-25 200,00	-25 200,00
Muut rahoitustuotot	-183 748,95	-31 500,00	-40 900,00	29,8 %	-35 900,00	-35 900,00
Sisäiset korkotuotot	-4 637,04	-21 650,00	-9 950,00	-54,0 %	-9 950,00	-9 950,00
Korkokulut	34,02					
Muut rahoituskulut	3 159,01	3 000,00	3 200,00	6,7 %	3 200,00	3 000,00
Sisäiset korkokulut	4 637,04	21 650,00	9 950,00	-54,0 %	9 950,00	9 950,00
VUOSIKATE	-264 112,60	-25 800,00	-45 800,00	77,5 %	-421 450,00	-400 150,00
Poistot ja arvonalentumiset	343 092,60	388 200,00	478 800,00	23,3 %	474 800,00	470 200,00
TILIKAUDEN TULOS	55 407,71	362 400,00	433 000,00	19,5 %	53 350,00	70 050,00
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-36 150,00	-36 150,00	-36 150,00	0,0 %	-36 150,00	-36 150,00
Tilikauden alijäämä (ylijäämä -)	19 257,71	326 250,00	396 850,00	21,6 %	17 200,00	33 900,00

INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää seurakunnan investointisuunnitelman talousarviovuodelle ja kahdelle seuraavalle taloussuunnitelmavuodelle. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille.

Investointeihin sisältyvät sellaiset uudisrakentamisesta ja peruskorjauksesta sekä suurimmista kalusto- ja laitehankinnoista aiheutuvat menoerät, joiden suuruus ylittää kirkkovaltuuston määrittelemän 10.000 euron aktivointirajan. Investointiosassa käsiteltävät aktivoitavat hankintamenot ovat poistolaskennan piirissä. Kiinteistöjen normaalit vuosihuollot ja -korjauskustannukset eivät ole investointimenoja ja ne on sijoitettu eri kiinteistöjen käyttötalousmenoihin.

Investointiosassa kirkkovaltuusto hyväksyy määrärahat investointihankkeille investoinnin kokonaiskustannusarvion perusteella. Talousarviovuoden 2017 osalta määrärahavaraukset ovat juridisesti sitovia, taloussuunnitelmavuosien 2018-2019 määrärahavaraukset hyväksytään ohjeellisina.

Investointikulut vuodelle 2017 ovat 182.000 €. Vuosina 2018-2019 investointitarve on vähäinen ja nettoinvestointien määrä on vain 111.000 €. Investointikulujen yhteismäärä suunnittelukaudella jää selvästi alle käyttöomaisuuden keskimääräisen poistotason. Suunnittelukauden jälkeisille vuosillekaan ei ole tiedossa merkittäviä investointihankkeita.

Vuonna 2017 ehdotetaan suoritettavaksi seuraavat investointihankkeet:

Tonttialueet

Viinamäen asemakaavan muutokseen perustuva maankäytösopimus Siilinjärven kunnan kanssa.

Kirkko

Kirkon paloilmoinnulaitteiston uusiminen. Nykyisessä laitteistossa olevan vian takia kuukausitestejä ei voida tehdä eikä nykyiseen laitteistoon saada enää varaosia.

Seurakuntatalo

Kirkon/seurakuntatalon ison P-alueen valaistusta parannetaan ja rakennetaan sinne autolämmityspaikkoja henkilökunnan käyttöön. Hanke on siirtynyt vuodelta 2016.

INVESTOINTISUUNNITELMA 2017-2019

Investointihanke	Kustannus- arvio	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tonttialueet Viinämäen asemakaava-alueen maankäyttöso- pimus	150.000	150.000		
Hautausmaakiinteistöt Rauhanpuiston huoltorakennuksen huolto- maalau	15.000		15.000	
Kirkko Kirkon paloilmoitinlaitteiston uusiminen	12.000	12.000		
Seurakuntatalo P-alueen valaistuksen parantaminen ja auto- lämmityspaikkojen rakentaminen (siirtyy vuo- delta 2016)	20.000	20.000		
Ruokoniemen leirikeskus Majoitustilojen sänkyjen uusiminen	30.000		30.000	
Koneet ja kalusto Kiinteistöjen web-pohjainen kameravalvonta- järjestelmä	28.000		28.000	
Kubota-kiinteistötraktorin vaihto	38.000		38.000	
Yhteensä	293.000	182.000	111.000	0

RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelman avulla tarkastellaan, mihin seurakunnan tulot riittävät ja kuinka paljon tarvitaan ulkopuolista rahoitusta. Sen tavoitteena on tehdä yhteenveto seurakunnan todellisesta kassaan perustuvasta rahaliikenteestä ja rahavarojen muutoksesta tilivuoden aikana. Siinä osoitetaan kuinka paljon seurakunnan varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on yli- tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettorahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty seurakunnan rahoitusaseman vahvistamisessa.

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Tulorahoitus	287 685	25 800	45 800	421 450	400 150
Vuosikate	264 113	25 800	45 800	421 450	400 150
Satunnaiset erät	23 572			0	0
Tulorahoituksen korjaukset				0	0
Investoinnit	-2 147 720	-661 000	-182 000	-111 000	-0
Investointimenot	-2 147 720	-661 000	-182 000	-111 000	-0
Pysyvien vastaavien myyntitulot					
Sijoitukset					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-1 860 035	-635 200	-136 200	310 450	400 150
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	343 617				
Rahoitustoiminnan rahavirta	343 617				
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-1 516 419	-635 200	-136 200	310 450	400 150
Rahavarojen kokonaismäärä 31.12.	3 036 133	2 400 900	2 264 700	2 575 100	2 975 300

Rahoituslaskelma-arvio vuosille 2017-2019 osoittaa, että seurakunnan varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta tulee suunnittelukaudella olemaan ylijäämäinen. Tähän vaikuttaa keskeisesti vuodesta 2018 lukien tuloveroprosentin korotuksesta johtuva vuosikatteen paraneminen. Vuosikate riittää hyvin kattamaan suunnittelukauden investointikulut. Ulkopuolista rahoitusta ei suunnittelukaudella tarvita ja seurakunta tulee säilymään edelleen velattomana.

Rahoitustoiminnan rahavirtalaskelmassa ei esitetä arvioita suunnittelukauden aikana tapahtuvista toimeksiantojen varojen ja pääomien muutoksista, vaihto-omaisuuden ja saamisten muutoksista eikä korottomien velkojen muutoksista vaan ne esitetään vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Seurakunnan rahavarat riittävät suunnittelukaudella alussa 200 päivän ja lopussa keskimäärin 240 päivän kuluihin. Maksuvalmius paranee suunnittelukauden loppua kohti korjaten samalla vuosina 2015-2016 tehtyjen suurten investointien aiheuttamaa epäsuhtaa taseessa.

ERILLISKIRJANPITONA HOIDETTAVAT RAHASTOT

Hautainhoitorahasto

Vastuuhenkilöt: talousjohtaja Urpo Reponen (yleisjohto) ja puutarhuri Maija-Liisa Räihä.

Toiminta-ajatus

Hautainhoitorahasto hoitaa korvauksesta seurakunnan hoitoon annetut haudat rahaston sääntöjen ja sopimusehtojen mukaisesti. Rahaston tuotot ja kulut eivät sisälly seurakunnan varsinaisiin toimintakuluihin ja -tuottoihin.

Toimintasuunnitelma 2017-2019

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella
Hyvä asiakaspalvelu hautojen hoidossa ja hoitosopimusten markkinoinnissa.
Ympäristöasioiden huomioiminen hautojen hoidossa.

Tavoitteet talousarviovuodelle

1. Päättyvien pitkäaikaisten sopimusten tilalle tarjotaan automaattisesti uusi sopimuksia niin kesähoitojen kuin pitkäaikaistenkin hoitosopimusten osalta.
2. Hautainhoitohintoja tarkistetaan palkka- ja tarvikkekustannuskehityksen pohjalta 1.1.2017 alkaen.
3. Markkinoidaan perennahoitoa kesäkukkavaihtoehdon rinnalla.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

Tunnusluvut

	Yks.	Tp 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Kesähoitosopimuksia	kpl	139	145	145	145	145
5-vuoden sopimuksia	kpl	63	60	65	65	65
10-vuoden sopimuksia	kpl	122	120	120	120	120
Hoidettavia hautasijoja	kpl	753	735	750	750	750
Hoitokustannus / hautasija	€	37,40	38,37			

Talous

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	Muutos	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-28 312,55	-27 700,00	-29 100,00	5,1 %	-29 200,00	-29 500,00
Maksutuotot	-28 312,55	-27 700,00	-29 100,00	5,1 %	-29 200,00	-29 500,00
Toimintakulut	28 167,06	28 200,00	28 650,00	1,6 %	28 650,00	29 250,00
Henkilöstökulut	23 758,55	23 100,00	23 350,00	1,1 %	23 350,00	23 950,00
Palvelujen ostot	741,80	900,00	1 000,00	11,1 %	1 000,00	1 000,00
Aineet ja tarvikkeet	3 666,71	4 200,00	4 300,00	2,4 %	4 300,00	4 300,00
TOIMINTAKATE	-145,49	500,00	-450,00	-190,0 %	-550,00	-250,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-765,03	-500,00		-100,0 %		
VUOSIKATE	-910,52	0,00	-450,00		-550,00	-250,00
TILIKAUDEN TULOS	-910,52	0,00	-450,00		-550,00	-250,00